

Fair Play

www.urheilutoimittajat.fi

Urheilutoimittajain Liiton jäsenlehti 1/2023

**Vuoden urheilijaksi
jo neljännen kerran
IIVO NISKANEN**

SIVUT 6–8

**Vuoden urheilija
-palkinto
ALOITTI UUDEN
PERINTEEN**

SIVUT 16–17

**Vuoden urheilu-
journalistina 2022
palkittiin
PEKKA HOLOPAINEN**

SIVUT 22–23

JOKAINEN HEITTÄÄ LUSIKAN NURKKAAN.

**Mutta harva miettii,
minkä arvoinen se on.**

Me Kalevassa haluamme kannustaa ajattelemaan pidemmälle. Varautumalla kuoleman aiheuttamiin taloudellisiin haasteisiin ajoissa, saat elämäsi mielenrauhaa. Henkivakuutus ei poista surua, mutta tuo lohtua tilanteeseen, jossa sitä kipeästi kaivataan. Huolehdi rakkaistasi vielä kuolemasi jälkeen hankkimalla pysyvästi edullinen henkivakuutus jäsenetuhintaan.

[KALEVAVAKUUTUS.FI](https://www.kalevavakuutus.fi)

Kalevan asiamiehenä toimii If Vahinkovakuutus Oyj, Suomen sivuliike. If hoitaa Kalevan myöntämien Primus-vakuutuksiin liittyvän asiakas- ja korvauspalvelun.

Sisältö 1/2023

6-8

Suuri mestari osaa arvostaa tuoreintakin Vuoden urheilijan titteliään

9

Vuoden urheilija -äänestys 2022

10-11

Vuoden valmentajan viesti toimittajille:
Pelaa omilla vahvuuksilla

12-13

Kiinalaisesta kuplasta kotikisojen huumaan

14-15

Saga Vanninen valittiin taas Vuoden nuoreksi urheilijaksi

16-17

Minna Viitalähde suunnitteli uuden Vuoden urheilija -palkinnon

18

Uusi perinne alkoi – Matti Mattsson kirjoitti viestin tuoreelle Vuoden urheilijalle

19

Kahden vuoden tauon jälkeen urheilun juhlaa livenä Urheilugaalassa

20

Lajien parhaat urheilijat 2022

22-23

Utterata uutisten kaivaja ja omien näkökulmien löytäjä

24-26

Koko kansan rallitapahtuma

27-29

”Sanny, kuka on kakkonen”

30-31

Harvoin nähty tuoreen mestarin hetki

32-33

”Viime keväänä harmitti, kun asioista ei voinut viestiä avoimesti”

34-35

Jarmo Lehtinen ehti tehdä Ylelle töitä kuudella eri vuosikymmenellä ja kaikkiaan 20 olympialaisissa

36

Urheilujournalismin illassa juhlittiin alan tekijöitä

38-43

Urheilutoimittajapäivät

43

Kielenhuoltokoulutusta urheilutoimittajille

45

Kevätseminaari Helsingissä

46-47

Viaplay hemmottelee brittifutisfaneja – Virtuaalitudion vihreä keidas

48-49

Roolien skaala kuin Le Carrén romaanista

51

Tutustumiskäynti Viaplayn studioille

52-53

Aamupostia toimittaa kiireinen kolmikko

59

Vuosikokous Helsingissä

Vakiopalstat:

5 Pääkirjoitus

21 Kolumni

37 Vieraskynä

44 Lyhyesti

50 Jäsenasiaa

54-55 Yksi meistä

56-57 Paikalliskerhokuulumisia

58 Kirja-arviot

Fair Play

Urheilutoimittajain Liiton jäsenlehti

Julkaisija

Urheilutoimittajain Liitto ry.
Atomitie 5, C-porras, 00370 Helsinki

Päätoimittaja

Nina Jakonen
toimisto@urheilutoimittajat.fi

Toimitus

Tapio Ahlroth
Esko Hatunen
Harri Laiho
Topias Kauhala

Toimitussihteeri

Matti Hannula

Ulkoasu ja taitto

Taina Kempainen Tmi, Rauma

Painopaikka

Savion Kirjapaino Oy, Kerava

Ilmoitusmyynti

Urheilutoimittajain Liitto ry
Nina Jakonen, puh. 050 448 4845

Leikki

1 500

Osoitteenmuutokset

toimisto@urheilutoimittajat.fi

Ilmestyminen 2023

nro 2 24.5.

nro 3 20.9.

nro 4 8.12.

Toimitus pidättää oikeuden lyhentää, muokata sekä jättää julkaisematta toimitukselle lähetettyjä juttuja.

Urheilutoimittajain Liitto ry.

Perustettu 1931

Puheenjohtaja

Kari Linna

Pääsihteeri

Nina Jakonen

Jäsenyydet

Kansainvälinen urheilutoimittajien liitto (AIPS)
Association Internationale de la Presse Sportive AIPS

Euroopan urheilutoimittajien liitto (UEPS)
European Sports Press Union UEPS

ISSN 0786-5988 (painettu)

ISSN 2670-255X (verkojulkaisu)

Kannen kuva:

Iivo Niskanen

Kuva:

Urheilugaala/

Janina Pitkänen

4041 0660
Painotuote

Haaga-Helia

KEHITÄ OSAAMISTASI HAAGA-HELIAN KÄYTÄNNÖNLÄHEISISSÄ TÄYDENNYSKOULUTUKSISSA!

Haaga-Helia on monipuolinen kumppani asiantuntijoille ja esimiehille, jotka haluavat laajentaa ammatillista osaamistaan ja löytää uusia näkökulmia työhönsä tai kehittää liiketoimintaa.

Palveluvalikoimamme kattaa koulutuksia myynnistä, markkinoinnista ja viestinnästä, HR:stä ja johtamisesta, palvelumuotoilusta sekä digitaalisista ratkaisuista.

Tutustu kurssitarjontaan ja ilmoittaudu:
haaga-helia.fi/taydennyskoulutukset

PYSY MUKANA MATKASSA!

Fair Play

Fair Play saapuu painettuna suoraan kotiisi/työpöydällesi tai digilehtenä sähköpostiisi. Muista ilmoittaa osoitteen- ja/tai sähköpostiosoitteen muutoksesi **toimisto@urheilutoimittajat.fi**

Liiton tiedotteet

lähetetään sähköpostitse. Varmista tiedotteiden saanti päivittämällä sähköpostiosoitteesi **toimisto@urheilutoimittajat.fi**

Liiton verkkosivut

Ajankohtaiset uutiset ja aiheet luettavana silloin, kun sinulle sopii. **www.urheilutoimittajat.fi**

Vuoden urheilija -verkkosivut

Vuoden urheilija -äänestyksen ehdokaslistat, äänestystulokset ja ajankohtaiset uutiset. **www.vuodenurheilija.fi**

Liiton Facebook

Löydät meidät Facebookista **facebook.com/urheilutoimittajat**

Liiton Twitter

Seuraa meitä Twitterissä **twitter.com/urheilutoimitus**

Liiton Instagram

Löydät meidät Instagramista **instagram.com/urheilutoimittajat**

Seuraa meitä niissä kanavissa, jotka sopivat sinulle parhaiten!

Yhteistyössä:

KALEVA

CODEMATE

Urheilugaala

PÄÄKIRJOITUS

Kari Linna
puheenjohtaja

Pressikorttiuudistus oli pelastus

"Lupaani repiä Urheilutoimittajien jäsenkorttini, jos Jukka Jalosta ei valita vuoden valmentajaksi ja jääkiekkjoukkuetta vuoden joukkueeksi", twiittasi Kalervo Kummola päivää ennen Urheilugaalaa. Ja sai aikamoisen härdellin aikaiseksi.

Iltapäivälehden toimittaja ei tarkistanut faktoja, vaan nielaisi syötin kokonaisena. Hänelle oli tärkeämpää saada tykkäyksiä kuin tehdä journalistisesti kestävä juttu. Olisi kannattanut miettiä toisenkin kerran, mitä kirjoittaa. Nyt nähty kumarrus klikkiotsikolle oli iso pyllistys paitsi totuudelle myös liitollemme. Ja teetti paljon turhaa työtä. Saimme lukuisia ihmetteleviä yhteydenottoja, miten maamme tunnetuin jääkiekkovaikuttaja voi olla Urheilutoimittajain Liiton jäsen.

Ei voikaan olla, eikä ole koskaan ollutkaan. Tehdessään aikoinaan urheiluaiheisia tv-lähetyksiä hän oli Tampereen paikalliskerhon B-jäsen, ja silloin hänellä on ollut (huomaa mennyt aikamuoto) kaikille myönnetty pressikortti ja äänestys-oikeus. On paikalliskerhojen asia, keitä ne jäsenikseen hyväksyvät. Liiton asia on vastata, että pressikortti on niillä, jotka alalla aktiivisen säännöllisesti toimivat. Ristiriidan takia olisikin suotavaa, että liittoon voisi tulevaisuudessa liittyä yhtä lailla aktiivinen sivutoiminen freelancer tai vakituinen urheilujournalisti. Nykyiset säännöt palvelivat menneitä aikoja. Eivät tätä päivää, eivätkä varsinkaan tulevaisuutta.

Urheilutoimittajain Liitolle olisi koitunut vakava mainehaitta, jos Kummola olisi ollut nyt äänioikeutettu. Kiitos muutaman vuoden takaisen pressikorttiuudistuksen näin ei ollut, vaan meillä oli puhtaat jauhot pussissa. Koko kohulle ei ollut minkäänlaista oikeutusta.

Koska kuitenkin julkisuudessa yhä elää väärää tietoa maamme arvokkaimman urheilupalkinnon suhteen, on meidän jokaisen velvollisuus ja oikeus korjata harhaluulot tiedoksi. Kertoa, että Vuoden urheilijaa äänestää vain urheilujournalismin ytimessä oleva reilun viiden sadan ammattilaisen joukko.

Tätä faktaa eivät ole sisäistäneet ainakaan lukuisat somejulkikkiset tai sellaisina itseään pitävät. He mesosivat, miksei juuri heidän suosikkiaan valittu Vuoden urheilijaksi. Eniten ääntä pidettiin **Lauri Markkasen** puolesta, mutta myös **Kalle Rovannerän** valitsematta jättämisestä meitä tyytettiin, jopa voimasanojen kera. Omat kannattajansa voittajaksi oli myös **Wilma Murrolla**. Markkanen, Rovannerä ja Murto ovat loistavia urheilijoita, mutta vaikka joku heistä olisi valittu, edelleen kaksi olisi jäänyt rannalle kera **Iivo Niskasen**. Joku on aina tyytymätön.

Sosiaalisen median huutelijoiden luonnehinnat meistä äänestäjistä "vanha liitto elää edelleen" tai "johonkin paikallislehteen vuonna miekka ja kivi pari juttua tehneet" ovat täyttä puppua, mutta ikävä kyllä tämä höpötys saa silti palstatilaa laajalevikkisessä mediassakin. Missä on näiden juttujen kirjoittajien lähdekritiikki ja kyky tarkistaa taustat? Palautetta ja kritiikkiä liiton toiminnasta saa antaa, kunhan se on asiallista ja perusteltua. Nyt näin ei ollut.

Urheilutoimittajain Liiton pressikorttiuudistus on osoittanut tarpeellisuutensa. Liitto on nyt ja jatkossakin urheilujournalismin ytimessä ja alan aktiivisten toimijoiden asialla. Sen ansiosta äänensä Vuoden urheilija-äänestyksessä antavat vain siihen todellisesti oikeutetut. Ollaan tästä ylpeitä ja kerrotaan se muillekin.

VUODEN URHEILIJA

Iivo Niskanen on ollut kaikkien tuntema urheilutähti viimeistään Sotshin olympiatalvesta 2014 lähtien. Niskasen suhde median kanssa on ollut aina jokseenkin kivuton.

– Siihen on löytynyt mediasta hyvin ymmärrystä, että itse haluan pysyä aika tiukasti oman asiani eli hiihdon äärellä. Liikaa en halua avata elämäni ja päästää ihmisiä kotiovelleeni.

Suuri mestari osaa arvostaa tuoreintakin Vuoden urheilijan titteliään

Maastohiihtäjä **livo Niskaselle** kunnia osui jo neljännen kerran. Nyt se tuli uran parhaan kauden jälkeen.

Teksti: **Tommi Roimela** Kuva: **Urheilugaala/Janina Pitkänen**

Neljä kertaa on maastohiihtäjä livo Niskanen napannut Vuoden urheilijan tittelin. Ensimmäisellä kerralla hän teki sen yhdessä parisprinttiparinsa **Sami Jauhojärven** kanssa, mutta sitten sama on onnistunut henkilökohtaisista ansioista.

Neljä kertaa Vuoden urheilija Suomessa. Se on liki ennen näkemätön temppu. Vastaavaan on yltänyt vain toinen hiihtolegenda, 1950-luvun supertähti **Veikko Hakulinen**.

Täyden värisuoran mitaleja Pekingin olympialaisissa hiihtänyt Niskanen on suuri mestari. Vaikka hän nouti vuoden 2022 palkintonsa gaalaillassa kiireisesti ja poistui nopeasti takaisin Savoon, osaa hän tunnustustaan arvostaa.

– On Vuoden urheilijan titteli joka kerta arvostettu kunnianosoitus. Vielä kun sen saa tuollaisessa hienossa tapahtumassa, joka kokoaa urheiluväen yhteen, Niskanen toteaa.

Niskanen on ollut Urheilutoimittajain Liiton äänestyksen ykkönen vuosina 2014, 2017, 2018 ja 2022. Kolmesti Niskanen on saanut tittelin kyseisen vuoden olympiavoittajana, ja vuonna 2017 hän hiihti kotikisoissa maailmanmestariksi.

– Nyt oli siinä mielessä hienoa, kun kausi oli niin mahtava. Viime talvi oli ylivoimaisesti paras urallani. Mutta kylä nuo kaikki tittelit ovat tuoneet hienoja muistoja. Sillä hetkellä, kun palkinnon hakee, niin ikään kuin konkretisoituu se, mitä on saavuttanut, Niskanen miettii.

Sen verran perinteisen kaavan kautta perinteisen hiihtotyylin mestari taisi Urheilugaalassa viihtyä, että uutuuksia Niskanen havainnoi kehnosti. Uudessa

palkinnossa oli sisällä viesti edelliseltä Vuoden urheilijalta eli uimari **Matti Mattssonilta**.

– Ei tullut oltua sillä tavalla tarkkana, enkä hoksannut, missä se viesti on, Niskanen naurahtaa.

– Mutta hyvä idea ilman muuta tuollainen uusi perinne on.

Paljon keskustelua, kuten aina

Vuoden urheilijan valinta herättää urheilun seuraajien parissa keskustelua pitkin vuotta. Sosiaalisen median myötä keskustelu on vain lisääntynyt. Pitkin vuotta eri menestyjiä julistetaan jo ennakoon Vuoden urheilijoiksi. Niskanen nimeä huudeltiin helmikuussa, **Mikko Rantasella** ratsastettiin Stanley Cupin voiton ratkettua, ja rallitähti **Kalle Rovannerän** erinomaisuutta on hehkutettu pitkin vuotta. Syksyllä taas on rummutettu, että koripallon NBA:n parrasvaloihin kiivennyt **Lauri Markkanen** on ainoa vaihtoehto Vuoden urheilijaksi. Niskanen suhtautuu keskusteluun rauhallisesti.

”Se tahtoo olla sillä tavalla, että penkkiurheilija elää niin hetkessä. Siksi aina tulee keskustelua, ja aika vaikeahan meidän urheilijoiden saavutuksia on vertailla.”

livo Niskanen

– Se tahtoo olla sillä tavalla, että penkkiurheilija elää niin hetkessä. Siksi aina tulee keskustelua, ja aika vaikeahan meidän urheilijoiden saavutuksia on vertailla, Niskanen muistuttaa.

– Itse urheilijana ajattelen, että yleensä jos olet jossakin lajissa maailman paras, niin silloin on aina erittäin kova urheilija. Itsekin ajattelin, että äänestyksessä Rovannerä olisi maailmanmestarina kovin kilpailijani. Toivottavasti Markkanen pääsee nyt All Star -peliin, niin sitten hänelläkin olisi konkreettinen saavutus.

Edellisistä kommentteista voi jo päätellä, että nelinkertainen Vuoden urheilija seuraa muiden lajien tapahtumia.

– Kyllä minä seuraan urheilua tosi paljon, Niskanen vahvistaa.

Ei halua avata elämää liikaa

livo Niskanen on ollut kaikkien tuntema urheilutähti viimeistään Sotshin olympialvesta 2014 lähtien. Aivan yhtä kauan hän on ollut henkilö, joka kiinnostaa mediaa. Niskasen suhde median kanssa on ollut aina jokseenkin kivuton. Siinä auttaa se, että Niskanen tiedostaa, mikä on median tehtävä.

– Monenlaista juttuahan median kanssa on vastaan tullut. Ymmärrän, että median tehtävänä on kirjoittaa asioista, mistä ihmiset ovat kiinnostuneita.

– Siihen on löytynyt mediasta hyvin ymmärrystä, että itse haluan pysyä aika tiukasti oman asiani eli hiihdon äärellä. Liikaa en halua avata elämäni ja päästää ihmisiä kotiovelleeni, Niskanen paaluttaa.

Viime mainittua Niskanen on joutunut luonnollisesti melko tuoreena isänä miettimään. Epäilemättä useat median edustajat ovat olleet kiinnostuneita moninkertaisen olympiavoittajan vauvasta.

– Totta kai sitä mietti, miten paljon tuon asiaa julkisuuteen. Osa tuo aika paljonkin, mutta itse näen, että kaveri saa tulla omin avuin julkisuuteen sitten joskus, Niskanen toteaa.

Niskanen on tottunut toimimaan monien eri toimittajien kanssa.

– Kyselyjä tulee niin paljon, joten on hyvä olla erikseen ihminen, joka hoitaa asioita ja valikoi jo vähän etukäteen. Mutta sitten hiihdon ja muunkin urheilun puolella on paljon hyviä tyyppejä kirjoittamassa ja tuttuja kasvoja. Väisämättä sitä ehkä heille puhuu vähän enemmän kuin joillekin muille, Niskanen miettii.

Aika riittää Planican MM-hiihtoihin

Tämän kauden latutaistoihin ravimiehenäkin tunnettu Niskanen on joutunut lähtemään vähän takamatkalta. Juuri ennen kilpailukauden alkua iskenyt korona pysäytti olympiasankarinkin.

– Tosi kauan siinä meni, ennen kuin pystyi palaamaan kunnolliseen kahdessti päivässä harjoitteluun. Se yllätti. Ja yllättävän paljon se vaikuttaa kuntoon, kun reilun kaksi viikkoa on sivussa normaalista, Niskanen myöntää.

– Tour de Skillä pääsin kokeilemaan parissa kisassa kuntoa, ja ensimmäisiksi kisoiksi ne menivät kuitenkin ihan kohdallaan. Kyllä ajan pitäisi Planicaan riittää, Niskanen arvioi.

Niskanen menetti alkukauden maailmancupin kilpailut, mikä saattaa olla Planican MM-kilpailuja ajatellen vain hyvä juttu.

– Maailmancupissa ei enää pysty pärjäämään, joten sikäli tämä kaikki selkeytti sitä, missä pitää olla kunnossa, Niskanen näkee.

– Planicassa 50 kilometriä on tietysti pääamatka. Ja skiathlon myös, Niskanen päättää. ♦

"Siihen on löytynyt medias-
ta hyvin ymmärrystä, että it-
se haluan pysyä aika tiukasti
oman asiani eli hiihdon ää-
rellä. Liikaa en halua avata
elämäni ja päästää ihmisiä
kotiovelleni."

livo Niskanen

Yleisurheilu ylivoimainen ykkönen

Vuoden urheilija 2022 on valittu ja kymmenen parhaan listaa muodostettu nyt jo 76 kertaa. Kun kunkin vuoden 10 parasta saavat pisteitä (10, 9, 8 jne.), saadaan yhteensä 76 x 55 eli 4 180 pistettä. Tämä voidaan pilkkua eri urheilulajien kesken ja päästään mielenkiintoiseen tulokseen.

Teksti: **Timo Ville Salonen**

Pisteille on yltänyt 39 urheilulajia ja kärjestä löytyvät hyvin odotetusti vahvat perinnelajit yleisurheilu ja maastohiihto. Yleisurheilun ykkössija on jopa yllättävän ylivoimainen. Laji kasvatti saldoaan viime vuoden onnistumisilla 19 pinnalla ja on nyt muhkeassa kokonaisluvussa 946.

Maastohiihdon kakkossija tulee 607 pisteellä.

Kalle Rovannerän tuore pistepotti (6) vei autourheilun niukasti kolmosijalle ohi mäkihypyn. Paini pääsee viitossijallaan myös reilusti yli kahdensadan pinnan. Jääkiekko tulee seuraavana, parhaana joukkuelajina. 39 lajin hännänhuippuina ovat yhden pisteen omaavat ilmailu (**Markku Kuittinen**) ja moottoriveneily (**Esko Hakulinen**). ♦

Lajijärjestys

Yleisurheilu	946	Purjehdus	39
Maastohiihto	607	Tennis	39
Autourheilu	271,5	Koripallo	38
Mäkihyppy	269	Melonta	34
Paini	239,5	Jousiammunta	30
Jääkiekko	177	Golf	26
Ampumahiihto	125	Taitoluistelu	25
Ampumaurheilu	119	Triathlon	21,5
Jalkapallo	114,5	Freestyle	20
Moottoripyöräily	112,5	Keilailu	19
Uinti	112	Pyöräily	16
Yhdistetty hiihto	112	Hiihtosuunnistus	13
Suunnistus	104	Nykyaikainen 5-ottelu	12
Nyrkkeily	100,5	Aerobic	10
Painonnosto	84	Voimanosto	7
Soutu	82	Ratsastus	5
Voimistelu	80	Jääpallo	2,5
Pikaluiistelu	75,5	Ilmailu	1
Alppilajit	49	Moottoriveneily	1
Lumilautailu	41		

VUODEN URHEILIJA

-äänestys 2022

Sija	Urheilija	Pisteet	Ykkössijat
1	Iivo Niskanen, maastohiihto	2563	166
2	Wilma Murto, yleisurheilu	2305	40
3	Topi Raitanen, yleisurheilu	1818	7
4	Lauri Markkanen, koripallo	1775	42
5	Kalle Rovander, autourheilu	1715	28
6	Kerttu Niskanen, maastohiihto	1457	1
7	Mikko Rantanen, jääkiekko	1191	5
8	Valtteri Filppula, jääkiekko	489	7
9	Kristiina Mäkelä, yleisurheilu	487	0
10	Krista Pärmäkoski, maastohiihto	329	0

11	Emil Ruusuvuori, tennis	274	1
12	Matti Mattsson, uinti	272	0
13	Venla Harju, suunnistus	235	1
14	Iivo Niskanen – Joni Mäki, maastohiihto	224	7
15	Lukas Hradecký, jalkapallo	221	1
16	Matti Suur-Hamari, lumilautailu	204	0
17	Lassi Etelätalo, yleisurheilu	174	0
18	Natalia Kuikka, jalkapallo	165	0
19	Artturi Lehkonen, jääkiekko	135	0
20	Santeri Kiiveri, alppilajit	120	0
21	Peppi Konsteri, keilailu	112	0
22	Harri Heliövaara, tennis	95	0
23	Arvi Savolainen, paini	79	0
24	Sinem Kurtbay – Akseli Keskinen, purjehdus	57	0
25	Glen Kamara, jalkapallo	20	2
26	Henna Blomroos, frisbeegolf	19	0
27	Emil Lindholm, autourheilu	17	0
28	Noora Antikainen, ampumaurheilu	11	0
29	Nea Kivelä, aerobic	7	0
30	Roosa Koskelo, lentopallo	4	0
	Tomas Käyhkö, keilailu	4	0
	Kalle Samooja, golf	4	0
33	Santeri Raitala, raviurheilu	3	0
	Lauri Kerminen, lentopallo	3	0
35	Tuukka Taponen, autourheilu	2	0
	Jukka-Pekka Vainionpää, pesäpallo	2	0
	Sakari Manninen, jääkiekko	2	0
38	Ari Huusela, purjehdus	1	0

lippu.fi

Jukka Jalonen on osallistunut jo 15 vuoden ajan television jääkiekkostudioihin asiantuntijan ja kommentaattorin roolissa. Hän kuvailee suhdettaan urheilumediaan hyväksi.

- Kun huomaa toimittajan hyvät tarkoitukset, innostuksen, motivaation ja intohimon, haluan hänelle mielelläni vastata. Metsä vastaa niin kuin sinne huudetaan.

Vuoden valmentajan viesti toimittajille:

Pelaa omilla vahvuuksilla

Monipuolisuus, omien vahvuuksien ymmärtäminen, reiluus, oikeudenmukaisuus ja asioiden tarkistaminen. Näillä ominaisuuksilla **Jukka Jalonen** uskoo urheilutoimittajan hankkivan kentän arvostusta.

Teksti: **Tapio Ahlroth** Kuva: **Eveliina Parkkinen**

Suomalaista urheilua ja urheilujournalismia on silloin tällöin taklattu sanomalla sen olevan liian valmentajakeskeistä. Vuoden valmentajana palkittu **Jukka Jalonen** ei suoralta kädeltä allekirjoita tätä väitettä.

Jääkiekon A-maajoukkueen Leijonien päävalmentajana Jalonen, 60, muistaa aina tasaisin väliajoin sanoa, että urheilu on urheilijan oma juttu.

–Urheilijan pitää olla keskiössä enemmän kuin valmentajan. Ehkä Suomessa sitten saattaa muihin maihin verrattuna olla, että valmentaja on paljon framilla, mutta kyllä meillä myös mielestäni paljon arvioidaan ja arvostellaan urheilijoita, Jalonen sanoo.

Sitä ei voi kuitenkaan kiistää, etteivätkö valmentajien tekemiset ja sanomiset kiinnostaisi suurta yleisöä siinä missä urheilijoiden suoritukset ja kommentit. Edesmenneellä *Jääkiekkolehde*llä oli vuosikausia tapana liittää syyskuun kulta-numeronsa kysymyspatteristoon arvio siitä, mikä SM-liigaseura ensimmäisenä erottaa päävalmentajansa.

–Kieltämättä valmentajien potkuista kirjoitetaan paljon ja revitään otsikoita enemmän kuin jonkin pelaajan lähtemisestä. Kuka saa ensimmäisenä kenkää -kysymystä ei kannata liian tosissaan ottaa. Kaikki valmentajat huipputasolla tietävät, että jos aikoo pitkään valmentaa, jossain vaiheessa voi joutua kilometritehtäälle.

Hyvä suhde, vähän ylilyöntejä

Jalosen mielestä suomalainen urheilumedia huomioi valmentajissa myös hyvin tehdyn työn. Omalla yli 30 vuotta kestäneellä valmennusurallaan Jalonen kokee tulleen pääosin reilusti kohdelluksi. Mieleen on jäänyt vain yksi tai kaksi ylilyöntiä, jotka eivät ole tuntuneet mukavilta.

–Kerran oli nimettömänä kirjoitettu juttu, jossa oli ihan puuta heinää eivätkä faktat kohdallaan. Asia selvitettiin, ja se meni ihan ok.

Jalonen huomauttaa, että huippu-urheilussa pitää kestä median esittämää kritiikkiä. Suomalaisen urheilujournalismin tasoa hän pitää vähintään kohdallaan. Muuttuneessa maailmassa Jalonen on nähnyt toimittajien määrän kasvun.

–Kun jääkiekosta puhutaan, niin pelaamisen ja pelin sisällön arviointi on lisääntynyt. Liekö se lähtenyt **Petteri Sihvosen** touhuista 2000-luvun alkupuolella, ja muut ovat lähteneet siihen kelkkaan mukaan.

Jalonen ymmärtää, että mediakentässä on monenlaista toimijaa. Isoa ja pientä. Yhdellä on enemmän kompetenssia

VUODEN VALMENTAJA -äänestys 2022			
Sija	Valmentaja	Pisteet	Ykkössijat
1	Jukka Jalonen, jääkiekko	1234.....	216
2	Olli Ohtonen, maastohiihto	571.....	35
3	Jarno Koivunen, yleisurheilu	457.....	30
4	Tuomas Iisalo, koripallo	265.....	16
5	Janne Ukonmaanaho, yleisurheilu	245.....	11

arvioida lajia. Toisella on kykyä onnistua henkilöhaastattelussa. Kolmas osaa kaivaa tilastoista kiinnostavia yksityiskohtia. Jalosen mielestä tässä kehityksessä ei ole ongelmaa tavallisen kuluttajan kannalta.

–Tärkeintä on toimittajanakin tiedostaa, millainen itse on. Elämässä kannattaa ylipäätyään lähteä siitä, että pelaa omilla vahvuuksillaan.

Sisältövalinnat ovat Jalosen mielestä kohdallaan. Monipuolisuus, omien vahvuksien ymmärtäminen, reiluus, oikeudenmukaisuus ja asioiden tarkistaminen. Näillä ominaisuuksilla Jalonen uskoo urheilutoimittajan hankkivan kentän arvostusta.

–Suomessa ei valehdella eikä vääristellä. Pyrkimys on tehdä työt laadukkaasti hyvällä ammattitaidolla.

Mitä tulee kirjoittaviin toimittajiin, Jalonen nostaa esille asian, joka saattaa tuntua itsestään selvyydeltä, mutta vaatii silti säännöllistä huoltoa.

–Kyllä minulta menee vähän arvostus siinä vaiheessa, kun ei kirjoiteta laadukasta suomea. Kapulakieltä on raskasta lukea.

Pysy mukana muutoksessa

Media-alan konkareille Jalosella on erityinen viesti. Peli muuttuu, urheilu muuttuu ja maailma muuttuu. Muutuo toimittaja?

–Helposti voi jäädä jumiin johonkin juttuun, mutta olisi tärkeää reagoida muutoksiin ja yrittää elää ajan hermolla. Jos on joitain mielipiteitä pelaajista tai seuroista, olisi hyvä havaita muutokset ja elää tässä ja nyt.

–Itse kukin meistä ei välitä miettiä, mitä tapahtui viisi tai kolme vuotta sitten. Vanhat virheet eivät saisi painaa toimittajankaan mielipiteissä.

Jalonen laskee osallistuneensa jo 15 vuoden ajan television jääkiekkostudioihin asiantuntijan ja kommentaattorin roolissa. Hän kuvailee suhdettaan urheilumediaan hyväksi.

–Kun huomaan toimittajan hyvät taroitukset, innostuksen, motivaation ja intohimon, haluan hänelle mielelläni vastata. Metsä vastaa niin kuin sinne huudetaan.

Johtaminen on valmentamisen ydin

Tampereen Ilveksen päävalmentaja **Antti Pennanen** on kuluvalle SM-liigakaudella noston puheenvuoroissaan esiin sen, että nykyinen pelitapakeskusten keskustelu ei täysin valmentajakoppia tavoita. Pennanen on huomauttanut, että henkisen ja fyysisen puolen asiat vaikuttavat siihen, miltä peli taktisesti näyttää. Mitään pallopetiä ei pelata taktiikkataululla.

Jukka Jalonen ei ole Pennanen kanssa ollut äskettäin juttusilla, mutta Vuoden valmentaja uskoo saaneensa kiinni siitä, mitä kollega hakee. Jalonen kiteyttää oman sanomansa siihen, että hyvillä harjoituksilla ja valitulla pelitavalla ei ole merkitystä, jos valmentaja ei osaa johtaa joukkuetta.

Kun puhutaan joukkueurheilussa ryhmän johtamisesta, ollaan Jalosen mielestä valmentamisen ytimessä. Suomalaisista palloilukulttuuria on vahvistettu levittämällä johtamisoppeja yli lajirajojen.

–Johtaminen on samanlaista lajista riippumatta. Omassa lajissani johtaminen on muuttunut 30 vuodessa autoritäärisestä keskustelukulttuurin suuntaan.

Toinen suuri muutos on ollut joukkueen johtoryhmän koon kasvaminen. Jalosen mukaan päävalmentajan ruutu on jopa pienentynyt 30 vuodessa, kun tiimiin on liittynyt eri osa-alueiden asiantuntijoita, kuten fyysikkavalmentajia, maalivahtivalmentajia ja videovalmentajia.

–Valmentaminen on enemmän tiimityötä. Tiimi on läsnä kaikessa. Siksi koen myös, että Vuoden valmentaja -palkinto on tiimin palkinto, vaikka se jaetaan yksilölle. ♦

Kiinalaisesta kuplasta kotikisojen huumaan

Teksti: **Harri Laiho**

Kuvat: **Pasi Mennander/Jääkiekkoliitto**

Vuoden joukkueeksi valittu miesten jääkiekkomaajoukkue Leijonat oli oiva koelaboratorio kotikisojen kirouksen olemassaololle. Kapteeni **Valteri Filppula** luki Leijonista tehtyjä juttuja niin Pekingissä kuin Tampereellakin. Hänen mielestään paineet eivät synny mediasta.

Vuodet 1986, 2013, 2022. Siinä ovat kolme viimeisintä kertaa, kun järjestäjää on voittanut jääkiekon MM-kultaa. Se on verraten harvoin, kun MM-kilpailut pelataan joka vuosi ja varsin usein isoissa kiekkomaissa.

On puhuttu kotikisojen kirouksesta. Siitä, miten kaikki ylimääräinen hässäkkä vie keskittymistä oleellisesta, miten yleisön ja median paine puristavat parhaan terän irti.

Leijonat vuonna 2022 oli omanlaisensa koelaboratorio myös kotikisojen kirouksen olemassaololle. Ensin joukkue voitti historiallisen olympiakullan Pekingin koronakisoissa. Kuplassa, jossa ei ollut mitään ylimääräistä, ei paljon yleisöä eikä mediaakaan.

Kolme kuukautta myöhemmin odotti uusi Nokia Arena, joka täyttyi korona-

rajoituksista vapautuneista katsojista. Täysi areena janoisi jokaisessa Leijonien pelissä voittoa ja huumaa. Olympiakullan ja viime vuosien menestyksen jälkeen kaikki muu kuin MM-kulta olisi ollut pettymys.

Media joutui yhä haastattelemaan maskien takaa, mutta määrällisesti toimittajat vyöryivät isolla massalla Leijonien kimppuun. Jos väittää pelkästään Sanoma-konsernilla olleen MM-kilpailuissa yhtä paljon toimittajia kuin Pekingissä oli suomalaista mediaväkeä yhteensä, kärjisty ei ole suuri.

Jos yllä kerrotusta yhtälöstä ei synny kotikisojen kirousta, mistä sitten enää syntyisi?

– Olihan Tampereella paljon mediaa, mutta se on vain positiivinen juttu. Vaikka kotikisoissa on aina ylimääräistä hässäkkää, mahdolliset paineet luodaan

aina jengin sisältä, ei niinkään ulkopuolelta, vakuuttaa Leijonien kapteenina niin Pekingissä kuin Tampereella toiminut Filppula.

Se nyt vain kuuluu tähän hommaan, että juttuja kirjoitetaan. Jokainen pelaaja on jo tottunut toimimaan niin paljon median kanssa, ettei se häiritse. Kaikki mediajutut oli vielä hyvin järjestetty.

Paineiden kanssa elämiseen tai niiden sietämiseen auttoi Filppulan mukaan myös Leijonien ilmapiiri. Joukkueessa ei liikaa puristettu, vaan kaukalossa keskityttiin oleelliseen ja sen ulkopuolella otettiin rennosti.

– Ilmapiiri joukkueen sisällä oli puolestaan Pekingissä ja Tampereella hyvin samanlainen. Vaikka kisoissa oli jonkin verran eri jätkeä, minä koin ne aika samoiksi joukkueiksi.

Yhtenä ja samana joukkueena Leijonat pokkasi myös Vuoden joukkue -tittelin.

Reilua kohtelua

38-vuotias Filppula pelasi peräti 16 kautta Pohjois-Amerikassa. Nyt hän pelaa toista kauttaan Sveitsissä Geneveservetten joukkueessa.

Hänen uransa aikana median pelikenttä on muuttunut enemmän kuin arki kaukalossa ja pukukopissa. Vuosituhannen alussa painava sana kirjoitettiin vielä paperilehtiin ja netti eli omassa vähäpätöisemmässä roolissaan jossain taustalla. Nyt niin kevyet kuin painavatkin sanat ovat jokaisen saatavilla koko ajan.

Vaikka Pekingissä lähes kaikki muu pysyi kuplan ulkopuolella, median jutut pääsivät sinnekin.

←
Ensimmäisenä suomalaisena kolmen kunnan klubiin päässyt Valteri Filppula menestyi myös Vuoden urheilija -äänestyksessä. Hän oli tyytyväinen niin menestykseensä kuin siihenkin, ettei hän mennyt sentään Mikko Rantasen edelle.

←
Vaikka Pekingissä ja Tampereella oli osittain eri pelaajia, kapteeni Filppula koki ryhmät samaksi joukkueeksi.

huono kuin väitetään, Filppula sanoo ohjenuorakseen.

Filppula on menestynyt urallaan. Hän teki pitkän ja arvostetun NHL-uran. Hänenä tuli viime kaudella ensimmäinen suomalainen kiekkoilija, joka pääsi niin sanottuun kolmen kullan klubiin: hänellä on Stanley Cup, olympiakulta ja MM-kulta.

Vantaan kasvatti on persoonana joka äidin toivevävy. Hän on pysytellyt pois pintaliito- ja kohujulkisuudesta.

Ehkä siksikin Filppulan on helppo suhtautua mediaan ja toimittajiin myönteisesti.

– Olen saanut aina osakseni reilua kirjoittamista. Kritiikkikin kuuluu hommaan, mutta mielestäni sekin on aina ollut reilua niin Pohjois-Amerikassa kuin Suomessa. Lopulta pelaaja pystyy kuitenkin itse parhaiten arvioimaan, miten oikeasti on mennyt.

Virtaa riittää

Kahden kultajoukkueen kapteenina ja ensimmäisenä suomalaisena kolmen kullan klubin jäsenenä Valtteri Filppula keräsi arvostusta Vuoden urheilija -äänestyksessä. Leijonakapteeni tuli peräti kahdeksanneksi. Coloradon ykköspelaajiin kuulunut **Mikko Rantanen** oli vain yhden sijan edellä.

– Oli hienoa päästä ehdolle ja hienoa saada noin paljon ääniä, Filppula kiittää ja ymmärtää saaneensa henkilökohtaisia ääniä nimenomaan Leijonien kasvoina.

Jos Filppula olisi kivunnut äänestyksessä Rantasen edelle, hänestä olisi samalla tullut Vuoden jääkiekkoilija.

– Ahaa, tuota en tiennytkään. No, hyvä sitten, että meni näin, sillä kyllä Vuoden jääkiekkoilija -palkinto kuului "Ranelle".

Filppulan mukaan myös **Iivo Niskasen** valinta Vuoden urheilijaksi meni oikeaan osoitteeseen. Vielä vuonna 2018 joukkueettakin olisi voinut äänestää Vuoden urheilijaksi. Vanhoilla säännöillä olympia- ja MM-kullan Leijonat olisi saattanut olla kova haastaja kolmen olympiamitalin Niskaselle.

– No siitä olisi kieltämättä voinut tulla tiukka kilpailu. Hyvin tämä kuitenkin meni näin. Vuoden joukkue -palkinto oli upea juttu meidän hienosta kaudesta.

Filppula on nyt voittanut Leijonissakin sen, mitä voitettavissa on. Syyskaudella häntä ei **Jukka Jalosen** joukoissa nähty. Nähdäänkö keväällä?

– En osaa sanoa. Katsotaan. Mutta kyllä tässä vielä virtaa riittää. ♦

VUODEN JOUKKUE -äänestys 2022

Sija	Joukkue	Pisteet	Ykkössijat
1	Jääkiekon miesten maajoukkue	1391	255
2	Koripallon miesten maajoukkue	841	41
3	Cheerleadingin naisten cheermaajoukkue	328	5
4	Helsingin Jalkapalloklubin (HJK) miesten joukkue	212	7

– Itse tykkään siitä, että välipäivinä olisi jotain muuta tekemistä ja näkisi vaikka hieman kaupunkia. Pekingissä se ei ollut mahdollista, joten kyllähän sitä tuli kännykällä oltua tavallistakin enemmän, Filppula myöntää.

Kokenut sentteri ei ole koskaan pyrkinyt sulkemaan itseään sellaiseen kuplaan, jossa hän ei seuraisi, mitä hänen edustamastaan joukkueesta kirjoitetaan.

– Paitsi nyt Sveitsissä. Ei täällä ehkä paljon kirjoitetaakaan, mutta jos juttuja on, ne menevät ohi, kun en oikein ymmärrä ranskaa enkä saksaakaan, Filppula nauraa.

– Mieluummin luen juttuja vaikkapa muiden pelaajien kuulumisista, mutta kyllä minä pystyn lukemaan myös itsestäni tehdyt jutut.

Filppula ei ole ainakaan tietoinen, että

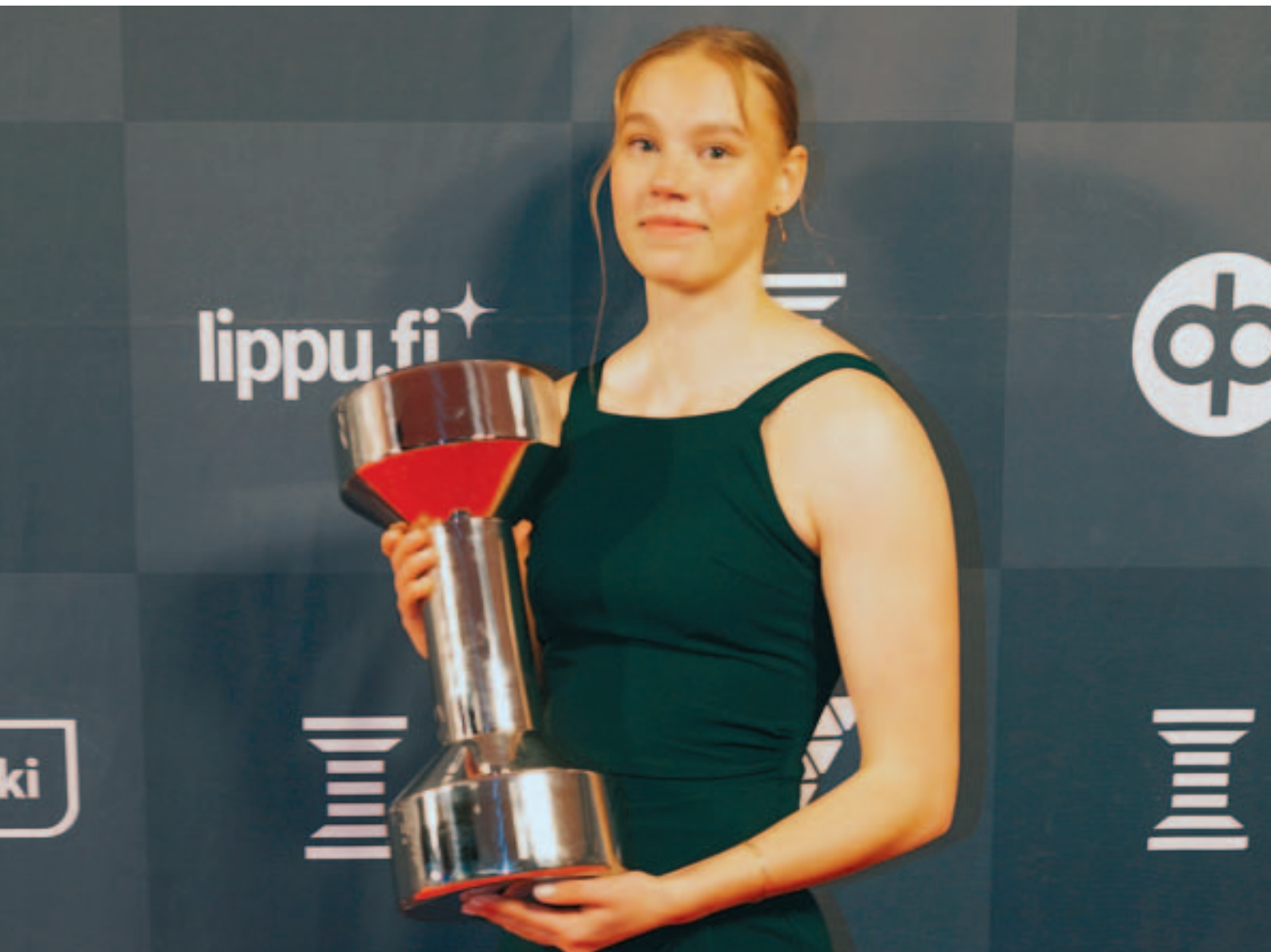
kukaan Leijonien kahden kultajoukkueen pelaajista olisi vetänyt itsensä kisojen ajaksi mediapimentoon.

Henkilökohtaisesti hän ei koe, että jutut olisivat koskaan päässeet ihon alle.

– Kun menee hyvin, en ole välttämättä niin hyvä kiekkoilija kuin kirjoitetaan. Kun menee huonosti, en ole ihan niin

"Kun menee hyvin, en ole välttämättä niin hyvä kiekkoilija kuin kirjoitetaan. Kun menee huonosti, en ole ihan niin huono kuin väitetään."

Valtteri Filppula

Ensi kesänä Saga Vannisella on mahdollisuus isoihin voittoihin kotikisoissa, sillä Espoossa järjestetään kesällä alle 23-vuotiaiden Euroopan mestaruuskilpailut.

Uno-pysti matkasi toisen kerran peräkkäin samaan osoitteeseen

Saga Vanninen valittiin taas Vuoden nuoreksi urheilijaksi

Tamperelainen moniottelija **Saga Vanninen** kruunattiin Urheilugaalassa toisen kerran peräkkäin Vuoden nuoreksi urheilijaksi. Valinta ratkesi Urheilutoimittajain Liiton jäsenten äänestyksessä.

Teksti: **Markus Karjalainen** Kuva: **Eveliina Parkkinen**

"Talvikausi on sujunut ilman isompia vammoja, ja olen kerännyt ehjiä treenipäiviä, mikä on tietysti hyvä merkki. Harjoittelussa on ollut iso painopiste juoksussa. Määrä on lisääntynyt, ja juoksuharjoitus näyttää myös pureen. Juoksussa on haettu nopeutta, sillä seitsenottelussa ominaisuudet painottuvat nopeuteen."

Moniottelija Saga Vanninen

Toukokuussa 20 vuotta täyttävä Vanninen oli iloinen toisesta Uno-pystistään ja koko gaalasta, sillä tämän vuoden tilaisuus oli paljon juhlavampi kuin vuoden takainen koronarajoitusten himmentämä tilaisuus.

– Edellisellä kerralla ei ollut yleisöä kovin paljoa koronan vuoksi. Nyt oli kova juttu, kun oli enemmän porukkaa paikalla. Olihan se hieman jännittävämpää, tunnusti Vanninen.

– Aika harvoin tällaisia juhlia on. Ei hirveän usein tule käytettyä muita kuin urheiluväitteitä, mutta on se kiva tällaiseen tilaisuuteen pukeutua. Kiva oli myös, kun paikalla oli tuttua porukkaa yleisurheilupiireistä.

Vanninen edustaa Tampereen Pyrintä ja viihtyy erinomaisesti kotikaupungissaan ja kasvattajaseurassaan, josta löytyy harjoituskavereita.

– Valmentajanani on nyt **Jesse Jokinen**, kertoo Vanninen, jonka aikaisempaan valmentajana toimi **Matti Liimainen**.

Vuoden nuoren urheilijan -palkinto jaennettiin ensimmäisen kerran Vanniselle kesän 2021 huikeista tuloksista. Hän voitti seitsenottelussa kultaa Kenian Nairobiissa alle 20-vuotiaiden maailmanmestaruuskilpailuissa ja Tallinnassa seitsenottelun Euroopan mestaruuden.

"Punteja meillä on viikoittain. Aika paljon kisaillaan kilometreissä ja tehoissa. Treenikaudelle saa näin motivaatiota, kun kavereiden kanssa hieman pannaan toisiamme likoon. Tietysti tärkeintä on saada punttitulokset näkyviin itse lajitekemisessä.."

Moniottelija Saga Vanninen

UUODEN NUORI URHEILIIJA -äänestys 2022

Sija	Urheilija	Pisteet	Ykkössijat
1	Saga Vanninen, yleisurheilu	1032	160
2	Peppi Konsteri, keilailu	465	48
3	Silja Kosonen, yleisurheilu	356	35
4	Niko Anttola, maastohiihto	230	10
5	Miro Little, koripallo	200	16
6	Tuukka Taponen, autourheilu	161	16
7	Jone Illi, ratsastus	132	13
8	Maisa Kuusikko, voimistelu	101	5
9	Pihla Salonen, judo	95	5

Tallinnassa syntyneet pisteet 6271 ovat Vannisen ennätys. Vuonna 2022 oma ennätys ei parantunut, mutta hän uusi alle 20-vuotiaiden maailmanmestaruutensa Calissa Kolumbiassa pisteillään 6084. Myös aikuisten sarjassa Vanninen menestyi mukavasti ja oli kymmenes Münchenissä suomalaisittain hienoissa EM-kilpailuissa.

Vannisen mukaan viime kesä sujuikin hyvin, vaikka ennätysarja ei kohentunut.

– Muutamissa yksittäislajeissa pystyin parantamaan ennätystäni, mutta täysin ehjää ottelua en saanut kesällä tehtyä. Etenkin korkeushyppy oli silloin iso haaste.

– Moni muu hyppää ottelussa tuollaiset 186, joten minulla riittää parannettavaa, sanoo Vanninen, jolla on korkeushyppyyn noin 180-senttisenä hyvät fyysiset edellytykset.

Kotikisat edessä

Ensi kesänä hänellä on mahdollisuus isoihin voittoihin kotikisoissa, sillä Espoossa järjestetään kesällä alle 23-vuotiaiden Euroopan mestaruuskilpailut.

Vannisen toiveita hyvästä kesästä on herättänyt ehjä harjoituskausi.

– Talvikausi on sujunut ilman isompia vammoja, ja olen kerännyt ehjiä treenipäiviä, mikä on tietysti hyvä merkki. Harjoittelussa on ollut iso painopiste juoksussa. Määrä on lisääntynyt, ja juoksuharjoitus näyttää myös pureen. Juoksussa on haettu nopeutta, sillä seitsenottelussa ominaisuudet painottuvat nopeuteen.

– Kun nopeus kehittyä, niin yleensä se korreloi positiivisesti myös tuloksiin. Hieman pidempiäkin vetoja on tullut harjoitteluun lisää, kertoo Vanninen.

Näin Vanninen toivoo aikojen paranevan myös juoksussa, pika-aidoissakin.

Myös voimaharjoituksia on ollut tiuhaan ohjelmassa.

– Punteja meillä on viikoittain. Aika paljon kisaillaan kilometreissä ja tehoissa. Treenikaudelle saa näin motivaatiota, kun kavereiden kanssa hieman pannaan toisiamme likoon. Tietysti tärkeintä on saada punttitulokset näkyviin itse lajitekemisessä.

Saga Vannisen parhaat harjoituskaverit ovat oman seuran **Vilma Itälinna** ja **Nea Lento**.

Uutta mietittävää on tullut, sillä Vanninen valmistui ylioppilaaksi joulukuun.

– Nyt on aikaa harjoitteluun, mihin pystyy keskittymään täysillä. ♦

Minna Viitalähde suunnitteli uuden Vuoden urheilija -palkinnon

Uutena perinteenä palkinnon sisältä löytyy viesti edelliseltä voittajalta

Tammikuuisessa Urheilugaalassa tuore Vuoden urheilija **Iivo Niskanen** pääsi ensimmäistä kertaa tuulettamaan täysin uuden Vuoden urheilija -palkinnon kanssa.

Teksti ja kuvat: **Nina Jakonen**

Uuden Vuoden urheilija -palkinnon suunnittelusta vastasi oululaislähtöinen, nykyisin Rotterdamissa asuva **Minna Viitalähde** (Mint Station).

– Palkinnon suunnittelun tärkeimpiä lähtökohtia oli käytettävyys. Tavoitteena oli luoda helposti pideltävä ja suhteellisen kevyt palkinto, joka kuitenkin huokuu arvokkuutta ja kestää aikaa.

– Ensimmäisessä vaiheessa listasin aiheeseen liittyviä sanoja ylös liittyen sekä palkinnon saajaan, mutta myös sen myöntäjään: urheilija, urheilu, voitto, sisu, hiki, journalismi, toimittaja, vies-

tintä, viesti jne. Sanoja yhdistelemällä ja niihin liittyviä mielikuvia miettiessä mieleen alkoi nopeasti nousta käyttötarkoitukseen soveltuvia ideoita.

Urheilutoimittajain Liiton myöntämä Vuoden urheilija -palkinto jaettiin Urheilugaalassa yhdessä näyttävän, **Harri Koskisen** suunnitteleman Uno-palkinnon kanssa.

– Uusi Vuoden urheilija -palkinto kunnioittaa sekä itse palkinnon saajaa, mutta myös sen myöntäjää. Se on saanut muotokielenä ”viestikapulasta”. Viestikapula kiertää aina seuraavalle urheilijalle, kuten tämäkin kunniamaininta.

Uuden Vuoden urheilija -palkinnon suunnittelusta vastasi Minna Viitalähde. – Palkinnon pintaa koristaa palkinnon nimen lisäksi symbolit, jotka viestivät monipuolisesti eri urheilulajeista.

Pöydällä ollessaan se taas muistuttaa pressitilaisuuden nimikylttiä.

– Vuoden urheilija -palkinnon pintaa koristavat palkinnon nimen lisäksi symbolit, jotka viestivät monipuolisesti eri urheilulajeista. Palkinnon päät on suljettu tulpilla, jotka voittaja voi avata kuin samppanjanapullon korkin. Tulpat toimivat myös palkinnon jalustana.

– Palkinnon historiaa kunnioittaen sisään on kätkeyty kaikkien aikaisempien Vuoden urheilija -voittajien nimet vuodesta 1947 lähtien, kertoo Viitalähde, joka on aiemmin suunnitellut muun muassa Uuden Musiikin Kilpailussa (UMK) jaettavan palkinnon.

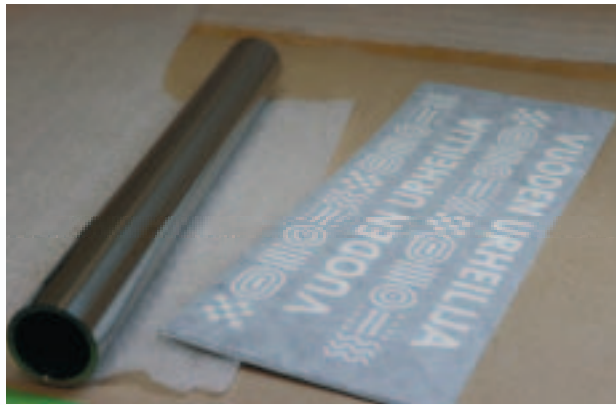
Urheilutoimittajain Liiton pääsihteeri **Nina Jakonen** on tyytyväinen lopputulokseen.

– Tavoitteenamme oli raikastaa ja uudistaa Vuoden urheilija -palkintoa, ja Minna onnistui suunnittelussa täydellisesti. Uusi palkinto huokuu arvokkuutta ja voittajan fiilistä. Palkintoon on saatu hienosti mukaan urheiluhenkeä, näyttävyyttä ja kullan kimallusta. Palkinto kestää myös aikaa tulevat vuosikymmenet.

←
– Palkinnon tuotanto on pääasiassa käsityötä. Toki käytämme työstössä apuna käsityökaluja, kuten manuaalisorvia ja raekuulapuhalluslaitteistoa, kertoo Protohouse Finlandin Aki Mertsola, joka vastasi palkinnon teräsosan työstöstä.

→ ↓
Kiillotuksen jälkeen putken pintaan liimataan maskitarra. Haluttu tekstuuri tehdään putkeen raekuulapuhaltimella, jonka jälkeen tarrat irrotetaan.

– Koimme tärkeänä elementtinä, että saimme toteuttaa palkinnon suomalaisella työllä alusta loppuun asti aina suunnittelusta palkinnon kultaukseen. Huomioimme myös käytännön asioita, kuten palkinnon valmistettavuutta ja kestävyyttä.

Uuden Vuoden urheilija -palkinnon myötä alkaa myös uusi perinne.

– Kyseessä ei ole kiertopalkinto, vaan Vuoden urheilija saa vuosittain palkinnon omakseen. Palkinnon lisäksi Vuoden urheilija -äänestyksen voittaja saa palkinnon sisällä muistoksi Vuoden urheilija -voittajien nimilistan sekä jotain ehkä vieläkin arvokkaampaa: viestin edelliseltä Vuoden urheilijalta, kertoo Jakonen.

Vuoden urheilija 2021, uimari **Matti Mattsson**, kirjoitti oman viestinsä tulevalle Vuoden urheilijalle, ennen kuin voittaja oli julkistettu. Mattssonin viesti on luettavissa sivulla 18. ♦

↑
Palkinnossa käytettiin kaiverrustekniikkaa eli poistettiin metallia itse palkinnosta.

→
– Haastavinta kaiverruksessa oli se, että se piti kohdistaa erittäin tarkkaan. Heittoa ei saanut olla yhtään, sillä se olisi näkynyt heti, kertoo Laser Quality Markingsin Kim Nivalinna.

Salolaista käsityötä

Vuoden urheilija -palkinto on valmistettu suomalaisella työllä pääosin Salossa. Palkinnon päämateriaalina on kotimainen Outokummun ruostumaton teräs, joka on jalometallipinnoitettu kullalla voittajan merkiksi. Palkinnon päätytulpat ovat kirkasta akryyliä.

– Palkinnon tuotanto on pääasiassa käsityötä. Toki käytämme työstössä apuna käsityökaluja, kuten manuaalisorvia ja raekuulapuhalluslaitteistoa, kertoo Protohouse Finlandin **Aki Mertsola**, joka vastasi palkinnon teräsosan työstöstä.

Palkinnon putkessa on käytetty Outokummun haponkestävää terästä ja päätytulppissa valettua akryyliä.

– Raakaputki katkaistaan ensin oikeaan mittaan, jonka jälkeen ulkopinta sorvataan, hiotaan ja kiillotetaan. Kiillotuksen jälkeen putken pintaan liimataan teettämämme maskitarra. Haluttu tekstuuri tehdään putkeen raekuulapuhallimella.

– Yksi erityistä tarkkuutta vaativa vaihe oli päätytulppien sovittaminen putkeen. Siihen haluttiin sopiva tiukkuus, jotta tulpat pysyvät paikallaan, mutta ne on myös helppo irrottaa ja asentaa takaisin useamman kerran vuosien varrella, kertoo Mertsola.

Palkinnon kaiverrukset toteutti salolainen Laser Quality Markings.

– Tässä palkinnossa käytettiin kaiverrustekniikkaa eli poistettiin metallia itse palkinnosta siten, että se on puhdas merkinnän jälkeen, ja sen voi pinnoittaa, kertoo Laser Quality Markingsin **Kim Nivalinna**.

– Haastavinta kaiverruksessa oli se, että se piti kohdistaa erittäin tarkkaan. Heittoa ei saanut olla yhtään, sillä se olisi näkynyt heti. ♦

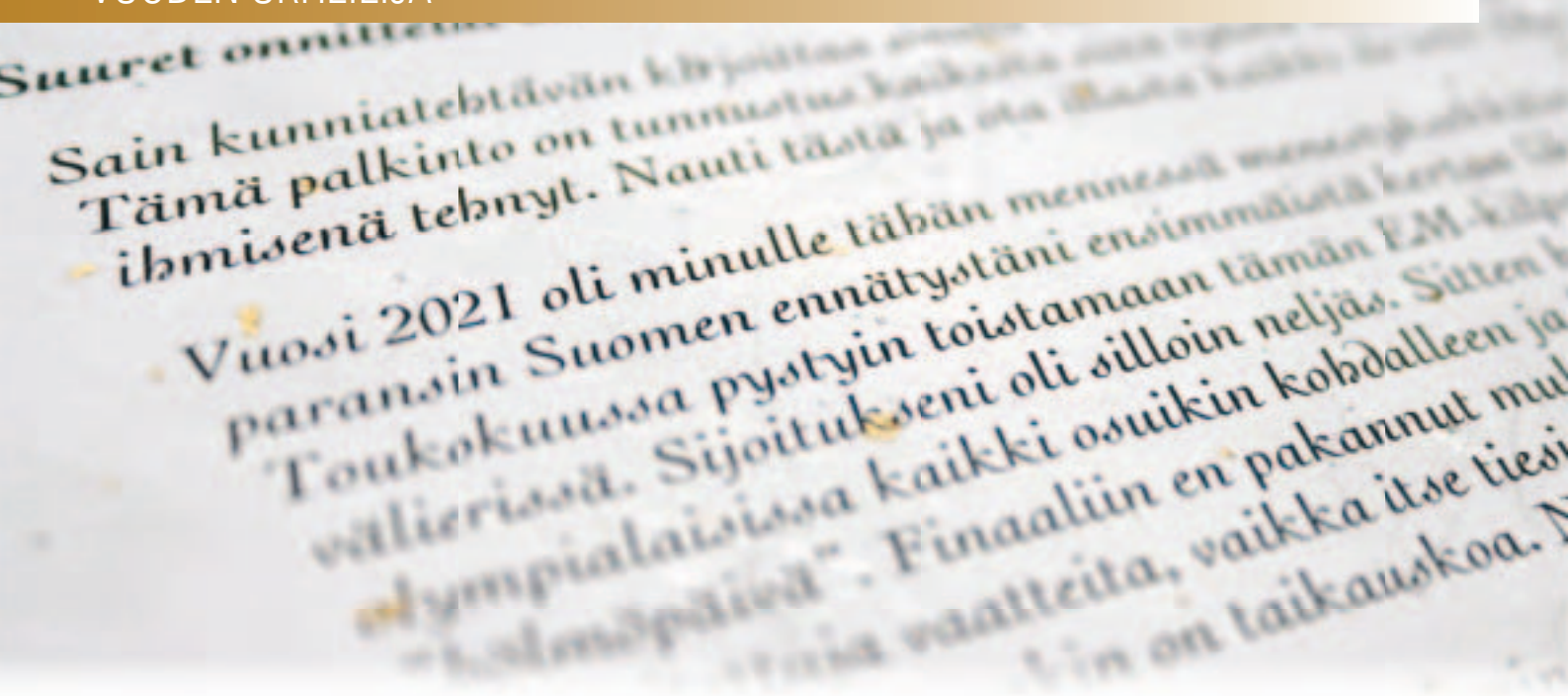
Palkinnon konsepti ja muotoilu:

Mint Station, Minna Viitalahde, Rotterdam (Alankomaat)

Palkinnon valmistus: Protohouse Finland, Aki Mertsola, Salo (teräsosan työstö: kiillotus ja teksturointi, päätytulppien sisäosan viimeistely ja testaus, CAD-kuvat ja koneistus)

Laserkaiverrus: Laser Quality Markings, Kim Nivalinna, Salo

Kultaus: Eforit Oy, Sipoo

Uusi perinne alkoi – Matti Mattsson kirjoitti viestin tuoreelle Vuoden urheilijalle:

”Ei näitä ihan joka päivä, tai edes joka vuosi, osu omalle kohdalle”

Vuoden urheilija 2022 on valittu ja **livo Niskanen** sai historian ensimmäisen Vuoden urheilija -palkinnon Urheilugaalassa. Uuden palkinnon lisäksi Niskanen sai palkinnon sisällä muistoksi Vuoden urheilija -voittajien nimilistan ja uutena perinteenä viestin edelliseltä Vuoden urheilijalta. Vuoden urheilija 2021 **Matti Mattsson** rustaili viestiään tulevalle Vuoden urheilijalle gaalaillassa aina viime tinkaakaan, mutta mitä kaikkea uimarin kynästä tarttui paperille? Se selviää nyt . . .

Suuret onnittelut sinulle Vuoden urheilija 2022!

Sain kunniatehtävän kirjoittaa sinulle viestin ja näin aloittaa uuden perinteen. Tämä palkinto on tunnustusta kaikesta siitä työstä mitä olet urheilijana ja ihmisenä tehnyt. Nauti tästä ja ota illasta kaikki ilo irti! Olet sen ansainnut!

Vuosi 2021 oli minulle tähän mennessä menestyksekkäin vuoteni. Huhtikuussa paransin Suomen ennätystäni ensimmäistä kertaa liki kahdeksaan vuoteen. Toukokuussa pystyin toistamaan tämän EM-kilpailuissa sekä alku- että välierissä. Sijoitukseni oli silloin neljäs. Sitten heinäkuussa Tokion olympialaisissa kaikki osuikin kohdalleen ja kisapäivään sattui se kuuluksa ”hölmöpäivä”. Finaaliin en pakannut mukaan palkitsemistilaisuuteen tarkoitettuja vaatteita, vaikka itse tiesinkin, että vain taivas on rajana. Sen verran minussakin on taikauksia. No, loppu onkin sitten historiaa.

Kaikki tämä menestys toi minut viime vuonna tähän samaan hetkeen missä sinä olet nyt. Olin juuri voittanut Vuoden urheilija

-palkinnon. Ajattelin itsekseni, että nyt minä sen tein! Vuoden 2013 MM-mitalin jälkeen voitin Vuoden läpimurto -palkinnon ja olin kolmen parhaan joukossa Vuoden urheilija -äänestyksessä. Silloin päätin, että joskus minäkin seison tuolla pysti kädessä konfettisateessa. Ja siellä sitä oltiin, vauhti! Seuraavana päivänä tuttavani lähetti minulle WhatsAppissa kuvan Kampista, jonne oli laitettu kunniakseni kuva minusta ja Vuoden urheilija -palkinnoista – huh, huh! Ei näitä ihan joka päivä, tai edes joka vuosi, osu omalle kohdalle.

Lopuksi vielä haluan toivoa sinulle menestystä myös tulevaisuuteen. Ja näin urheilijana toiselle urheilijalle voin sanoa, että kaikkien palkintojen ja kunnianosoitusten lomassa tärkeintä on se, että olet itse tyytyväinen omaan suoritukseesi ja menestykseesi. Kaikki muu tulee sitten siinä sivussa.

Vielä kerran, paljon onnea Vuoden urheilija 2022!

Toivottaen,
Vuoden urheilija 2021 Matti Mattsson

Kahden vuoden tauon jälkeen urheilun juhlaa livenä Urheilugaalassa

Urheilugaala järjestettiin tänä vuonna jälleen perinteiseen tapaan. Paikka vaihtui Helsingin Jäähalliin, mutta tunnelma oli ennallaan: urheilun juhlaa ja palkittavien säihkettä.

Teksti: **Nina Jakonen** Kuvat: **Janina Pitkänen**

Esikuva

Wilma Murto, yleisurheilu

Läpimurto

Santeri Kiiveri, alppilajit

Urheilukulttuuriteko

Tampere-talon ja Kantelinen Companyn Lumikuningatar-jääbaletti

Suomen aktiivisin työpaikka

Arla Oy

Vuoden urheiluseura

Tampereen Ilves

Suomen liikkuvin kunta

Kontiolahti

Valio akatemia

Sandstorm, Spirit Shakin' Cheerleaders ry

Suomen urheilun lähettiläs

Toni Kohonen, pesäpallo

Elämänura

Risto Nieminen

Suomen urheilun Hall of Fame

Jarkko Nieminen, tennis
Kyra Kyrklund, ratsastus
Marjo Matikainen-Kallström, maastohiihto
Olli Mäki, nyrkkeily
Sami Elopuro, squash

Sykähdyttävän urheiluhetki 2022

Wilma Murto taivuttaa Euroopan mestariksi

Urheilugaalassa jaettiin Urheilutoimittajain Liiton palkintojen (Vuoden urheilija, Vuoden joukkue, Vuoden valmentaja ja Vuoden nuori urheilija) lisäksi useita Urheilugaalan omia palkintoja.

Vuoden Sykähdyttävimmäksi Urheiluhetkeksi yleisö äänesti seiväshyppääjä **Wilma Murron** EM-finaalin, jossa hän paransi Suomen ennätystä kolmesti ja voitti seiväshypyn Euroopan mestaruuden Münchenissä 17.8. Murto sai 44,9 % annetuista äänistä.

Suomen urheilun lähettiläänä palkittiin pesäpalloilija **Toni Kohonen**, joka on yksi Suomen menestyneimmistä pesäpalloilijoista. Kohonen lopetti maineikkaan uransa vuoteen 2022. Runko-

sarja ja pudotuspelit mukaan laskettuna Kohoselle kertyi 1 040 Superpesiksen otelua. Hänet valittiin vuoden pesäpalloilijaksi kolme kertaa.

Vuoden esikuva -palkinto ojennettiin seiväshyppääjä Wilma Murrolle. Vuonna 2016 Murto teki vain 17-vuotiaana seiväshypyn nuorten maailmanennätyksen, mikä toi hänen osakseen koko suomalaisen yleisurheilukansan menestyspaineet. Näiden keskellä

Murto osoitti esikuvallista sisukuutta ja uskoa omaan tekemiseen, vaikka aikuisten arvokilpailuissa ei heti tullut suuren yleisön toivomaa menestystä. Työ tuotti tulosta ensin pistesijoina olympialaisissa 2021 ja MM-kilpailuissa 2022. Sitkeys palkittiin Münchenin EM-kilpailuissa, kun huikea kolmen Suomen ennätyksen kilpa toi Euroopan mestaruuden.

Elämänurapalkinto annettiin **Risto Niemiselle**. Vaikka Nieminen on voittanut Suomen mestaruuden pikamatkan viestissä, hänen uransa liikunnan ja urheilun parissa on ollut todellinen maraton. Nieminen on toiminut lukuisissa keskeisissä liikunnan ja urheilun tehtävissä peräti viidellä eri vuosikymmenellä. Hän on johtanut niin Olympiakomiteaa kuin Valoa, mutta myös muun muassa Veikkausta ja Suomen Urheilutelevisiota. Nieminen on todellinen elävä urheilun tietosanakirja. ♦

Risto Nieminen

Wilma Murto

Lajien parhaat urheilijat 2022

Urheilutoimittajain Liitto valitsee vuosittain Lajien parhaat urheilijat. Perinne on jatkunut jo vuodesta 1946 lähtien. Ensin lajeja oli mukana vain muutama, mutta lajivalikoima on vuosien mittaan jatkuvasti laajentunut. Tänä vuonna lajinsa paras nimettiin 81 eri lajissa. Vuonna 2022 lajilistalle lisättiin uusina lajeina brasilialainen jujutsu ja lukkopaini (yhtenä lajina), petanque sekä vesihiihto.

Lajien parhaat urheilijat 2022

Aerobic: Nea Kivelä, Turun Urheiluliitto
Agility: Jaakko Suoknuuti, Littoisten Agility Warriors (Lieto)

Alamäkiluistelu: Mirko Lahti

Alppilajit: Santeri Kiiveri, Saimaa Ski (Lappeenranta)

Amerikkalainen jalkapallo: Olaus Alinen, Loomis Chaffee Pelicans (USA)

Ampumahiihto: Tero Seppälä, Haapajärven Kiilat

Ampumaurheilu: Noora Antikainen, Orimattilan Seudun Urheiluamputat

Autourheilu: Kalle Rovannerä

Beach volley: Taru Lahti-Liukkonen – Niina Ahtiainen

Biljardi: Arseni Sevastyanov, Iso8 (Kotka)

Brasilialainen jujutsu ja lukkopaini: Santeri Lilius, Lilius Barnatt (Espanja)

Curling: Kalle Kiiskinen, Hyvinkään Curling

Darts: Marko Kantele, Samuli Blues (Vääksy, Asikkala)

E-urheilu: Erik Tammenpää, ENCE (Helsinki)

Freestyle: Anni Kärävä, Freestyleseura Moebius (Pääkaupunkiseutu)

Frisbeegolf: Henna Blomroos, Rauman Frisbee

Futsal: Jani Korpela, MFC Torpedo (Venäjä) / Kampuksen Dynamo (Jyväskylä) / BTS Rekord Bielsko-Biala (Puola)

Golf: Kalle Samooja, Kultaranta Golf (Naantali)

Hiihtosuunnistus: Ville-Petteri Saarela, Keminmaan Urheilijat

Ilmailu: Jussi Forss, Lennokkipojat (Helsinki)

Jalkapallo: Natalia Kuikka, Portland Thorns (USA)

Jousiammunta: Jere Forsberg, Jousiammuntaseura Robin Hood (Espoo)

Judo: Martti Puimalainen, Meido-Kan (Helsinki)

Jääkiekko: Mikko Rantanen, Colorado Avalanche (USA)

Jääpalllo: Samuli Helavuori, Edsbyns IF (Ruotsi)

Karate: Titta Keinänen, Euran Karateseura

Keilailu: Peppi Konsteri, Giants (Pori)

Kiipeily: Enni Bertling, Kiipeilyurheilijat (Helsinki)

Koripallo: Lauri Markkanen, Cleveland Cavaliers (USA) / Utah Jazz (USA)

Kriketti: Peter Gallagher, Empire Kriketti Klubi (Helsinki)

Käsipallo: Max Granlund, Alingsås (Ruotsi)

Lentopallo: Roosa Koskelo, Allianz MTV Stuttgart (Saksa)

Lumilautailu: Matti Suur-Hamari

Maahockey: Santeri Määttänen, HT-85 (Hämeenlinna)

Maastohiihto: Iivo Niskanen, Puijon Hiihtoseura (Kuopio)

Melonta: Sara Mihalik, Meloilola (Jyväskylä)

Miekkailu: Niko Vuorinen, Helsingin Miekkailijat

Moottorikelkkailu: Saku Niskanen, Ylä-Savon Moottorikerho (Iisalmi)

Moottoripyöräily: Lari Kunnas, Helsingin Moottorikerho

Moottoriveneily: Alec Weckström, Porvoon Moottorivenekerho

Mäkihyppy: Antti Aalto, Kiteen Urheilijat

Nykyaikainen 5-ottelu: Laura Salminen, Helsingin Nykyaikaiset 5-ottelijat

Nyrkkeily: Emma Jokiahio, Tampereen Voimailuseura

Paini: Arvi Savolainen, Lahden Ahkera

Painonnosto: Saara Retulainen, Turun Atleettiklubi

Pesäpalllo: Jukka-Pekka Vainionpää, Vimpelin Veto

Petanque: Mikko Lehti, Riemukaari (Kärkölä)

Pikaluistelu: Samuli Suomalainen, Helsingin Luistinkitäjät

Potkunyrkkeily: Akseli Saurama, Järvenpään Kehäkarhut

Purjehdus: Sinem Kurtbay – Akseli Keskinen, NJK (Helsinki) / Tuusulanjärven Purjehtijat (Järvenpää)

Pyöräily: Anniina Ahtosalo, Uno-X Pro Cycling Team (Norja) / Korson Kaiku (Vantaa)

Pyöräsuunnistus: Samuel Pökälä, Asikkalan Raikas

Pöytätennis: Benedek Oláh, Seinäjoen Sisä / Jura Morez TT (Ranska)

Ratsastus: Emma Kanerva, Hyvinkään Urheiloratsastajat

Raviurheilu: Santtu Raitala

Ringette: Anne Pohjola, Lapinlahden Luistin -89 / RNK Flyers (Raisio)

Rugby: Sanna-Kaisa Lintu, Helsinki Rugby Club

Rullalautailu: Eetu Toropainen

Salibandy: Lassi Toriseva, SC Classic (Tampere)

Soutu: Joel Naukkarinen, Nesteen Soutajat (Turku)

Squash: Emilia Soini, Espoo Squash Rackets Club

Sulkapallo: Kalle Koljonen, Tapion Sulka (Espoo)

Suunnistus: Venla Harju, Tampereen Pyrintö

Taekwondo: Johanna Nukari, Espoo Hwarang Team

Taitoluistelu: Juulia Turkula – Matthias Versluis, Helsingin Luistelijat

Taitouinti: Pinja Kekki, Vantaan Pyörre

Tanssiurheilu: Masi Sauren – Anna Tyutyunyuk, Rock'n' Swing Dance Club Comets (Helsinki)

Tennis: Harri Heliövaara, Sata-Tennis (Helsinki)

Thainyrkkeily: Anna Rantanen, Lahti Thaiboxing Club

Tikkaurheilu: Jasmin Suomalainen, Ilmajoen Tikkakerho

Triathlon: Henrik Goesch, Turun Urheiluliitto

Uimahyppy: Lauren Hallaselkä, Uimahyppyseura Tiirat (Helsinki)

Uinti: Matti Mattsson, Porin Uimaseura

Valjakkourheilu: Ronny Wingren, Pohjois-Lapin Valjakkourheilijat

Vapaaottelu: Makwan Amirkhani

Vesihiihto: Evert Aartsen jr., Kokkola Barefooters

Vesipallo: Pessi Aalto, Turun Uimarit

Voimannosto: Emmeth Salo, Pietarsaaren Voimailijat

Voimistelu: Maisa Kuusikko, Tampereen Voimistelijat

Yhdistetty hiihto: Ilkka Herola, Puijon Hiihtoseura (Kuopio)

Yleisurheilu: Wilma Murto, Salon Vilpas

Lajiliittojen anomukset vuoden 2023 lajilistalle

Niillä lajiliitoilla, jotka eivät vielä ole mukana Vuoden urheilija -äänestyksen lajilistalla, on mahdollisuus anoa pääsyä vuoden 2023 lajilistalle. Lajiliiton tulee lähettää hallituksen hyväksymä vapaamuotoinen anomus Urheilutoimittajain Liittoon 30.4. mennessä (toimisto@urheilutoimittajat.fi). Anomuksesta tulee ilmetä mm. lajin esittely, harrastuneisuus, kotimainen kilpailutoiminta ja kansainvälisyys. Vuoden urheilija -valiokunta käsittelee anomukset 31.8. mennessä.

Voittaminen oli valttia

Kuva: **Timo Leskinen**

Vuoden urheilija -äänestys meni tällä kertaa loistavasti. Ainakin siitä päätellen, että mediassa jouduttiin nostamaan esiin 32 vuoden takainen tapaus, kun keihäänheiton Euroopan mestari **Päivi Alafrantti** äänestettiin ykköseksi ennen jääkiekon Stanley Cup -voittaja **Jari Kurria**. Koska haukkujen määrän on ilmeisesti oltava vakio, katsottiin taas kerran aiheelliseksi muistuttaa, että urheilutoimittajat äänestivät vuonna 1990 väärin, kun jo viidennen Stanley Cupinsa Edmonton Oilersissa voittanut Kurri jäi kakkoseksi.

Olisin varmasti itsekin äänestänyt Kurria. Mutta en silloin vielä ollut Urheilutoimittajain Liiton jäsen, sen enempää kuin **Kalervo Kummola** nykyään.

Kyseisenä vuonna Kurri ei kuitenkaan voittanut kuin yhden Stanley Cupin. Täsmälleen samaan saavutukseen ja kuta kuinkin yhtä isossa roolissa joukkueessaan Colorado Avalanchessa ylsi **Mikko Rantanen** viime vuonna. Rantanen oli tuoreimmassa Vuoden urheilija -äänestyksessä silti vasta sijalla seitsemän.

Urheiluvuodet eivät ole veljiä keskenään, ja joukkue- ja yksilöurheilijoiden välinen vertailu puhuttaa Vuoden urheilija -äänestyksen ympärillä perinteisesti eniten. Myönnän itsekin odottaneeni ja olettaneeni, että **Lauri Markkanen** sijoittuu tämänkertaisesta huippukovasta tasosta huolimatta kolmen parhaan joukkoon. Ykkösääniä hän sai toiseksi eniten, mutta kokonaispistemäärä riitti vasta neljanteen sijaan.

Jos himmeämmätkin arvokisamitalit lasketaan voitetuiksi mitaleiksi, oli Markkanen TOP10:ssä ainoa urheilija, joka ei viime vuonna(kaan) voittanut mitään. Eikä seuraavastakaan kymmeniköstä (sijat 11–20) löydy kuin kaksi vastaavaa tapausta lisää. Voittaminen oli siis valttia.

Niinpä Markkasen toistaiseksi paras sijoitus Vuoden urheilija -äänestyksessä

on edelleen kolmas sija. Se on vuodelta 2017, jolloin hän oli pelannut vasta puoli kautta NBA:ssa mutta ollut toki EM-kilpailuissa Susijengin paras levy-pallo- ja pistemies sekä tullut varatuksi NBA:han kyseisen vuoden ensimmäisenä ei-yhdysvaltalaisena ja pienimmällä suomalaisen varausnumerolla (7) kautta aikain.

Koko tulokaskaudellaan 2017–2018 Chicago Bullsissa Markkanen heitti 100 kolmen pisteen koria nopeammin kuin NBA:ssa kukaan koskaan aiemmin ja lisäsi Bullsien tulokasennätyksen kolmen pisteen koreissa. Hänet valittiin NBA-tulokkaiden tähdistöön. Vuoden urheilija -äänestyksessä 2018 Markkanen sijoittui viidenneksi.

Vertailun vuoksi mainittakoon, että kun **Teemu Selänne** NHL-tulokaskaudellaan Winnipeg Jetsissä 1992–1993 teki tulokkaiden maaliennätykseksi 76 (aiempi ennätys 53) ja piste-ennätykseksi 132 (aiempi 109), sijoittui Selänne Vuoden urheilija -äänestyksessä niin ikään viidenneksi.

Molemmat pelasivat tulokaskautensa vaatimattomasti menestyneissä joukkueissa. 23 maalin ja 23 pisteen parannus aiempiin ennätyksiin oli rookie-Selänneeltä melkoinen suoritus, mutta koripallo painii lajina globaalisti aivan eri sarjassa kuin jääkiekko, joka on puolestaan Suomessa kovemmassa huudossa.

Tuleva (?) F1-kuljettaja **William Alatalo** oli yksi heistä, joille **Kalle Rovannerin** viides sija oli vaikea nieltäväksi. ”Jos ei vittu rallin MM-voitto riittä 4 parhaan joukkoon, niin kyllä joku on vähä saatanaan pielessä”, Alatalo twiittasi lajitoverinsa kohtalosta.

Kiitos, William, kommentistasi! (Vaikka tuskin tulet tätä kolumniani koskaan lukemaankaan.) Osaammepa sitten aikanaan paremmin arvottaa sinun saavutuksiasi, mikäli sellaisia ilmenee.

Totta kai valintoja on oikeus arvostella – ja pitääkin. Sehän osoittaa tällaistenkin ”vaalien” herättävän tunteita. Kat-

son itsellänikin olevan arvostelu-oikeus Urheilugaalan valintoihin ja äänestystuloksiin, jotka herättävät suuren yleisön joukossa paljon vähemmän myötä- tai vastakaikua kuin Urheilutoimittajain Liiton äänestykset.

Pesäpallolijan uransa viime kauteen päättänyt **Toni Kohonen** olisi ilman muuta ollut jossain vaiheessa Elämänpalkinnon ja/tai Hall of Fame -nimityksen arvoinen. Mutta Suomen urheilun lähettilääksi, joksi hänet nyt nimettiin, minun on vaikea Kohosta – tai ketään muutakaan pesäpallolijaa – mieltää.

Sykähdyttävän urheiluhetki -äänestyksessä TOP10:een ylsi Suomen naisten MM-pronssi amerikkalaisen jalkapallon kotikisoista. Kuinkahan moni edes koki kyseisen hetken joko paikan päällä Vantaan Myyrmäessä tai jonkin striimin välityksellä? Masinoinnin makua.

Matti Hannula
Vuoden urheilija -valiokunnan
puheenjohtaja

Löydät meidät Facebookista
facebook.com/urheilutoimittajat

Seuraa meitä Twitterissä
twitter.com/urheilutoimitus

Löydät meidät Instagramissa
instagram.com/urheilutoimittajat

Pekka Holopaisen ensimmäiset yleisurheilun EM-kilpailut urheilutoimittajana olivat Helsingissä 1994, hiihdossa vastaava debyytti tapahtui Thunder Bayssa 1995.

– Talvi- ja kesäolympialaisissa olen ollut toimittajana 13 kertaa Naganosta 1998 lähtien. Muutamat olympialaiset varmaan vielä tulevat, mutta tuskin Jarmo Lehtisen ennätysmäärään (20) yllän.

Utteru uutisten kaivaja ja omien näkökulmien löytäjä

Vuoden urheilujournalisti **Pekka Holopainen** kehuu nuorten toimittajakollegojensa nopeutta ja teknistä osaamista, mutta suosittelee heille raitista ilmaa ja urheilijoiden aitoa kohtaamista.

Teksti: **Jussi Heimo** Kuvat: **Saku-Pekka Sundelin** ja **Eveliina Parkkinen**

Pekka Holopainen, 56, on työskennellyt *Ilta-Sanomissa* eri tehtävissä vuodesta 1988. Uutistoimittajana (1988), urheilutoimittajana (1989–), ulkomaantoimittuksessa kotimaassa (1990–1995) sekä kirjeenvaihtajana Ruotsissa (1995–1998) ja Lontoossa (2001–2003).

Mieleltään Holopainen on kuitenkin ollut lapsesta saakka intohimoinen urheilun seuraaja.

– Pelkät *Satakunnan Kansan* jutut eivät tyydyttäneet tiedontarvettani. Kävin jo alle 15-vuotiaana kirjastossa lukemassa myös kaikkien muiden suurimpien suo-

malaislehtien urheilujutut, Holopainen sanoo.

Tampereen yliopistossa toimittajatutkintoa 1980-luvun lopulla käynyt Holopainen on uransa aikana päässyt kokemaan urheilutoimittamisen lukuisat tekniset ja sisällölliset muutokset.

Yksi asia on kuitenkin pysynyt. Omat uutiset ja niiden ensimmäisenä kertominen on edelleen kova juttu.

Niiden kaivamisessa Holopainen on aina ollut todella hyvä. Kun hän saa pieninkin vihjeen uutisesta, hän on valmis tutkimaan sen ympäriltä kaikki mahdolliset faktat ja kertomaan lukijalle niiden

merkityksen käytännössä.

Utteruutensa ansiosta ”Holle” on luonut vuosikymmenten aikana kontaktit, joiden avulla hän saa kiinni monen lajin tärkeimmät henkilöt.

Kielimuurikaan ei ole Holopaiselle este. Hän puhuu sujuvasti englantia, ruotsia ja saksaa. Sen ansiosta hän saa uutisten kannalta kiinnostavia urheilijoita ja heidän taustahenkilöitään kiinni ympäri maailmaa.

– Olen monesti sanonut toimituksessa, että ei tarvita kuin puhelinnumero. Aina sen joku tietää ja samalla tavalla ne ihmiset siihen luuriin ulkomaillakin vastaavat.

Nopea tietopankki omassa päässä

Holopaisella on päässään todellinen tietopankki suomalaisurheilijoiden tärkeimmistä olympia- ja arvokilpailusavutuksista. Kun nuoremmat kollegat googlaavat Wikipediaan, Holopainen on jo kirjoittanut samat faktat juttuunsa.

– Se on perua siitä, että olen aikanaan joutunut näkemään niin paljon vaivaa erilaisten tulosten ja taustojen selvittämiseen, että ne ovat jääneet kestopäistään. Ihan viime vuosien kaikki tulokset eivät ole yhtä tarkasti muistissani, kun ne on tarjoiltu valmiina eteeni, Holopainen täsmentää.

Urheilutoimittaminen on niin syvässä Holopaisen dna:ssa, ettei hän pysty katsomaan juurikaan mitään urheilutahtumaa rennosti edes vapaa-ajallaan.

– Lähes aina päähäni tulee automaattisesti ajatus, millaisen jutun tai mistä näkökulmasta tästä kisasta tai ottelusta kirjoittaisin. Vain harvoin, kuten kesälomalla kylmä oluttuoppi kädessä Porin Pesä-Karhujen naisten pelissä pääsen tilaan, jossa pystyn nauttimaan penkkiurheilijan tavoin.

Holopainen haluaa pääsääntöisesti tehdä juttunsa työvuorojen mukaan työpaikallaan, vaikka työnantaja sallisi hänen tekemisen ne vapaasti missä vaan.

– Pääsen näin paljon tehokkaampaan työmoodiin ja pystyn erottamaan paremmin vapaa-ajan. Jätän usein kannettavani työpaikalle, etten vahingossa ala kotona naputtelemaan juttua. Olen oppinut lähettämään vinkkiyhteistyötoimittajalle, että tästä aiheesta kannattaa tehdä juttu, Holopainen perustelee.

Kaivaa vastaukset kaikkiin kysymyksiin

Holopaisen uutisena on kuin tehty iltapäivälehtien räväkkään tyyliin. Perusporilaisella asenteella hän uskaltaa kysyä ne noloimmat tai kiinnostavimmat kysymykset kaikissa tilanteissa. Hän ei kumarru ketään eikä poistu paikalta ennen kuin on saanut vastauksen haastateltavaltaan.

Holopainen kirjoittaa sujuvasti mistä tahansa urheilulajista, mutta eniten juttuja hän tehnyt suomalaisten ikisuosikeista yleisurheilusta ja hiihdosta.

Holopaisen ensimmäiset yleisurheilun EM-kilpailut urheilutoimittajana olivat Helsingissä 1994, hiihdossa vastaava debyytti tapahtui Thunder Bayssa 1995.

– Talvi- ja kesäolympialaisissa olen ollut toimittajana 13 kertaa Naganosta 1998 lähtien. Muutamat olympialaiset varmaan vielä tulevat, mutta tuskin **Jarmo Lehtisen** ennätysmäärään (20) yllän.

Pekka Holopainen kirjoittaa sujuvasti mistä tahansa urheilulajista, mutta eniten juttuja hän tehnyt suomalaisten ikisuosikeista yleisurheilusta ja hiihdosta.

"Olen toimituksessamme yrittänyt puhua raittiin ilman merkityksestä ja kannustanut heitä ideoimaan sellaisia juttuaiheita ja -keikkoja, joiden takia he pääsisivät poistumaan konttorilta."

Pekka Holopainen

Kokeneena urheilutoimittajana Holle näkee nuorissa kollegoissaan vahvuuksia, joita häneltä itseltään puuttuu.

– He hallitsevat kaikki nykyiset IT-kikat ja toimitustekniikat. Ovat nopeita julkaisemaan juttuja ja sukkuloivat sulavasti somen syövereissä. Siinä mielessä he ovat kovia tekijöitä.

– Olen myös oppinut, että nykyisessä klikkimaaailmassa otsikointi on hyvin tärkeää, muuten paraskin juttu voi mennä lukijoilta ohi. **Rami Tuisku** on ollut tosi hyvä opettaja tässä asiassa meille muille *Ilta-Sanomissa*.

Kustannustehokkaalla juttutehtailulla on kääntöpuolensa.

– Miten nuoret toimittajat luovat omat kontaktinsa, kun he puurtavat päivästä tai illasta toiseen vain deskissä? He soittavat harvoin kenellekään, eivät tapaa juuri koskaan ketään kasvotusten, vaan loihittavat jutun kasaan muilla tavoin.

– Olen toimituksessamme yrittänyt puhua raittiin ilman merkityksestä ja

kannustanut heitä ideoimaan sellaisia juttuaiheita ja -keikkoja, joiden takia he pääsisivät poistumaan konttorilta.

Ei kannatusta juttuvaihdolle

Toinen Pekka Holopaista huolettava asia on urheilumedioiden väheneminen – ja toisaalta vielä olemassa olevien tekemä juttuvaihto.

– Hyödyt yhteistyöstä pienemmän maakuntalehden vinkkelistä ymmärrän, mutta mitä lisäarvoa niiden tekemät tarinat antavat *Ilta-Sanomille*? Pärjäisimme tosi hyvin omin voimin.

– *Aamulehdessä*, *Hesarissa* ja *Satakunnan Kansassa* on paljon hyviä ystäviäni ja erittäin päteviä kollegoita. Kritiikkini ei kohdistu heihin mitenkään. Yhteistyön takia myös yhä harvempi urheilutoimittaja lähetetään paikan päälle arvokisoihin.

Jos arvokilpailuissa tehty juttujen vapaa jakaminen lehtien kesken jatkuu ja lisääntyy, tulevaisuudessa *Ilta-Sanomilla*, *Helsingin Sanomilla*, *Aamulehdellä* ja *Satakunnan Kansalla* voi olla yksi yhtenäinen urheilutoimitus.

– Taloudellisesti se on varmaan toimiva excel-taulukossa, mutta sisällöllisesti se ei ole sitä lukijoille. Vähemmän erilaisia juttua ja vähemmän työpaikkoja urheilutoimittajille.

Holopainen on tämän viimeisimmän valinnan jälkeen saanut kaikki mahdolliset journalismipalkinnot, jotka urheilutoimittaja voi saada.

– Vain elämänurapysti puuttuu, Holopainen keventää.

Sekin Holopaisen palkintoahlyllyyn aikanaan takuuvarmasti ilmestyy. Sitä ennen saamme nauttia Hollen tehtaantakuulla tekemistä laatujuutuista vielä ainakin kaksi olympiadia.

Holopainen näytti Pekingin talviolympialaisissa, etteivät edes poikkeusolot ja rajoitukset toimittajan työssä vaikuta hänen työnsä laatuun. Uutisia ja kiinnostavia lukujuttuja Kiinasta syntyi lukijoiden klikattavaksi ja luettavaksi samaan tapaan kuin aina ennenkin.

Holopaisen olisi voinut valita Vuoden urheilujournalistiksi jo pitkään lähes minä vuonna vaan, mutta poikkeuksellisesti porilaiselle juuri erikoinen työvuosi 2022 oli tämän takia oikea hetki.

Pekka Holopainen on aiemmin palkittu *Ilta-Sanomien* journalistipalkinnolla (2006), *Sanomalehtien* liiton vuoden 2007 urheilujuttu -palkinnolla, Suomen Urheilugaalan Journalistimiteko -palkinnolla (2009) ja *Bonnierin* journalistipalkinnolla (2012). Kirjailijana hän on kirjoittanut kaksi urheilukirjaa: **Janne Aho-sen** elämäkerta *Kuningaskotka* (2009) ja elämäkerta *Tahto – Aino-Kaisa Saarisen kahdet kasvot* (2016). ♦

Ohjaaja Tapani Parm, tuottaja Ossi Saarinen, sisältätuottaja Micke Suopuro, juontaja Riku Salminen ja kuvaaja Sami Sormunen pitämässä palaveria huoltoparkin uumenissa.

Vuoden digitaalinen hitti

Koko kansan rallitapahtuma

Jyväskylän MM-rallia on ajettu vuodesta 1951 lähtien. Siitä on muodostunut yleisölle yksi suomalaisen urheilun instituutioista. Yle panosti vuoden 2022 rallin mediatuotantoon niin, että se valittiin Urheilutoimittajain Liiton Vuoden digitaalseksi hitiksi.

Teksti: Esko Hatunen Kuvat: Tomi Hänninen ja Julius Korhonen

Viime vuoden Jyväskylän MM-rallin tapahtumia oli mahdollista seurata Ylen kanavista reaaliaikaisesti läpi tapahtuman. Formaatti kiinnosti, sillä esimerkiksi Yle Areenan sisältöjä kulutettiin jokaista suomalaista kohden ennätyselliset kaksi tuntia ja 11 minuuttia vuoden 2022 viikolla 31. Tästä määrästä yli puolet oli Jyväskylän MM-rallin katselua.

– Lähtökohta tuotannon suunnittelulle oli, että teemme sisältöä koko Suomen kansalle, ja lisäksi se, miten saamme aktivoitua yleisön osallistumaan sen tuottamiseen, Ylen digituottaja **Ossi Saarinen** kertoo.

Tämä tarkoitti sitä, että Yle Areenaan

tuotettiin rallista jatkuvaa suoraa lähetystä sen alusta loppuun. Tapahtuman suoran lähetyksen rinnalla oli hetki hetkeltä seuranta Yle Urheilun verkkosivulla ja Ylen mobiilisovelluksessa. Toki klassinen Ylen Ralliradiokin oli äänessä läpi kilpailuviikonlopun.

Reaaliaikaisen seurannan ohessa yleisöllä oli mahdollisuus osallistua chatin kautta keskusteluun, ja siinä olivat mukana myös Ylen selostaja, asiantuntija ja toimittajat. Vuorovaikutteisuutta yleisön kanssa lisäsi myös käytössä ollut WhatsApp-numero, johon yleisö sai lähettää reitin varrelta omia videoita, kuvia ja tunnelmia. Parhaita niistä palkittiin ja nostettiin näkyviin myös lähetyksissä.

Kokonaisuus sai Saarisen mukaan yleisöltä erinomaista palautetta.

– Kuvaavimmat palautteet olivat sen kaltaisia, että *”en edes seuraa rallia aktiivisesti, mutta olin päätteen ääressä koko viikonlopun aamusta iltaan”*.

Iloa toivat myös yleisön reaktiot heidän lähettämiinsä kuviin, jotka saivat näkyvyyttä rallilähetyksissä.

Yhteinen suurponnistus

Saarinen vastasi MM-rallin kokonaisuudesta. Sisältöjen osalta hänen työparinaan oli selostaja **Micke Suopuro**, joka oli pohtimassa, mitä teemoja kisaviikon ja viikonlopun aikana Ylen lähetyksis-

sä oli käsittelyssä ja miten ne näkyivät eri kanavissa. Kolmas sisältötuotannon osalta olennainen henkilö oli verkkosisällöistä vastannut **Roope Visuri**.

Suopuro on monille tuttu ääni Ylen ralliselostuksista. Hän ei ole päätenyt rallin pariin sattumalta.

– Ralli-innostus on tullut minulle perheeni kautta. Äitini **Tiina Tikkinen** on ajanut rallia, ja isäni on rakentanut hänelle auton. Äitini on voittanut rallissa useampia SM-mitaleja, Suopuro kertoi joulukuussa järjestetyssä Urheilujournalismin illassa.

Yli neljäkymmenen tunnin tapahtuman sisältöjen suunnittelu oli koko Ylen tuotantotiimin yhteinen ponnistus. Suopuron rooli oli keskeinen, mutta hänkin korostaa yhteistyön merkitystä.

– Oma roolini oli mahdollistaa sitä, mitä kaikki muut toivat yhdessä yleisön nähtäväksi ja kuultavaksi.

Rallin suosiolle Suomessa on monia tekijöitä, ja yksi niistä on suomalaiskusien menestys lajissa. Suopuro löytää muitakin selityksiä.

– Se, miksi rallia mennään katsomaan metsiin, on aika syvällä suomalaisten dna:ssa. Siinä on paljon muutakin kuin se, mitä itse rallissa tapahtuu.

– Itse muistan, kun olen siellä metsissä kolunnut niinä vuosina, kun suomalaiset eivät ole pärjänneet. Minua sinne ajoi jännitys, kun kuulee auton äänen kaukana ja pilli puhalttaa, mikä kertoo auton lähestyvän, Suopuro maalailee.

Rallin lähetysoikeudet siirtyivät kaudelle 2023 Cmorelle ja sopimus jatkuu aina vuoteen 2027 saakka.

Podcast-sisällöt vetoavat edelleen

Urheilutoimittajain Liiton Vuoden digitaalinen hitti -palkintokategoriassa olivat ehdolla myös kunniamaininnan saaneet Jaksomedian Pudotuspeli-podcast sekä **Antti Mäkisen** ja **Kimmo Timosen** Kimanttia-podcast.

Jaksomedian tuottama *Pudotuspeli*-podcast seurasi Salon Palloilijoiden kautta jalkapallon Kakkosessa. Joukkue tavoitteli nousua Ykköseen, minkä se kauden ja podcastin huipennukseksi saavuttikin.

Pudotuspeli-podcast on poikkeuksellinen tuotanto koko suomalaises-

Ylen digituottaja Ossi Saarinen.

"Ralli-innostus on tullut minulle perheeni kautta. Äitini Tiina Tikkinen on ajanut rallia, ja isäni on rakentanut hänelle auton. Äitini on voittanut rallissa useampia SM-mitaleja."

Micke Suopuro

sa podcast-kentässä, sillä se tuotettiin seurantadokumentin tyyppisesti. Kun ohjelmaa lähdettiin tuottamaan, ei kauden lopputuloksesta ollut vielä tietoa. Lisäksi podcastin ansioksi on laskettava se, että sarja taustoitti myös seuran ja paikkakunnankin taustaa sekä historiaa laajempaa yleisöä kiinnostavalla tavalla.

Jääkiekon NHL:ään keskittyvä, Podplay-alustalla julkaistava Kimanttia-podcast on saavuttanut vakiintuneen yleisönsä lajin ja sarjan ystävien parissa. NHL-kiekkoon on todella suosittua Suomessa, ja sen hyvin tuotetut sisällöt löytävät yleisönsä.

Kimanttia-podcastin vahvuuksia ovat ehdottomasti tekijöidensä, Viaplay-selostaja Antti Mäkisen ja entisen NHL-ammattilaisen Kimmo Timosen, heittäytyminen tekemiseen. Molemmat pystyvät tuomaan syvällistä analyysia ja ymmärrystä yleisölleen.

Toki Kimanttia-podcastin kuuntelijalta odotetaan, että hän on itsekin NHL:ää aktiivisesti seuraava ja tietää jotakin myös sarjan historiasta ja sen pelaajista. Tämä on ohjelman ehdoton vahvuus.

Myös tekijöiden, Mäkisen ja Timosen, vuorovaikutus ja dynamiikka on kehittynyt vuosien aikana. Kuuntelija ei edes huomaa, että tekijät ovat äänittäneet jakson usein niin, että Mäkinen on Suomessa ja Timonen jossakin päin Pohjois-Amerikkaa. Kumpikin ammentaa myös omasta tietämyksestään kiinnostavia tarinoita kuuntelijan herkuteltavaksi. ♦

→
Yle Urheilun digitaaliseen tarjontaan kuului myös ikoninen Ralliradio.

Vuoden digitaalinen hitti 2022

Kuva: **Eveliina Parkkinen**

Urheilutoimittajain Liitto palkitsi Urheilujournalismin illassa Vuoden digitaalisena hittinä Yle Urheilun Jyväskylän MM-rallin.

Vuoden digitaalinen hitti -palkintokategorian raati nosti Yle Urheilun Jyväskylän MM-rallin ansioiksi ennen kaikkea monikanavaisuuden, jossa menttiin digitaalisuus edellä. Yleisö pystyi ottamaan rallin seuraamisesta kaiken irti kellon ympäri. Jyväskylän MM-ralli siivitti Yle Areenan kaikkien aikojen ennätykseen niin päivä- kuin viikko-kohtaisissa lukemissa. Rento tunnelma ja mielenkiintoiset sisällöt koukuttivat laajasti uutta yleisöä rallin pariin.

Vuoden digitaalinen hitti -palkintokategorian kunniainninnat jaettiin Jaksomedian Pudotuspeli-podcastille sekä **Antti Mäkinen** ja **Kimmo Timosen** Kimanttia-podcastille.

Urheilutoimittajain Liiton nimeämään Vuoden digitaalinen hitti -raatiin kuuluivat Haaga-Helian urheilujournalismin erikoistumiskoulutuksen opettaja **Esko Hatunen** (pj.), Viaplay Groupin jalkapallotuottaja **Antti Salo** ja Yle Urheilun tuottaja **Laura Lehtonen**. (Mahdollisissa jääviestilanteissa raadin puheenjohtajan ääni ratkaisee.)

VUODEN DIGITAALINEN HITTI -VOITTAJA

Yle Urheilu – Jyväskylän MM-ralli

4.–7.8.2022 Yle Areena (<https://yle.fi/a/3-12560542>)
Jyväskylän MM-ralli tehtiin monikanavaisesti ja digi edellä. Yleisö pystyi ottamaan rallin seuraamisesta kaiken irti kellon ympäri: Yle Areenassa välitettiin koko ralli alusta loppuun jokaista erikoiskoetta myöten. Kokonaisuuteen kuuluivat myös TV-lähetykset, ralliradio, digipalvelujen uutiset ja klipit sekä vuorovaikutuksen mahdollistanut chat. Jyväskylän MM-ralli siivitti Yle Areenan kaikkien aikojen ennätykseen niin päivä- kuin viikkokohtaisissa lukemissa. Rento tunnelma ja mielenkiintoiset sisällöt koukuttivat laajasti uutta yleisöä rallin pariin.

Tuotanto: Yle Urheilu

Yle Urheilun MM-ralli palkittiin Vuoden digitaalisena hittinä 2022. Palkinnon vastaanottivat Henri Pitkänen (vas.), Matti Lehtisaari, Roope Visuri, Micke Suopuro ja Riku Salminen.

VUODEN DIGITAALINEN HITTI -KUNNIAMAININNAT

Jaksomedia – Pudotuspeli

8.11.2022 Yle Areena (<https://areena.yle.fi/podcastit/1-63622283>)
Jalkapalloseura Salon Palloilijoiden kausi Kakkosessa 2022 päättyi nousujuhliin. Tämän tarinan dokumentoi Pudotuspeli-podcast. Sarjakauden lisäksi podcastissa avataan seuran historiaa ja taustoja. Sisältö on huolellisesti taustoitettu, käsikirjoitettu, tuotettu, ja kerronnassa on hyödynnetty ansiokkaasti audioilmaisun mahdollisuuksia. Vaikka Pudotuspeli-podcast keskittyy varsinaissuomalaisen kaupungin jalkapalloseuraan, voi urheilua seuraava kuuntelija löytää samaistumispintaa myös oman paikkakuntansa urheiluelämään.

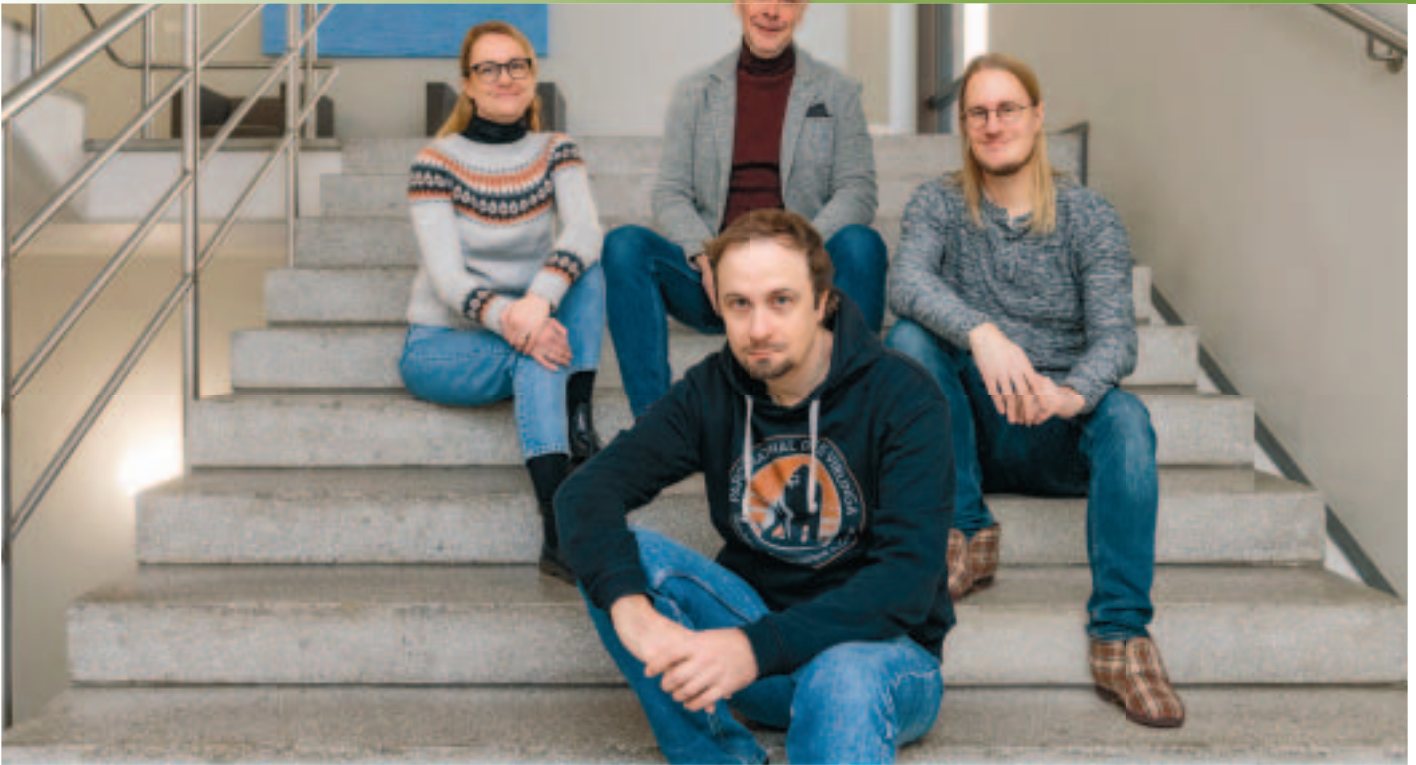
Tuotanto: Jaksomedia

Antti Mäkinen ja Kimmo Timonen – Kimanttia

Julkaistaan torstaisin Podplayssa (<https://radioplay.fi/podcast/kimanttia/>)
Kimanttia on Viaplayn NHL-selostaja **Antti Mäkinen** ja Stanley Cup -voittaja **Kimmo Timosen** podcast maailman parhaasta jääkiekkosarjasta NHL:stä. Kimanttia-podcast on nopeasti noussut yhdeksi Suomen rakastetuimmista podcasteista, joka yhdistää taidokkaasti rauhallisen jääkiekkopuheen sekä hyvää uutisen jutustelun ajankohtaisista aiheista ruuasta politiikkaan ja musiikista matkailuvinkkeihin. Vaihtuvat vieraat edustavat sekä urheilua että viihdemaailman kirkkainta kärkeä **Patrik Laineesta Iivo Niskaseen** ja **VilleGallesta Teemu Selänteeseen** pureutuen tarunhoitoisen NHL:n mielenkiintoisimpiin tarinoihin sekä pelaajan, organisaation edustajan ja fanien näkökulmasta. Tekijöiden välitön ote tarttuu myös haastateltaviin, saaden esiin aiheita, joista on harvemmin puhuttu muissa medioissa. Kimanttia on vakiinnuttanut paikkansa podcast-listojen kärjessä viikosta toiseen. Vuonna 2022 sillä on ollut 2 miljoonaa kuuntelijaa. Näkyvyys on valjastettu myös hyväntekeväisyyteen, sillä Kimanttia keräsi alkuvuodesta fanitarvikemyynnillään Taysin lasten- ja nuorten sairaalalle 21 983 euroa.

Toimittajat: Antti Mäkinen ja Kimmo Timonen

Maria Vesterinen, Jussi Leppäsyry, Harri Ahola ja Joonas Jussila (edessä) kokosivat Sata kaikkien aikojen tepsiläistä -listan. Tuloksena oli paljon keskustelua paikallisesti ja palkinto valtakunnallisesti.

"Sanny, kuka on kakkonen"

Turun Sanomat onnistui siinä, mitä jokainen media haluaa. Se sai koukutettua lukijansa, ja se sai herätettyä keskustelua. Palkittu juttusarja osoitti samalla, että hyvin jalostettuna ja perusteellisesti toteutettuna klassiseen urheilujournalismiin kuuluva listaus toimii yhä.

Teksti: Harri Laiho Kuva: Riitta Salmi / *Turun Sanomat*

Järjestyshenkilön käsi nousi kärkevästi eteen, kun *Turun Sanomien* urheilutoimittaja **Harri Ahola** käveli syksyllä Kupittaa jalkapallostadionille TPS:n peliin. Hämmennyt Ahola pysähtyi.

– Sanny, kuka on kakkonen, järjestyshenkilö kysyi turun murteella.

Ahola ymmärsi, mistä on kyse. *Turun Sanomien* juttusarja *Sata kaikkien aikojen tepsiläistä* lähestyi maaliaan. Vain muutama legenda puuttui enää listalta.

Turun Sanomat onnistui siinä, mitä jokainen media haluaa. Se sai koukutettua lukijansa odottamaan aina seuraavaa osaa ja seuraavia nimiä. Se sai herätettyä keskustelua, ja se sai ihmiset miettimään ja lopulta myös äänestämään omia kaikkien aikojen tepsiläisiään. *Turun Sanomat* onnistui osallistamaan lukijoita, ja se sai vuorovaikutusta heidän kanssaan.

Eri asioiden tai henkilöiden listaaminen on klassista urheilujournalismia. *Turun Sanomien* juttusarja osoitti, että se toimii yhä, ainakin hyvin jalostettuna ja perusteellisesti toteutettuna.

Niistä ansioista *Sata kaikkien aikojen*

tepsiläistä -juttusarja palkittiin Urheilutoimittajain Liiton Urheilujournalismin illassa Vuoden urheilujuttuna.

Iso ponnistus lähti liikkeelle jo viime vuoden alussa, kun *Turun Sanomien* urheilutoimitus kokoontui yhteen miettimään juttuideoita. Esille nousi myös se, että Turun Palloseura täyttää sata vuotta.

Urheilutoimituksen kiekkotoimittaja **Jussi Leppäsyry** oli tehnyt yhdessä **Heikki Möttösen** ja **Markku Jokisipilän** kanssa TPS:n 100-vuotishistoriikin. Hän oli haastatellut kymmeniä ex-tepsiläisiä. Samalla Leppäsyry oli jo hahmotellut lehteen TOP50-listaa TPS:n kaikkien aikojen jääkiekkoilijoista.

Ajatus päätettiin laajentaa koskemaan muitakin TPS:n tämän hetken lajeja, eli jalkapalloa, salibandya ja keilailua. Myös TPS:n menneet lajit, kuten käsi- ja jääpallo huomioitiin.

– Sitä me mietimme, onko sadan henkilön lista liikaa, vai pitäisikö olla esimerkiksi 50, mutta kyllä me siihen päätökseen tulimme, että sen täytyy olla sata, Ahola muistelee.

Leppäsyryllä oli oman aiemman hah-

motelmansa ansiosta kiekkonimet pitkälti valmiina. Ahola alkoi perata oman vahvan lajinsa jalkapallon tepsiläisiä. *Turun Sanomien* toimituksesta salibandyä parhaiten tunteva **Joni Tuominen** mietti reikäpallon pelaajia. Lisäksi listan kokoamiseen osallistuivat urheilutoimituksen esihenkilö **Maria Vesterinen** ja urheilutoimittaja **Joonas Jussila**.

Raadille ei merkinnyt vain se, mitä kukin urheilija on TPS:n paidassa tehnyt ja saavuttanut. Jopa tärkeämpää oli se, että valitut henkilöt tunnetaan tepsiläisinä.

Posiolta kotoisin oleva Ahola tuntee turkulaisen jalkapallon nykytilan ja -tekijät, mutta historiaan hänen oli perehdyttävä viime keväänä perin pohjin. Hän tutustui TPS:n omiin Hall of Fame -valintoihin, tutki tilastoja ja pyysi paikallisilta jalkapalloihmisiltä omia listojaan mietintönsä avuksi.

– Tein karkean jaon selviin kärkipään nimiin, keskikastiin ja alemmaan kastiin. Sen jälkeen esittelin sitä eräälle Tepsin jalkapallon läpikotaisin tuntevalle henkilölle. Häneltä tuli vielä ajatuksia, kuka kuuluu ylemmäs, kuka alemmas.

Työläs, mutta palkitseva projekti

Eri aikakausien suuruuksia on luonnollisesti hankala laittaa järjestykseen. Aholan mukaan yksi selvä ajatus oli se, ettei lista katsoisi liikaa kauas menneisyyteen. Myös lähihistorian ja nykyisyyden on näytävä. Listan on näytettävä erilaiselta kuin se olisi näyttänyt 20 vuotta sitten.

Turun Sanomien väki päätti myös, että lista keskittyy nimenomaan pelaajiin. Valmentajien ja muiden taustahenkilöiden mukaan ottaminen olisi tuonut projektin kasassa pitämistä ajatellen liikaa rönsyjä.

Palautteen ja äänestyksen perusteella lukijat olisivat halunneet listalle yhden suuren valmentajanimen: kuuden mestaruuden **Hannu Jortikan**.

Jortikka toki pelasikin TPS:ssa yli 200 ottelua. Puolustajana hän ei kuitenkaan tehnyt suuria tekoja eikä nauttinut suurta arvostusta, joten mies ei päässyt *Turun Sanomien* listalle.

– Sitäkin me mietimme, että pitääkö olla turkulaiskasvatti, jotta voi päästä listalle. Totesimme nopeasti, että ei, koska silloin listalta olisi jäänyt pois monta nimeä, jotka kuitenkin mielletään vahvasti tepsiläiseksi, Leppäsyryjä kertoo.

On toki suhteellinen käsite, kuka mielletään tepsiläiseksi. Esimerkiksi sijalle 57 päätnyt **Arto Javanainen** mielletään muualla kuin Turussa ennen kaikkea Ässien mieheksi, vaikka

maalitykki kaksi hurjaa kautta TPS:ssa pelasikin.

– ”Java” oli iso osa legendaarista mustaa surmaa (TPS:n tehokas ykkösetju). Hän myös asui uransa jälkeen Turussa, joten kyllä häntä täällä meillä päin pidetään hyvin tepsiläisenä, Leppäsyryjä sanoo.

Kun Leppäsyryjä keskusteli listasta lukuisten vanhojen tepsiläisten kanssa, kaikki olivat hänen mukaansa yllättävänkin samoilla linjoilla. Jortikka puolestaan oli ainoa lisäys, jonka lukijat olisivat toivoneet. 1980–1990-lukujen menestyksen kultaiset muistot näkyivät puolestaan siinä, että maalivahti **Jouni Rokama** sai lukijoilta paljon ääniä.

– Minulle saattoi olla etukin, että en ole itse Turusta. Jos olisin elänyt nuoruudessaani Turkuhallissa kaikki ne mestaruudet, ehkä silloiset pelaajat olisivat tuntuneet omassa mielessäni isommilta, Ahola miettii.

Myös legendaariset pelaajat itse seurasivat listan paljastumista mielenkiinnolla. Vain yksi henkilö on kuitenkin ilmaissut pettymyksensä omaan sijoitukseensa.

Eniten keskustelua herätti puolestaan yksi jalkapalloilija. Maajoukkueen tähtivahti **Lukas Hradecký** nousi *Turun Sanomien* listalla peräti yhdeksänneksi. TPS:n kokoonpanossa Hradecký on ollut tasan yhdessä virallisessa ottelussa – silloinkin vaihtopenkillä.

Hradecký on esimerkki maailman muuttumisesta TPS:n sadan vuoden historian aikana. Maalivahti on TPS-

kasvatti, mutta nykyään huiput luovat uransa aivan jossain muualla kuin Aurajoen rannoilla. Se ei silti poista heistä tepsiläisyyttä.

– Hradecký on kuitenkin ainoa TPS-kasvatti, joka on valittu Vuoden urheilijaksi, Ahola perustelee.

Aholaa auttanut ”TPS:n jalkapallon läpikotaisin tunteva henkilö” olisi ollut valmis nostamaan Hradeckýn ylemmäskin, jopa aivan kärkeen.

Lopullisen TOP100 -listan urheilutoimitus laati yhteistyössä. Aholan mukaan lista syntyi varsin luonnokkaasti ilman isompia näkemyseroja.

– Luulen, että kiivaimmat kiistat oli jo käyty ennakkoon Jussin ja minun pääni sisällä, Ahola naurahtaa.

Kärkikolmikosta urheilutoimitus ja lukijat olivat yhtä mieltä. Sen muodostivat **Timo Nummelin**, **Saku Koivu** ja **Heikki Suhonen**.

Vaikka projekti oli työläs, oli se teki- jöille myös palkitseva – jo ennen kuin juttusarja konkreettisesti palkittiin Urheilujournalismin illassa. Keskustelu ja mielenkiinto listauksen ympärillä osoittivat tuoreeltaan, että juttusarja oli lukijoiden mieleen. Samalla tekijät saivat lisää perspektiiviä turkulaiseen urheiluhistoriaan.

– Juttusarja osoitti muun muassa sen, kuinka häviävän pienessä roolissa naiset ovat olleet Tepsin historiassa. Naisia olisi mielellään nostettu enemmän mukaan, mutta kun heitä ei kerta kaikkiaan ollut. Salibandy on TPS:n lajeista selvästi tasa-arvoisin, Ahola toteaa. ♦

Turun Sanomien Sata kaikkien aikojen tepsiläistä

- 1) Timo Nummelin
- 2) Saku Koivu
- 3) Heikki Suhonen
- 4) Hannu Virta
- 5) Matti Sundelin
- 6) Ville Vahalahti
- 7) Kasper Hämäläinen
- 8) Mikko Rantanen
- 9) Lukas Hradecký
- 10) Marko Kiprusoff
- 11) Niklas Moisander
- 12) Reijo Leppänen
- 13) Pauno Kymäläinen
- 14) Miikka Kiprusoff
- 15) Jere Uronen
- 16) Kari Harila
- 17) Erkka Petäjä
- 18) Ari Vuori
- 19) Veikko Asikainen
- 20) Jukka Vilander
- 21) Raimo Toivanen
- 22) Esa Keskinen
- 23) Marko Rajamäki
- 24) Kai Nurminen
- 25) Lauri Stenfors
- 26) Mika Ääritalo

- 27) Tomi Kallio
- 28) Jouni Gröndahl
- 29) Kimmo Rintanen
- 30) Kim Suominen
- 31) Kari Jalonen
- 32) Lauri Lehtinen
- 33) Petteri Nummelin
- 34) Merja Sjöman
- 35) Juhani Wahlsten
- 36) Tommy Lindholm
- 37) Juhani Tamminen
- 38) Mika Lipponen
- 39) Urpo Ylönen
- 40) Urho Teräs
- 41) Miko Kailiala
- 42) Seppo Lindström
- 43) Keijo Kihlman
- 44) Fredrik Norrena
- 45) Jouni Jalonen
- 46) Jouko Narvanmaa
- 47) Sami Rähmönen
- 48) Jari Hirsimäki
- 49) Mauno Nurmi
- 50) Rauli Tammelin
- 51) Mika Aaltonen
- 52) Aki Berg
- 53) Ari Heikkinen
- 54) Laura Rantanen
- 55) Mikko Koivu

- 56) Petri Sulonen
- 57) Arto Javanainen
- 58) Peter Enckelman
- 59) Jouni Rokama
- 60) Kalevi Lehtovirta
- 61) Mal Davis
- 62) Tomi Jalo
- 63) Kalle Sahlstedt
- 64) Marco Casagrande
- 65) Seppo Repo
- 66) Elli Pikkujämsä
- 67) Heikki Leime
- 68) Tauno Aitio
- 69) Tony Virta
- 70) Teuvo Andelmin
- 71) Kaapo Kakko
- 72) Dan-Ola Eckerman
- 73) Ilkka Mesikämnen
- 74) Timo Jalo
- 75) Petteri Lehto
- 76) Jarno Heinikangas
- 77) Mikko Hautaniemi
- 78) Jorma Valttonen
- 79) Ilmari Oksanen
- 80) Seppo Suoraniemi
- 81) Göran Enckelman
- 82) Bobby Lamoureux
- 83) Pyry Luukkonen
- 84) Riku Riski

- 85) Jani Kiviharju
- 86) Samu Valaranta
- 87) Mira Andersson (o.s. Uronen)
- 88) Voitto Soini
- 89) Yrjö Suontausta
- 90) Mika Lehtinen
- 91) Mikko Hyyrynen
- 92) Martti Jarkko
- 93) Anton Honka
- 94) Lee Sweatt
- 95) Kimmo Lipponen
- 96) Nora Vuorela
- 97) Ilari Filppula
- 98) Raimo Saari
- 99) Mika Alatalo
- 100) Matti Aalto

TS:n lukijoiden top 10

- 1) Timo Nummelin
- 2) Saku Koivu
- 3) Heikki Suhonen
- 4) Jouni Rokama
- 5) Hannu Virta
- 6) Esa Keskinen
- 7) Mauno Nurmi
- 8) Hannu Jortikka
- 9) Matti Sundelin
- 10) Urpo Ylönen

Vuoden urheilujuttu 2022

Kuva: **Eveliina Parkkinen**

Urheilutoimittajain Liitto palkitsi Urheilujournalismin Vuoden urheilujuttuna *Turun Sanomien* urheilutoimituksen Sata kaikkien aikojen tepsiläistä -juttusarjan, jonka toteuttivat urheilutoimituksen **Harri Ahola**, **Joonas Jussila**, **Jussi Leppäsyvä** ja **Maria Vesterinen**.

Vuoden urheilujuttu -palkintokategorian raati nosti *Turun Sanomien* juttusarjan ansioiksi ennen kaikkea idean, perusteellisen toteutuksen ja tekijöiden asiantuntemuksen. Juttusarjan myötä lukijat koukuttiin seuraamaan juttuja ja arvuuttelemaan juttusarjan kärkeä kolmikko. Juttusarja oli kaiken kaikkiaan kattava ja rohkea.

Vuoden urheilujuttu -palkintokategorian kunniainninnat jaettiin **Niina Lavian** artikkelille **Räpylä kädessä syntyneet** (*Lapin Kansa*) ja **Samuel Savolaisen** artikkelille **Tatamin pimeä puoli** (*Hämeen Sanomat*).

Urheilutoimittajain Liiton nimeämään Vuoden urheilujuttu -raatiin kuuluvat *Keskisuomalaisen* urheilutoimittaja **Tommi Roimela** (pj.), *Turun Sanomien* urheilutoimituksen päälikkö **Maria Vesterinen** ja *Hämeen Sanomien* urheilutoimittaja **Topias Kauhala**. (*Mahdollisissa jääviystilanteissa raadin puheenjohtajan ääni ratkaisee.*)

VUODEN URHEILUJUTTU -VOITTAJA

Turun Sanomat – Sata kaikkien aikojen tepsiläistä

3.9.–22.10.2022

Turun Sanomien urheilutoimitus toteutti Turun Palloseuran 100-vuotisjuhlien kunniaksi mittavan juttusarjan, jossa laletettiin järjestykseen sata kaikkien aikojen TPS-pelaajaa kaikista seuran nykyisistä lajeista (jalkapallo, jääkiekko, keilailu ja salibandy). Sarja oli suunniteltu ja toteutettu perusteellisesti. Jokaiseen juttusarjan osaan liittyi iso henkilöhaastattelu yhdestä pelaajasta sekä osa listasta sijalta sata alkaen. Jokaisesta listalle ylänneestä pelaajasta oli lyhyt tiivistelmä. Sarjan toteutus osoittaa vahvaa asiantuntemusta, ja jutut olivat hyvin kirjoitettuja. Tutuista pelaajista oli usein löydetty uusia näkökulmia, ja jutut olivat haastateltaviensa ”näköisiä”, sillä toimittajat olivat saaneet heidät sekä muistelemaan menneitä että kertomaan uran jälkeisestä elämästä usein syvästi. Lisäarvoa toivat arkistosta haetut kuvat pelaajien uran varrelta. Sarja herätti Turun seudulla paljon keskustelua, ja kärkeä kolmikko arvuuteltiin monella

Turun Sanomien urheilutoimituksen tuottama Sata kaikkien aikojen tepsiläistä -juttusarja palkittiin Vuoden urheilujuttuna 2022. Palkinnon vastaanotti Harri Ahola.

taholla. Sarja päättyi lukijäänestykseen. Sarja oli rohkea, sillä eri sukupolvien ja -puolien vertaaminen tiedettiin haastavaksi. Turun Sanomien urheilutoimitus onnistui tehtävässä kattavasti.

Jutuista vastasivat **Harri Ahola**, **Joonas Jussila**, **Jussi Leppäsyvä** ja **Maria Vesterinen**.

VUODEN URHEILUJUTTU -KUNNIAMAININNAT

Niina Lavia, Lapin Kansa – Räpylä kädessä syntyneet

30.7.2022

Ilmiöjuttuja kaivataan urheilusivuille aina. Simo on pieni eteläisessä Lapissa sijaitseva alle 3000 asukkaan kunta, joka kummallisella tavallaan hengittää pesäpalloa. Erikoiseksi Simon tekee sekin, että lähikunnissa pesäpalloa ei pelata oikeastaan ollenkaan, mutta Simossa se on käytännössä ainoa laajalti harrastettava urheilulaji. Eli simolaiset todella syntyvät räpylä kädessään, kuten Lapin Kansa ilmiöjuttunsa heinäkuun lopulla uutisoi. **Niina Lavian** tekemä juttu selvittää Simon pesäpalloilmiötä monipuolisen tyylillä, ja mainiota juttua värittää erinomainen kuvitus. Hyvän mielen juttu on sellainen, jonka lukevat innokkaasti

myös ne lehden lukijat, jotka useimmiten sivuuttavat urheilusivut kokonaan. Lavian juttu kerää urheilusivuille uusia lukijoita, mikä on iso ansio sekin.

Samuel Savolainen, Hämeen Sanomat – Tatamin pimeä puoli

6.2.2022

Hämeen Sanomien artikkelissa purettiin Hämeenlinnan Judoseuran pitkäaikaisen valmentajan **Olli Paasimaan** toimintaan. Seuran entiset naisurheilijat kertoivat Paasimaan epäasiallisesta käytöksestä, johon kuului muun muassa alastomuutta, väkisin suutelua ja epäeettisiä kommentteja. **Samuel Savolaisen** kirjoittamassa artikkelissa avattiin vaikeaa tapausta sen vaatimalla perusteellisuudella ja tarkkuudella. Haastateltavia oli kymmenkunta, ja jutun tyyli oli harkitun hillitty. Artikkelin arvoa lisää se, että Paasimaan kaltaiset hahmot ovat Hämeenlinnan kokoisissa kaupungeissa usein koskemattomia. Piirit osaavat olla pieniä, ja paikallisilla voimahahmoilla on monesti ystäviä tai edes tuttuja toimitustenkin sisällä. Ellei varsinaiseen rikossyytteesen ole löytenyt aihetta, jäävät vastaavat tarinat medialta monesti kertomatta, mutta tällä kertaa ei käynyt niin. ♦

Tiia Mahkonen räpsytti Vuoden sykehdyttävimmän urheiluvalokuvan

Harvoin nähty tuoreen mestarin hetki

Teksti: **Matti Lehtisaari**
Kuva: **Eveliina Parkkinen**

Joskus suurta kunniaa saa, kun sitä vähiten osaa odottaa. Näin kävi **Tiia Mahkoselle**, joka sai joulukuussa Urheilutoimittajain Liiton Vuoden sykehdyttävin urheiluvalokuva -palkinnon.

Mahkonen palkittiin kuvastaan *"Kristian Kuuselan hengähdystauko voitettun mestaruuden jälkeen"*. Kuvassa Kuusela on yksin omissa ajatuksissaan vain hetki sen jälkeen, kun Tappara oli voittanut jääkiekon Suomen mestaruuden.

Palkintoraati nosti Mahkosen kuvan ansioiksi ennen kaikkea harvoin nähtyä voiton jälkeistä hetkeä. Urheilutoimittajain Liiton nimeämään Vuoden sykehdyttävin urheiluvalokuva -raatiin kuuluivat ammattivalokuvaajat **Kalle Parkkinen** ja **Elmeri Elo**.

Mahkonen ei osannut odottaa saavansa palkitulla kuvallaan tämänkaltaista tunnustusta.

– Tuntui jännittävältä, kun en uskonut edes siihen, että olisin kolmen kärjessä, Mahkonen kertoo.

Mutta annetaan Mahkosen itsensä kertoa, miten hän päätyi nappaamaan palkitun kuvansa Kristian Kuuselasta.

– Kun mestaruus oli ratkennut, oli vähän epäselvää, saisiko pukuhuoneeseen edes mennä. Mutta kun kaikki muutkin kuvaajat menivät sinne, niin ajattelin, että minäkin voin. Samppanjat oli poksautehtu, eikä paikalla ollut enää montaa kuvaajaa. Käännyin ympäri ja huomasin, että Kuusela oli siinä. Räpsytin vain yhden kuvan, ettei hän huomaisi, ja lähdin pois, Mahkonen kertoo tapahtumia.

Tuliko heti sellainen ajatus, että nyt tuli napattua erityinen kuva?

– Ei. Ajattelin, että ehkä tuo nyt on ihan ok-kuva. Huomasin vasta jälkepäin, että sehän olikin ihan hyvä kuva, Mahkonen myöntää.

Media-alan opintoja ja kuvia Jatkoajalle

Mahkonen kuvaa jääkiekkoa Jatkoajalla sivustolle ja käy omasta mielenkiinnostaan kuvaamassa myös A-junioreiden otteluita.

– Opiskelen tällä hetkellä media-alaa Turun ammatti-instituutissa. Nyt tuli vuosi täyteen opintoja, ja vuoden päästä pitäisi sitten valmistua mediapalvelujen toteuttajaksi, Mahkonen valottaa.

Kun opiskeluilta liikenee aikaa, Mahkonen ja kameransa ovat tuttu näky kiekkohalleilla.

– Valokuvaamiset tapahtuvat vapaa-ajalla, kun otteluita on viikonloppuisin ja joskus arki-iltoinkin. Käyn aina silloin tällöin kuvailemassa.

Valokuvaus on ollut jo pitkään Mahkosen suosikkiharrastus, mutta muitakin suunnitelmia on.

– Valokuvaus pysyy elämässäni toivottavasti jatkossakin, mutta sen rinnalle tulisi videota ja ääntä sekä graafista suunnittelua. Yritän nyt vain opetella kaikkea mahdollista, niin katsotaan sitten, mihin työpaikkaan sitä päätyy, Mahkonen kertoo suunnitelmistaan.

Kamera on avainsana, kun Mahkonen miettii, mitä aikoo tehdä tulevaisuudessa.

– Olisi kivaa päästä videokuvaajaksi esimerkiksi juuri jääkiekkoon. Olen myös miettinyt, että voisinko mennä elokuva-alalle. Kamera vetää siis monin tavoin puoleensa, Mahkonen kuvailee.

"Jääkiekko on ihan ykkönen"

Turussa asuva Mahkonen kuvasi viime vuoden kesällä myös yleisurheilua, kun hän oli työharjoittelijana Turun Urheiluliitossa. Mahkonen vastaa nopeasti, kun häneltä kysyy, mikä on hänelle mieluisin laji kuvata.

– Jääkiekko on ihan ykkönen. Kun keikilin yleisurheilua, niin oli sekin ihan kivaa, mutta kyllä jääkiekko menee edelle.

Urheilun kuvaaminen viehättää.

– On mukavampi kuvata toimintaa ja haastaa itseään verrattuna siihen, että

Mikä valokuvaamisessa on kaikista hienointa?

– Tykkään eniten siitä, jos kuvissa näkyy tunteita tai fiiliksiä. Eivät niinkään mitkään tylsät pönötyskuvat, kertoo **Tiia Mahkonen**.

ottaisi kuvia vain paikallaan seisovista ihmisistä. Saa todistaa suuria tunteita, Mahkonen pohtii.

Mikä valokuvaamisessa on kaikista hienointa?

– Tykkään eniten siitä, jos kuvissa näkyy tunteita tai fiiliksiä. Eivät niinkään mitkään tylsät pönötyskuvat. Olen toisaalta huomannut, että jääkiekkoilijat tykkäävät itse niistä tylsimmistä kuvista.

Haastavinta ovat nopeasti muuttuvat tilanteet, joissa on vain ohikiitävä hetki tehdä oikeat päätökset.

– Vaikeinta on, että osaa ottaa kuvan oikeaan aikaan oikeasta kohteesta. Asiat tapahtuvat niin nopeasti, että välillä pitäisi olla kolme kameraa ja kolme kättä, joilla voisi ottaa kuvia samaan aikaan, Mahkonen kuvailee haasteita.

Juttelimme Tiian kanssa loppiaisperjantaina. Alkamassa oli peräti viiden kuvauskeikan viikonvaihe. Melkoinen suma siis, kun yleensä kuvattavia otteluita on vain yksi per päivä.

– Tänäpäin olisi kaksi ottelua, seuraavana päivänä kaksi ottelua ja sunnuntaina vielä yksi ottelu. Osui tällaisia tuplapelien päiviä näin heti vuoden alkuun. ♦

Vuoden sykehdyttävin urheiluvalokuva 2022

Urheilutoimittajain Liitto palkitsi Urheilujournalismin illassa Vuoden sykehdyttävimpänä urheiluvalokuvana **Tiia Mahkonen** kuvan ”Kristian Kuuselan hengähdystauko voitettun mestaruuden jälkeen”.

Vuoden sykehdyttävin urheiluvalokuva -palkintokategorian raati nosti Tiia Mahkonen kuvan ansioiksi ennen kaikkea harvoin nähtyä voiton jälkeistä hetkeä. Kuva kertoo hyvin, miten voiton jälkeen kaikki kauden aikana kertyneet paineet ja finaalien lataus purkautuvat ulos, ja voiton hetkelläkin urheilija voi kaivata hetkeä olla yksin omien ajatustensa kanssa, tai jopa olla yksinäinen. Kuvan vaikuttavuutta kasvattaa myös se, että tämänkaltaisia hetkiä näkee harvoin median tai seurojen kuvakerronnassa.

Vuoden sykehdyttävin urheiluvalokuva -palkintokategorian kunniainninnat jaettiin **Pasi Rahikan** kuvalle ”Taistelija” sekä **Tara Jaakkolan** kuvalle ”Karhubasketin kannattajaryhmä elää tunteella”.

Urheilutoimittajain Liiton nimeämään Vuoden sykehdyttävin urheiluvalokuva -raatiin kuuluvat ammattivalokuvaajat **Kalle Parkkinen** ja **Elmeri Elo**.

VUODEN SYKEHDYTTÄVIN URHEILUVALOKUVA -VOITTAJA

Tiia Mahkonen – Kristian Kuuselan hengähdystauko voitettun mestaruuden jälkeen

28.4.2022

Kun urheilijalta kysytään voiton jälkeen tunteuksia, vastaus on usein ”En osaa sanoa, nyt on ihan tyhjä olo”. Kuva kertoo hyvin, miten voiton jälkeen kaikki kauden aikana kertyneet paineet ja finaalien

Kuva: Tiia Mahkonen

lataus purkautuvat ulos, ja voiton hetkelläkin urheilija voi kaivata hetkeä olla yksin omien ajatustensa kanssa, tai jopa olla yksinäinen. Kuvan vaikuttavuutta kasvattaa myös se, että tämänkaltaisia hetkiä näkee harvoin median tai seurojen kuvakerronnassa.

VUODEN SYKEHDYTTÄVIN URHEILUVALOKUVA -KUNNIAMAININNAT

Pasi Rahikka – Taistelija

7.11.2022

Kuvassa sotalaiva HDMS Espen Snare lipuu sadeverhon taakse ja etualalla suomalainen ILCA 7 -purjehtija **Aleksi Tapper** purjehtii yksin hyisessä marraskuun sateessa. Raati yhtyy kuvaajan

omaan luonnehdintaa kuvasta: kuva kertoo sisusta ja voittamisen tahdosta sekä periksiantamattomuudesta – suomalaisuudesta.

Tara Jaakkola – Karhubasketin kannattajaryhmä elää tunteella

9.5.2022

Karhubasketin kannattajaryhmä eli tunteella kevään finaalissa Salon Vilpasta vastaan. Kuvassa on hienosti vangittu hetki, jossa suuret tunteet kasvavat kannattajien sisällä kuin paine sampoapullossa hetkeä ennen kuin korkki pokahtaa irti. Kuva antaa myös katsojan mielikuvitukselle mahdollisuuden päättää, meneekö kuvan ulkopuolelle jäävä pallo koriin vai ei, ja päättyykö tilanne kannattajien riemuun vai petty-mykseen. ♦

Kuva: Pasi Rahikka

Kuva: Tara Jaakkola

Mika Noronen on ollut muun muassa viisi kertaa olympialaisissa Sotshista 2014 alkaen. Pekingissä haastatteluvuorossa freestylelaskija Simo Peltola miesten slopestyle-karsinnan jälkeen.

Vuoden tiedottaja Mika Noronen:

“Viime keväänä harmitti, kun asioista ei voinut viestiä avoimesti”

Hyvän tiedottajan tunnuslause voisi olla: ”totuus hyvin kerrottuna”. Näin kiteyttää Olympiakomitean viestintäjohtaja ja Vuoden tiedottaja **Mika Noronen**. Vaikka palkinto oli iloinen yllätys, Norosen mielestä on hienoa saada arvostusta sellaiselta yhteistyötaholta, joka tuntee työn haasteet ja sisällöt. Samaan aikaan hän haluaa ajatella, että tämä on tiimipalkinto koko Olympiakomitean viestintätiimille.

Teksti: **Ann-Christine Karhu** Kuvat: **Jesse Väänänen** ja **Eveliina Parkkinen**

Viime kevät oli kriisiviestinnän näkökulmasta hankala, kun Olympiakomitean entisen huippu-urheilujohtajan **Mika Lehtimäen** saamaa varoitusta epäasiallisesta käytöksestä puitiin laajasti mediassa. Haasteellisinta oli, että yleisö ja media halusivat saada tietää tapauksesta kaiken, samaan aikaan kun Noronen ei voinut kertoa tapahtuneesta juuri mitään.

– Tätä kysynnän ja tarjonnan välistä kuilua emme pystyneet täyttämään, ja

on selvää, että tuollaiset tilanteet jäävät harmittamaan, kun asioista ei saa eikä voi viestiä avoimesti.

Tärkein oppi viime kevään tapahtumista oli, että niin sanotun ”juridisen minimin” täyttäminen ei tässä ajassa enää riitä.

– Ihmisten tunnereaktioiden voima yllätti ainakin minut, samoin se tapa, jolla faktat peittyivät tunnereaktioiden alle. Viestinnän pitää pystyä paremmin vastaamaan juuri noihin tunnereaktioihin, ja siinä emme täysin onnistuneet.

Putinin arkkupakastimen kokoiset turvamiehet

Noronen on ollut Suomen joukkueen mukana 14 kertaa yleisurheilun aikuisten arvokisoissa ja viisi kertaa olympialaisissa Sotshista 2014 alkaen. Kysyttäessä mieleenpainuvista tapahtumista kisojen aikana Noronen suostuu raottamaan hieman kulisseeja.

Sotshissa 2014 Noronen oli Naisleijonien kanssa ruokalassa, kun kisakylän johtajana toiminut **Jelena Isinbajeva** tu-

li sinne **Vladimir Putinin** kanssa. Putinilla oli ympärillään nippu arkkupakastimen kokoisia turvamiehiä, mutta hän antoi urheilijoiden ottaa kuvia itsensä ja Isinbajevan kanssa.

– Elettiin aikaa ennen kuin Venäjä miehitti Krimin. Silloin se ei tuntunut erityiseltä, mutta nykyisessä maailmanajassa se tuntuu lähes absurdilta kokemukselta.

Tokiossa 2021 Norosen mieleen on jäänyt aamuinen kohtaaminen pikajuoksulegenda **Shelly-Ann Fraser-Pryce**, 152-senttinen voimanpesä sateenkaaren väriset hiukset vapaana hulmuten.

– Käännyin meren rannassa olevalle pitkälle asfalttisuoralle, ja yhtäkkiä edestäni kiihdytti kolmipistelähdöllä kovaa vauhtiin jamaikalainen pikajuoksulegenda **Shelly-Ann Fraser-Pryce**, 152-senttinen voimanpesä sateenkaaren väriset hiukset vapaana hulmuten.

Noronen kertoo jääneensä katselemaan, kun Fraser-Pryce otti useita todella kovavauhtisia 100–150 metrin vetoja asfaltilla aamukuudelta, vain muutama päivä ennen kauden pääkisa.

– Treenimetodi vaikutti suomalaissilmien vähintäänkin erikoiselta, mutta aika nopeasti totesin, että eipä meikäläisen

kannata alkaa arvostelemaan 31-kertaisen arvokisamitalistin tekemisiä.

Tiedote, jota ei koskaan julkaistu

Rion Olympialaisista 2016 on jäänyt Norosen mieleen hauska episodi bussijonossa yleisurheilustadionin ulkopuolella. Suomen joukkueen heittovalmentaja **Lassi Korhonen** oli nousemassa bussiin puolen tunnin jonotuksen jälkeen, kun takaviistosta lähestyi juokseva hahmo. Korhonen nosti kätensä vaakasuoraan bussin oven karmia vasten, ja juoksija tömähti suoraan Korhosen käteen ja putosi takamukselleen.

– Lassi kääntyi katsomaan törmääjää ja näki, kuinka nelinkertainen olympiavoittaja **Mo Farah** tuijotti häntä pöllämystyneenä. Farah on tunnetusti kuumaverinen kaveri ja pomppasi ylös taivoitellen otetta Lassin rinnoista.

Tilanne rauhoittui, kun brittijoukkueen valmentaja hyppäsi jonosta Farahin luo ja kiskoi tämän kiltisti omalle paikalleen jonon jatkoksi.

– Hetken aikaa mietin, pitäisikö laittaa maailmalle tiedote otsikolla ”Korhonen tyrmäsi olympiavoittajan”, mutta se jäi kuitenkin tekemättä.

Pyeongchangista 2018 on jäänyt mieleen **Pekka Koskelan** uran päätöskilpailu.

– Kyyneleet valuivat järkälemäisen ja jäyhän pohjalaisen poskilla, kun kävelin häntä vastaan mixed zonea pitkin. Kyse ei ollut pettymyksestä vaan haikeudesta. ”Mitähän tässä nyt pitäisi sanoa”, Pekka pohti. Tiesin, että kysymys oli retorinen.

– Pekka meni median eteen, ja ensimmäinen kysymys oli: ”Mitä tästä urasta jää käteen?” Pekka vastasi: ”Urheilu on tehnyt minusta paremman ihmisen.” Se oli äärimmäisen hienosti sanottu äärimmäisen emotionaalisella hetkellä.

”Monessa asiassa arvomaailma on vähemmistössä”

Viimeisen kymmenen vuoden aikana poliittiset kysymykset ja vastuullisuusteemat ovat korostuneet myös urheilun piirissä. Olympiakomitean kantaa näihin asioihin kysytään ja vaaditaan yhä useammin. Myös urheilijat haluavat sparrata näihin asioihin liittyvää viestintää aiempaa enemmän. Nämä asiat ovat Norosen mukaan kuitenkin äärettömän monimutkaisia.

– Yli 200 valtion kansainvälisessä urheiluyhteisössä on näkemyksiä laidasta laitaan, ja on hyvä tiedostaa, että monessa asiassa Suomen ja Pohjoismaiden edustamat näkemykset ja arvomaailma ovat vähemmistössä.

Viime aikoina ovat puhuttaneet muun muassa Pekingin olympialaiset, Venäjän hyökkäyssota ja jalkapallon MM-kisat Qatarissa. Norosen mukaan on selvää, että jossain täytyy mennä raja, jonka jälkeen jokin maa voidaan sulkea pois kansainvälisestä urheilusta ja evätä kyseiseltä maalta oikeus järjestää kilpailuja. Rajanveto on kuitenkin hankalaa.

– Maailmassa on meneillään yli 40 sotaa tai konfliktia, joissa kaikissa joku on hyökännyt johonkin, eikä yksikään maailman maa täytä tai noudata kaikkia YK:n ihmisoikeuskriteereitä tai vaikkapa ympäristökriteereitä, ei edes Suomi.

Kansainväliset urheilujärjestöt ovat asian korjaamisessa avainasemassa.

– On todella tärkeää, että kisojen järjestelyoikeuksien myöntämiseen ja kansainväliseen huippu-urheiluun osallistumiseen saataisiin laadittua selkeät vastuullisuuskriteerit, joihin kaikki sitoutuisivat ja joita poikkeuksetta noudatettaisiin.

– Näiden asioiden määrittelyssä kansainväliset urheilujärjestöt ovat kiistatta epäonnistuneet. ♦

Vuoden tiedottaja Mika Noronen otti tunnustuksen yllättyneenä iloisena vastaan.
– On hienoa saada arvostusta sellaiselta yhteistyötaholta, joka tuntee työn haasteet ja sisällöt.

Elämäntyö urheilutoimittajana -tunnustuksen saanut Jarmo Lehtinen on päässyt selostamaan useita suuria suomalaisia urheiluhetkiä.
– Kun aloin kuunnella omia saavutuksia palkitsemistilaisuudessa ja kaikki nousivat seisomaan, niin olihan se kova hetki. Ja tunnustus tuntuu todella hyvältä.

Elämäntyö urheilutoimittajana -tunnustuksella palkittu legendaarinen sinivalkoinen radioääni

Jarmo Lehtinen ehti tehdä Ylelle töitä kuudella eri vuosikymmenellä ja kaikkiaan 20 olympialaisissa

Teksti: **Tommi Roimela** Kuva: **Eveliina Parkkinen**

On hetkiä, joihin ihminen ei voi tottua. Karskimhallekin kaverille koko juhlasalin jakamaton huomio on vaikuttava tilanne. Sellainen se on myös kuudella eri vuosikymmenellä urheiluselostajan

töitä tehneelle raudanlujalle ammattilaiselle, **Jarmo Lehtiselle**.

– Kun aloin kuunnella omia saavutuksia ja kaikki nousivat seisomaan, niin olihan se kova hetki. Ja tunnustus tuntuu todella hyvältä. Vuonna 2016 sain Uno-

pokaalin Urheilugaalassa. Se ja tämä, ne tuntuvat hyviltä, Lehtinen kertoo.

Kyseisenä hetkenä Lehtinen palkittiin Urheilutoimittajain Liiton Elämäntyö urheilutoimittajana -tunnustuksella. Sinivalkoinen ääni, yksi niistä muutamis-

ta ketjussa **Martti Jukolasta** alkaen, oli epäilemättä hetkensä ansainnut.

Juoksijasta selostajaksi

Lehtinen, 65, on siis sinivalkoinen ääni, mutta eihän hänestä koskaan mitään selostajaa pitänyt tulla. Kuten niin monessa muussakin hienossa tarinassa, myös Lehtisen tarinassa sattumalla oli suuri osuus. Alun perin selostajasta piti tulla juoksija. Eräänlaista perinteiden jatkamistahan sekin olisi ollut.

– Uneksinhan minä vaikka mistä. Olympiاعدustuksesta ja muusta. **Kantasen Tapio** asui liki naapurissa, ja muistan, kun hän valvoi ennen Montrealin olympialaisia (1976) totutellakseen aikeroon. Ajattelin, että tässähän on kova tyyppi.

Montrealissa Kantanen jäi pitkään kestäneestä Suomen ennätyksestään huolimatta neljänneksi. Pronssia hän oli voittanut Münchenissä 1972. Kantasen tapaan estejuoksija oli myös Lehtinen. Tilastopajasta löytyy nuorelle juoksijalle ennätykseksi kelpo tulos 9.24,5. 1970-luvun tilastojen osalta Tilastopaja ei kuitenkaan ole vielä täysin luotettava.

– 9.15 juoksin Keravalla piirinmestaruuskisoissa, Lehtinen mainitsee.

Huippujuoksijaa Lehtisestä ei tullut. Lehtisen mukaan oma juoksu vain jäi, kun työt veivät miehen mennessään. Ja sattumaahan sekin melko pitkälti oli, vaikka sattumalle mahdollisuuden antoi Lehtisen suorasanaisuus ja nuoren miehen itseluottamus.

– Olin kesätöinä postittamassa *Ilta-Sanomia* ja menin sitten sanomaan päätoimittaja **Huhtamäen Martille**, että voisin alkaa kirjoittaa juttuja yleisurheilusta, kun *Ilta-Sanomien* yleisurheilujutut ovat niin huonoja.

Urheilusta kirjoittaminen oli Lehtiselle tuttua jo lukioajalta, jolloin hän aina mahdollisuuden tullessa valitsi ainekirjoittamiseen urheiluaiheen. *Ilta-Sanomien* lisäksi hän avusti tovin myös *Aamulehteä* ja *Helsingin Sanomia*. Mutta sitten Lehtinen ajautui radioon.

– Yle haki 1979 kesätoimittajaa radioon. Sain paikan, otin sen vastaan ja sittenhän sille tielle jäin, Lehtinen muistelee.

Radioselostaminen oli siinä vaiheessa Lehtiselle täysin vierasta.

– Ajattelin aluksi, että hoidan sen yhden kesän, Lehtinen naurahtaa 43 vuoteen venynyttä kesää.

Kesä piteni, kun Lehtisen pestit vain jatkuivat. Samalla Lehtisestä alkoi kehittyä **Juhani Sipilän**, **Raimo Häyrisen**, **Paavo Noposen** ja **Antero Viherkentän** epäilemättä värikkäässä koulussa piinokova ammattilainen.

– Suora lähetys alkoi kourutta, ja pääsin Habarovskissa pidettyihin jääpallon vuoden 1981 MM-kisoihin ja saman vuoden kesänä universiadeihin. Alkoi tulla tällaisia mukavia matkoja, Lehtinen kertoo.

Lehtisen piti odotella neljä vuotta vuonna 1983 tullutta vakipaikkaa, ja sitten niitä matkoja vasta on tullutkin. Los Angelesin kesäolympialaisista 1984 lähtien Lehtinen on ollut selostamassa kaikissa olympialaisissa, yhteensä 20 kertaa. Niiden päälle on kertynyt lukemattomia yleisurheilun ja hiihdon arvokilpailuja sekä paljon muuta.

– On ollut kiva, että maisemat ovat vaihtuneet, vaikka suurin osa ajasta matkoilla kuluukin vain stadionilla ja hotelleissa.

Radion vaatavuus kiehtoo

Lehtinen tuli Ylellä tunnetuksi nimenomaan radiosta. Osaksi se johtui siitä, että pitkään televisio ja radio olivat aika lailla erillisiä Ylellä. Mutta Lehtistä kiehtoo myös radion suoran lähetyksen vaatavuus.

– Se on televisioon verrattuna paljon haastavampaa, kun on niin monia elementtejä. Telkkarissa ohjaaja määrittelee tilanteen ja aina voi ottaa vaan kuvasta kiinni.

Televisiossa selostaja voi antaa myös pelkän kuvan puhua. Radiossa hiljaisia hetkiä ei juuri ole. Ei ollut silloinkaan, kun Lehtisen ensimmäisenä radiokesänä yleisurheilun Euroopan cupin kilpailuissa tuloksia etsimään lähtenyt Sipilä jätti Lehtisen yksin. Lehtinen myöntää, että se oli silloin kova paikka, mutta omalla tavallaan jokainen suora lähetys on äärimmäisen vaativa.

– Suoran lähetyksen jälkeen tekisi mieli ottaa iso tuoppi olutta, Lehtinen summaa.

Vaativuutta lisää yllätyksellisyys. Kesällä 2021 Lehtinen joutui aivan poikkeukselliseen mankeliin, kun Suomen miesten jalkapallohistorian ensimmäisessä arvokisaottelussa Tanskan **Christian Eriksen** lyhyistyi sydänkohtauksen saaneena kentälle eikä kukaan tiennyt, mitä Eriksenille tapahtui.

– Odotin, että Yle Puheella olisi tullut joku väliin ja ottanut lähetyksen, mutta ei kukaan tullut ja olin varmaan 4,5 tuntia suorassa lähetyksessä. Se oli todella haastava tilanne, ja asiantuntijana toimineesta **Huttusen Ollista** oli korvaamaton apu.

Lehtisen tunnetuimmassa hetkessä oli myös yllätyksellisyttä mukana. Kuukaan ei etukäteen osannut ennakoita, että Sotshin olympialaisissa 2014 **Iivo Niskanen** ja **Sami Jauhojärvi** painavat

parisprintin voittoon. Se oli jättipaukku myös Lehtisen asiantuntijana toimineelle **Reijo Jylhälle**, joka oli Jauhojärven henkilökohtainen valmentaja. Jauhojärven ankkurisuuden ajan kaksikko on sellaisella tunteella mukana, että selostus on noussut klassikoksi. Välttämättä kovaääninen kilvanhuuto ei ole radioselostamisen tyylikirjan mukainen. Sen tietää Lehtinen itsekin.

– Ollaan Reijon kanssa siitä joskus juteltukin. Sehän lähti ihan lapasesta ja nolottaa vähän meitä molempia. En huumamisesta niin pidä, mutta ei se minua silti harmita, että juuri se on tunnetuin selostukseni.

Teknisesti parhaat selostukset ovat kenties jääneet tuntemattomiksi.

– Esimerkiksi 1988 **Ben Johnsonin** voitto oli hyvä selostus. Se oli äärettömän latautunut kisa, ja 100 metriä on siitä kiehtova, että se on ohi 10 sekunnissa, Lehtinen muistelee Soulin olympiakilpailua, jossa maailman nopeimmaksi ihmiseksi ensin kiihdyttänyt Johnson sittemmin hylättiin dopingkäryn vuoksi.

Suuria suomalaisia urheiluhetkiä Lehtinen on päässyt selostamaan useita. Lehtinen kertoo innostuvansa kuitenkin ylipäänsä hyvistä kilpailuista. Näin Lehtistä ei harmita, vaikka hän hävisi kolikolla leipälajinsa estejuoksun kultahetken kesällä 2006. Kolikonheitolla on radiossa pitkät perinteet.

– Viherkentän kanssa heitettiin aina rahalla, kumpi selostaa milloin minkäkin lajin. Nyt tehdään samaa **Johannes Oikarisen** kanssa. **Jukka Keskiäsalon** EM-kulta meni silloin kolikolla **Pertti Tapolalle**, Lehtinen paljastaa.

Münchenin viime kesän **Topi Raitasen** kultajuoksun Lehtinen sen sijaan selosti.

– Tunnen valmentaja **Janne Ukonmaanahon** hyvin ja olin täysin valmistautunut, että siitä tulee mestaruus, Lehtinen mainitsee.

Keilailu kiehtoo valikoitujen töiden ohella

43 vuoden ajan Jarmo Lehtinen oli radioääni, joka välitti tunnelmat suomalaisille rakkaista perinnelajeista eli yleisurheilusta ja hiihdosta. Nyt sinivalkoinen ääni on hyvin ansaitulla eläkkeellä, mutta ei toki täysin työkuviosta pois.

– Esimerkiksi helmikuulle olen sopinut, että selostan yleisurheilun SM-hallit. Nyt on kiva, kun saa itse valita, mihin menee, Lehtinen hymyilee.

Ja on Lehtinen osannut myös nauttia eläkepäivistä.

– Aika on mennyt kivasti. Keilailusta olen innostunut nyt aika paljon. Ja nyt on mahdollisuus myös matkustaa enemmän, tammikuussa pitkän tovin Las Palmasissa viettänyt Lehtinen iloitsee. ♦

Urheilujournalismin ilta huipentui alan toimijoiden palkitsemisiin, joten hymy oli herkässä itse kullakin. Kuvassa Samuel Savolainen (vas.), Harri Ahola, Tara Jaakkola, Niina Lavia, Tiia Mahkonen, Pasi Rahikka, Jarmo Lehtinen, Mika Noronen, Pekka Holopainen, Juhavalteri Salminen, Arttu Hirvonen, Emil Johansson, Antti Mäkinen, Riku Salminen, Henri Pitkänen, Roope Visuri, Micke Suopuoro ja Matti Lehtisaari.

Urheilujournalismin illassa juhlistettiin alan tekijöitä

Kuvat: **Eveliina Parkkinen**

Urheilutoimittajain Liitto palkitsi jälleen vuoden päätteeksi urheilujournalismin parissa ansiotuneita tekijöitä ja ansiokkaita sisältöjä. Urheilujournalismin iltaa vietettiin kollegoiden parissa 16. joulukuuta 2022 Bottalla Helsingissä.

Urheilutoimittajain Liitto on vuodesta 2009 lähtien palkinnut vuosittain Vuoden urheilujournalistin ja Vuoden tiedottajan. Vuonna 2013 mukaan tuli Elämäntyö urheilutoimittajana -tunnustus ja vuonna 2020 palkittiin ensimmäisen kerran Vuoden

urheilujuttu ja Vuoden digitaalinen hitti. Vuonna 2021 otettiin jälleen yksi palkintokategoria lisää mukaan ja vuoden päätteeksi palkittiin myös Vuoden sykähdyttävän urheiluvalokuva.

– Tavoitteena on liiton strategian mukaisesti lisätä alan ammattikunnan arvostusta. Nostamme alaa ja tekijöitä esille aktiivisesti muun muassa liiton Fair Play -lehdessä, ja juhlavasti vielä loppuvuonna erikseen Urheilujournalismin illassa, jossa palkitsemme ansiokkaita alan ammattilaisia ja hienosti toteutettuja sisältöjä. Nyt kolmatta kertaa järjestetty palkitsemistilaisuus osoitti jälleen kerran, että olemme oikealla tiellä, kertoo liiton pääsihteeri **Nina Jakonen**.

– Parasta palautetta on, kun kuulee osallistujien kertovan jo paikan päällä, että tänne tulen ensi vuonnakin. Paikan päällä on mukava juhlistaa mennyttä, tavata kollegoita, verkostoitua uusien ihmisten kanssa ja viettää mukavan rentoa juhlaa alan tekijöiden kanssa. Olemme saaneet luotua hienon pohjan liiton omalle palkitsemistilaisuudelle, jota on nyt mahdollisuus lähteä kehittämään eteenpäin.

Urheilujournalismin illassa jaettiin myös Urheilutoimittajain Liiton ansiomerkkejä, joita sai tällä kertaa neljätoista liiton jäsentä ansiokkaasta työstä päätöismisena urheilutoimittajana.

Kultainen ansiomerkki annettiin **Niklas Henrichsonille, Janne Lehikoiselle, Matti Lehtisaarelle, Jari Porttilalle, Christer Sarlinille ja Nina Vanhatalolle**. Hopeisen ansiomerkin saivat **Tapio Keskitalo, Mikko Knuuttila, Timo Pasanen, Antti Salo, Filip Saxén, Riikka Smolander-Slotte, Jonas von Wendt ja Ville Väänänen**.

Suomalaista urheilujournalismia juhlistetaan jälleen loppuvuodesta Urheilujournalismin illan merkeissä, kun palkitaan vuoden 2023 tekijöitä ja sisältöjä. ♦

←

Urheilutoimittajain Liiton ansiomerkkien saajista paikan päällä olivat **Jari Porttila (vas.), Matti Lehtisaari, Nina Vanhatalo, Niklas Henrichson, Riikka Smolander-Slotte, Timo Pasanen, Mikko Knuuttila ja Tapio Keskitalo**.

Medioituneen urheilukulttuurin tutkimus marginaalilajina

Kuva: Riikka Turtiaisen kotialbumi

Urheilutoimittajain Liitto on valinnut lajien parhaat urheilijat vuodesta 1946, ja valinta kohdistui jalkapallon osalta nyt ensimmäistä kertaa naisurheilijaan **Natalia Kuikan** tullessa nimetyksi. Tämä kuvastaa – Kuikan huikeiden urheiluusaavutusten ohella – naisten jalkapallon viimeaikaista arvostuksen kasvua. Menneen kesän EM-kilpailuihin kohdistunut mediahuomion määrä sekä urheilu-uutisoinnin laatu kertovat vuosikymmeniä miesten yksinoikeutena pidetyn palloilulajin kokonaisvaltaisemman potentiaalin tunnistamisesta. Mediaurheiluna naisten pelaama jalkapallo onkin ottanut suoranaisia harppauksia viimeisen reilun viiden vuoden aikana niin kansainvälisesti kuin kotimaisittainkin. Entisenä pelaajana ja nykyisenä urheilun kuluttajana olen seurannut kehitystä välillä jopa tunteellisen liikituksen vallassa ja tutkijana taas koen todistaneeni murrosta, jonka ennusmerkit ovat olleet tunnistettavissa jo pitkälti toista vuosikymmentä.

Siihen, että vuonna 2022 nainen valitaan Suomessa parhaaksi jalkapalloilijaksi ilman nais-etuliitettä, ovat olleet vaikuttamassa lukuisat eri tekijät. Oma osansa on ollut niin yleisellä yhteiskunnan tasa-arvoistumiskehityksellä kuin digitalisoitumisen myötä avautuneella monikanavaisuudellakin. Olisi hienoa voida sanoa, että myös akateemisella tutkimuksella olisi ollut edes välillistä vaikutusta. Todellisuudessa medioituneen urheilukulttuurin tutkimus on Suomessa vakiintumatonta. Urheilujournalismia koskevaa tutkimusta ja etenkin oppinnäytetöitä toki tehdään, mutta kansainväliseen tutkimusperinteeseen rinnastettavissa olevaa, jo vuosikymmenten ajan myös erityisesti sukupuoleen, etnisyyteen, seksuaalisuuteen ja muihin eriarvoisuuden teemoihin keskittynyttä

tutkimus- ja koulutusala ei meille ole kehittynyt. Olen koettanut kantaa korteni kekoon, kun urheilutoimittajat ovat lähestyneet asiantuntijahaastattelujen ja kentän toimijat puheenvuorojen toivossa, mutta kovin yksinäiseltä on entisestä joukkueurheilijasta usein tuntunut varsinaista tutkimusta tehdessä.

Yllättävää kyllä tilanne ei ole juurikaan parempi muissakaan vahvasta urheilukulttuuristaan tunnetuissa Skandinavian maissa, joissa sekä digitalisaatio että tasa-arvo ovat pitkälle kehittyneitä. Rajalliset resurssimme yhdistääksemme – ja pohjoismaisen rahoitusinstrumentin suotuisalla tuella – päätimmekin tanskalaisen ja norjalaisen kollegani kanssa perustaa tutkimusverkoston, joka keskittyy tarkastelemaan digitalisaation vaikutuksia urheilukulttuurin naistoimijoihin nimenomaan pohjoismaisessa kontekstissa. Joulukuuisessa seminaarissamme Porissa keskityimme urheilijoiden moninaiseen rooliin median valokeilassa. Akateemisten puhujien lisäksi arvokkaita näkemyksiään esittivät muun muassa Palloliiton kehityspäällikkö **Heidi Pihlaja** sekä paneelikeskusteluun osallistuneet aitajuoksija **Nooralotta Neziri** ja ex-jalkapalloilija **Hanna Ruohomaa**, jotka kuvasivat digitalisoitumisen naisurheilijalle avaamia mahdollisuuksia ja uhkia hyvin henkilökohtaisella tasolla. Toisille valtamedian rinnalle noussut some tarjoaa mahdollisuuden oman urheilun-uransa rahoittamiselle, ja toisilla se toimii ensisijaisesti urheilija-aktiivismin kanavana. Parhaimmillaan eri alustat tarjoavat tilaisuuden urheilukulttuurin epäkohtien esiintuomiselle ja vertaistuelle, mutta haasteeksi muodostuu usein tasapainoilu fanien ja sponsorien miellyttämisen välillä. Yksilö- ja joukkueurheilija voivat kokea hyvin erilaiset tekijät mediatoimintaansa rajoittavina,

mutta negatiivisen kritiikin kohtaaminen ja häirintäkokemukset ovat raastavuudessaan yhteisiä.

Vaikka urheilumedia ei onneksi enää 2020-luvulla juurikaan keskity naisurheilijoiden kohdalla ruotimaan heidän ulkonäköään tai muita urheiluun liittyvää mättömiä asioita, ei pidä nostaa käsiä pystyyn saavutuksen kunniaksi. Arvo- kilpailujen jälkeen saapuu arki, jolloin Ruotsia vastaan pelatun Helmareiden kotiottelun lehdistötilaisuudessa paikalla on yksi toimittaja. Tutkimuksen tehtävänä on tarkastella kohteena olevaa ilmiötä kriittisesti. Mediaurheilun kohdalla se voi tarkoittaa tasa-arvoisemman ja yhdenvertaisemman toimintakulttuurin tavoittelua, minkä toteutumiseksi tarvitaan jatkossa(kin) yhteistyötä kaikkien kentän toimijoiden kesken.

Riikka Turtiainen, FT
Digitaalisen kulttuurin yliopistonlehtori,
dosentti Turun yliopisto/
Porin yliopistokeskus
Digitaalisen kulttuurin, maiseman ja
kulttuuriperinnön tutkinto-ohjelma

Löydät meidät Facebookista
facebook.com/urheilutoimittajat

Seuraa meitä Twitterissä
twitter.com/urheilutoimitus

Löydät meidät Instagramissa
instagram.com/urheilutoimittajat

– Urheilutoimituksissa on paljon urheiluihmiä, jotka katsovat ehkä liikaa tulorheilun kautta, vaikka tuloksella on merkitystä vain pienelle osalle kulluttajia, sanoo Kaakon Viestinnän sisältöpäällikkö Tomi Tiilikainen.

Minkälaisesta sisällöstä ihmiset ovat valmiita maksamaan?

Tomi Tiilikainen tutkii työssään sitä, minkälainen lehtien urheilusisältö kiinnostaa lukijoita. Vastauksia on jo, mutta käytännön muutokset toimitusten arjessa ovat paikoin hitaita.

Teksti: **Topias Kauhala** Kuvat: **Eveliina Parkkinen**

Kaakon Viestinnän sisältöpäällikkö Tomi Tiilikainen tekee juuri sitä, mihin titteli viittaa – johtaa media-yhtiönsä sisältöä.

– Kapitalistisesti se ylätasen otsikko on varmaan mieltä, millaisia sisältöjä meidän pitää tehdä, että saamme niistä rahaa. Mitkä ovat sellaisia sisältöjä, mistä ihmiset ovat meille valmiita maksamaan, koska se tämän pelin viime kädessä ratkaisee, hän kiteyttää.

Mediatulo Keski-Suomalaiseen kuuluvan Kaakon Viestinnän alla toimii useita kaakkois-suomalaisia alue-, paikallis- ja ilmaisjakelulehtiä. Niistä isoimpia ovat *Etelä-Saimaa*, *Itä-Savo*, *Kouvolan Sanomat*, *Kymen Sanomat* ja *Länsi-Savo*.

Työssään Tiilikainen tekee kollegansa **Mari Pajarin** kanssa lehdille muun muassa sparrausta, valmennusta, raportointia ja päivittäisiä lehtianalyyssejä.

Tiilikaisen omat taustat ovat urheilupitoisia, mutta urheilu on itsessään vain pieni osa hänen työtään. Urheilu ei edes nosta kovinkaan olennaisesti päätään eri toimitusten luetuimpien juttujen listalla, mikä ei tosin tarkoita sitä, että urheilu kannattaisi sivuuttaa sisälto-keskusteluissa.

– Potentiaalia siellä on. Jos miettii, että vaikka Hämeenlinnassa, Lahdessa ja Lappeenrannassa käy 3000 ihmistä hallilla liigamatseissa. Siihen peilaten se, miten niitä juttuja meidän tilaajamme lukevat, on tosi pientä. Potentiaalia on, mutta pitää tehdä asiat oikealla tavalla.

Paljon tarinoita kerrottavaksi

Tiilikainen oli Urheilutoimittajapäivillä alustamassa keskustelua lehtien urheilusisällöistä.

Hänen esityksensä keskeinen teema oli, että vaatimustaso kasvaa koko ajan. Kilpailu maksavan asiakkaan rahasta ja ajasta näyttäytyy tilattaville sanomalehtimediaoille kovana.

Onko kilpailutilanne jopa pelottavan kova – vai onko se vain mielenkiintoinen haaste?

– Vähän molempia. Se vaatii petrausta ja riman nostoa tosi paljon. Sitten toisaalta on esimerkkejä, että kun tehdään asioita toisin, niin ihmiset ovat kyllä valmiita maksamaan siitä, Tiilikainen sanoo.

Esimerkiksi juuri maakuntalehtien kohdalla on urheilusisältö taasen se osa toimitustyötä, joka on vaatinut eniten päivittymistä.

– Kyllä, kun urheilussa on eniten maailma muuttunut niin rajusti monella tapaa, kun on suoratoistot ja näet siten melkein minkä tahansa matsin.

Yhtä lailla on juuri urheilujournalismissa muutenkin kenties jopa eniten kirittävää ihannetasoon.

– Juuri näin. Ja kuitenkin on paljon tarinoita kerrottavaksi, kunhan vain mennään tulosurheilusta aika montakin askelta muualle, Tiilikainen arvioi.

– Jonkun naisten salibandyntulosjutun arvo on esimerkiksi aika olematon, koska sille ei ole vain yleisöä, mutta jos pystytään kertomaan ilmiön tai henkilön kautta joku tarina, niin ollaan ihan eri potentiaalissa.

Uudenlaiset ajattelutavat

Analytiikka on Tiilikaiselle merkittävä työkalu työssään. Puhutaan datan kautta oppii paljon lukijoista ja heidän mieltymyksistään.

– Se kertoo aika brutaalin rehellisesti, mikä toimii ja mikä ei, hän toteaa.

Seminaarialustuksessaan Tiilikainen mainitsi esimerkkejä siitä, minkälaiset jutut yleisesti kiinnostavat analytiikan mukaan lukijoita. Listalla ovat muun muassa henkilöjutut, yritysjutut, talous, kuntopolitiikka, uutisanalyysit, taustoittavat uutisjutut ja historia. Toki urheilun puolella voi esimerkiksi siirtoskuuppi myös kiinnostaa, mutta se ei ole tasaisen keskeinen tie.

Tämän päivän ja huomisen urheilujournalismin sisältöä mitataan paljon yleisesti ottaen *kiinnostavuudessa*.

– Ja että menee ehkä syvemmälle kuin mihin maakuntalehdissä on totuttu. On aika riesa, että on totuttu tekemään se 2500–3000 merkkiä, mitä printin juttupaikat ovat sanelleet.

Sinänsä siis tiedetään mihin suuntaan pitäisi mennä, mutta uudenlaisten ajattelutapojen ja visioiden jalkauttaminen toimitusten arkeen ei ole ollut helppo työ.

– Meillä ehkä Etelä-Saimaa on onnistunut siinä parhaiten. Kyllä se toimituksen johdolta vaatii päivittäistä muistuttamista ja jankkaamista, koska ihmiset helposti tekevät niin kuin ennen on tehty, Tiilikainen toteaa.

– Urheilutoimituksissa on paljon urheiluihmisiä, jotka katsovat ehkä liikaa tulosurheilun kautta, vaikka tuloksella on merkitystä vain pienelle osalle kuluttajia. ♦

"Mikään ei voi kasvaa yhtä paljon kuin urheilujournalismi"

Valtakunnallisten Urheilutoimittajapäivien paneelikeskustelu oli rakennettu Stadi vs. Lande-asetelman ympärille. Käytännössä se kuitenkin kääntyi pikemminkin kokemuseroihin mainostulopohjaisen ja tilauksilla rahoitettujen medioiden välillä.

Ilta-Sanomien Vesa Rantanen alusti omaa ajatteluaan mielenkiintoisella heitolla:

– Mikään ei voi kasvaa yhtä paljon kuin urheilujournalismi, hän totesi.

On siis olemassa iso segmentti ihmisiä, jotka eivät tällä hetkellä seuraa urheilua, mutta heihin vetoavalla sisällöllä pystyttäisiin urheilujuttujen kohdeyleisöä laajentamaan huomattavasti.

Ratkaisut ovat yleisesti ottaen siirtymässä pois pelkästä tuloksiin pohjautuvasta urheilujournalismista. Monipuolinen sisältö laadukkaine henkilökuvineen on nykypäivää.

Urheilusisällön potentiaalista ei kukaan paneelin edustajista ollut eri mieltä, mutta iltapäivälehtien arkiajattelu on silti hyvin erilaista kuin maakuntalehdissä.

Siinä missä *Ilta-Sanomien* on radikaalisti siirtynyt pois otteluraporttien teosta, *Aamulehden* Lauri Lehtinen muun muassa kertoi Tampereen tapahtumabuumista, mikä toimi esimerkkinä siitä, että lukijoiden toiveet saattavat jatkuvasti muuttua.

– Nyt ihmisiä yhtäkkiä kiinnostaakin, että areenalla oli 12000 yleisön kiekko-peli, hän totesi.

Paneelikeskustelussa olivat mukana Satakunnan Kansan Harri Laiho (vas.), Kouvola Sanomien Tapio Ahlroth, Ilta-Sanomien Vesa Rantanen, Aamulehden Lauri Lehtinen ja Salon Seudun Sanomien Juha Tuuna. Paneelikeskustelua johdatteli Tommi Roimela (taustalla vas.).

Kun lisäarvon tuottamisesta puhutaan paljon, niin Juha Tuuna mainitsi, miten *Salon Seudun Sanomissa* otteluraportit ovat vielä isossa osassa, koska muun muassa Salon Vilpas on paikallisesti niin iso osa Salon urheilun arkea.

– Me oikeasti tehdään niitä suurin piirtein sydänverellä, että niissä olisi lisäarvoa. Meillä on ollut sisäpiirin vitsi, että matsijutun pitää olla 8+, nyt olemme nostaneet rimaksi 9-, hän avasi.

Rantanen argumentoi, että mitä vähemmän he kirjoittavat urheilusta, sitä enemmän heillä on lukijoita.

– Se hardcore-käyttäjä ei ole kadonnut, vaan on tullut merkittävä määrä uusia lukijoita, jotka eivät ole niin hirveän kiinnostuneita siitä urheilun hardcoresta.

Maakuntalehdiltä ainakin vielä tässä vaiheessa odotetaan vähän perinteisempää urheilusisältöä. *Aamulehdessä* on esimerkiksi huomattu, että pelien urheilupohjaiset live seurannat ovat yhtäkkiä luetuimpien juttujen joukossa.

– Peliä koskeva sisältö ei ainakaan maakuntalehdistä ole kuolemassa, mutta mitä sieltä tehdään, niin se on elänyt, Lehtinen sanoo. ♦

– Urheilua seurataan Suomessa paljon. Aikuisväestöstä 82 prosenttia seuraa urheilua enemmän tai vähemmän, tavalla tai toisella, sanoo Sponsor Insight Finlandin tutkimusjohtaja Klaus Virkkunen.

Suomalaisesta aikuisväestöstä 82 prosenttia seuraa urheilua

Sähköisen median toimijat jakavat jättimäistä kakkua

Teksti: **Matti Hannula**
Kuvat: **Eveliina Parkkinen**

Urheilutoimittajain Liiton joulukuun Urheilutoimittajapäivillä käytiin mielenkiintoinen ja sisältörikas paneeli sähköisen median asemasta urheilussa. Kuka päättää, mitä sporttia tv:ssä nähdään ja mitkä lajit suomalaisia eniten kiinnostavat?

Paneelikeskustelun alusti Sponsor Insight Finlandin tutkimusjohtaja **Klaus Virkkunen**. Sponsor Insight Finland toimii riippumattomana tahona markkinoinnin, tapahtumien ja sponsoroinnin tutkijana. Sen asiakkaina on yrityksiä, kaupunkia, tapahtumajärjestäjiä ja sponsorointikohteita. Sponsor Insight Finland tekee tutkimuskehitystä yhdessä Sponsor Insightin Ruotsin ja Norjan toimistojen kanssa.

Mikä suomalaisia ylipäänsä kiinnostaa? Urheilu on iso osa suomalaisten vapaa-aikaa, mutta mittavammassa, 90 vaihtoehtoisen teeman vertailussa se ei ole kuitenkaan läheskään tärkein asia.

– Median rooli kokonaisuudessa on kuitenkin kaiken kaikkiaan erittäin suuri, Virkkunen painotti.

– Urheilun seuraaminen on kaikkien kiinnostuksen aiheiden ranking-listalla sijalla 14, ja se on ollut samoilla sijoilla jo kymmenisen vuotta.

Miehet ovat tietysti ahkerimpia penkkiurheilijoita. Esimerkiksi yli 60-vuotiaiden miesten keskuudessa urheilu on ranking-ykkönen. Mutta ei urheilu esimerkiksi alle 45-vuotiaiden naisten keskuudessa kovin korkealla ole, vaan 18–29-vuotiaissa vasta sijalla 67 ja 30–44-vuotiaissakin vain yhtä pykälää korkeammalla.

– Urheilua joka tapauksessa seurataan Suomessa paljon, Virkkunen totesi.

– Aikuisväestöstä 82 prosenttia seuraa urheilua enemmän tai vähemmän, tavalla tai toisella.

Some on oma maailmansa

Ylivõimaisesti eniten urheilua seurataan tv:stä, joko suoratoistona tai vapailta kanavilta (63 %). 18–40-vuotiaista valtaosalla on käytössään tai mahdollisuus katsoa jotain maksullista palvelua.

– Mutta yli 50-vuotiaiden keskuudessa niiden käyttö on varsin vähäistä, Virkkunen huomautti.

– Alle 18-vuotiaat eivät parin vuoden takaisen lainmuutoksen vuoksi ole enää tutkittavissa.

– Vapaiden kanavien merkitys katsojalukuihin ja pitkällä tähtäimellä lajin suosioon on lähes poikkeuksetta ollut historiallisesti merkittävä etenkin pienten lajien kohdalla. Kaiken kaikkiaan suosioon edelleen vaikuttaa suomalaisen urheilijan tai joukkueen mukanaolo ja menestys.

Toiseksi eniten urheilua seurataan uutissivustoilta (38 %). Seuraavana ovat kotimaiset uutissivustot (27 %).

Sosiaalisesta mediasta urheilua seuraa 26 % koko väestöstä.

– Ja sehän on sitten aivan eri maailma. Mitä idolini söi tänään? Virkkunen mainitsi esimerkin some-kiinnostuksen kohteesta.

Hitaita heilahduksia

Eri urheilulajeista jääkiekko on Suomessa kiinnostustilastojen ykkönen. 48 prosenttia aikuisväestöstä on melko tai erittäin kiinnostunut jääkiekosta. Melko tiukassa tuntumassa tulevat yleisurheilu (45 %) ja hiihto (42 %). Yli 60-vuotiaiden keskuudessa yleisurheilu ja hiihto ovat puolestaan jääkiekon edellä. 18–29-vuotiaissa jalkapallo on jääkiekon jälkeen kakkosena.

– Heilahduksia sijoituksissa tapahtuu, mutta varsin hitaasti ja isompia yleensä vain joissakin lajeissa, Virkkunen sanoi.

– Muun muassa ampumahiihdossa **Kaisa Mäkäräinen** nosti lajin parhaimmillaan neljännelle tilalle. Mutta Mäkäräisen lopetettua lajin suosio on hieman hiipunut, koska sillä ei ole vahvoja perinteitä. Sen sijaan mäkihypy ei ole vanhemman väestön keskuudessa sukeltanut, vaikka suomalaismenestysteistä onkin jo aikaa. Koko aikuisväestön keskuudessa suosion lasku on kyllä selvempää.

Yhteispelikin toimii

Urheilutoimittajapäivien toisessa paneelikeskustelussa päästiin vauhtiin Klaus Virkkusen alustuksen jälkeen. Sisältörikkaassa paneelikeskustelussa olivat mukana Warner Bros. Discoveryn urheilujohtaja **Antti Haajanen**, MTV Oy:n urheiluoikeuksien ja -kanavien päällikkö **Jukka Raatikainen** sekä Nelonen Median urheilupäällikkö **Tuomas Saarela**. Kuka päättää, mitä sporttia tv:ssä nähdään?

Jääkiekon MM-kilpailujen näkymisestä MTV:llä tehtiin juuri joulukuussa jatkosopimus vuosille 2024–2028.

– Yksityiskohtiin menemättä sopimuskuvio perustuu vapaan kanavan

velvoitteeseen, Raatikainen kommentoi Urheilutoimittajapäivillä tuoreeltaan.

Discoveryllä on vielä Pariisiin 2024 osalta olympialaisten koko Euroopan laajuiset esitysoikeudet, ja se hoitaa ne yhdessä Ylen kanssa. Kahden toimijan yhteistyöstä saatiin laatu-esimerkki myös Ylen ja MTV:n/Cmoren yhdessä hoitamissa äskeisissä jalkapallon MM-kilpailuissa.

– Suomen kaltaisen pienen maan kuttajien kannalta tällaiset yhteistyökuviot ovat erittäin hyviä ratkaisuja, Raatikainen ja Haajanen totesivat.

– Kaksia edellisiä talviolympialaisia suomalaiset ovat katsoneet enemmän kuin minkään muun maan kansalaiset, Haajanen kertoi.

Tammikuun puolivälissä Yle joka tapauksessa teki sopimuksen olympialaisten kaikkien lajien yksinoikeuksista sekä talvi- että kesäkisoissa vuosille 2026–2032.

– Ylen tehtävänä on tuottaa sisältöjä tasapuolisesti kaikille. Meillä tulos mitataan mainonnan myynnillä ja tilaajamäärillä, Raatikainen vertasi.

Paneeliin oli kutsuttu mukaan edustus myös Yleltä ja NENT Group/Viasatilta, mutta aikataulusyistä kattavampi kokoonpano jäi tällä kertaa toteutumatta.

Kotimaista keskitetysti

Sanoman omistamassa Nelonen Mediaassa pääpaino on kotimaisessa sarjapalolilussa.

– Aloimme keskittyä siihen vuonna 2017 sen jälkeen, kun tehtiin päätös jääkiekon SM-liigan siirtymisestä meiltä muualle, Saarela kertoi.

– Nyt urheilusta kiinnostuneet katsojat ovat oppineet, että kotimainen palloilu pääosin löytyy meidän Ruutu+ -palvelustamme.

Jääkiekon SM-liiga Ruutu+:lta siis puuttuu, mutta siellä ovat muun muassa jalkapallosta Veikkausliiga, miesten Ykkönen, Kansallinen liiga ja sekä mies-

ten että naisten pelit niin pesäpallon, lentopallon kuin salibandykin pääsarjatasolla.

– Lisäksi meillä on useita pienempien kohderyhmien lajeja. Niissä meillä on laaja skaala erilaisia yhteistyötapoja lajiliittojen ja seurojen kanssa, Saarela sanoi.

– Lähtökohta neuvotteluissa on, millä tuotantotasolla toteutamme ja mille tasolle laji tai seura itse asettaa arvot. On paljon intohimoisia laji-ihmisiä, jotka haluavat tehdä lajille hyvää, mutta omat kyvyt ja rahat eivät siihen riitä. Me pyrimme auttamaan siinä ja neuvomme muun muassa hankkimaan itse sponso-reita eli lähetyksen yhteyteen mainostajia kattamaan liitolle tai seuralle koituvia tuotantokuluja, Saarela totesi.

– Kun meitä lähestytään, olemme rehellisiä siinä, onko kumppanuudessa kustannuksellisesti järkeä.

– Minä olen monesti ehdottanut kumppanuutta tiedusteleville lajeille, että laittakaa striiminne YouTubeen. Ei siinä meitä tarvita, Raatikainen totesi.

– Jos striimaukset sitten osoittautuvat yleisöä kiinnostaviksi, mekin olemme heti enemmän kiinnostuneita.

Jatkuvaa kokonaisarviointia

Suoratoistopalvelujen katsojalukuja ei julkisteta. Myöskään televisiointioikeuksien lisenssihinnoista ei julkisesti puhuta.

– Mitä enemmän maksat lisenssistä, sitä enemmän sinulle itsellesi jää valtaa päättää, mitä lisenssillä teet, Raatikainen raotti verhoa.

– Mielellämme tietysti teemme sopimuksia, jotka antavat meille kaiken vallan.

– Kansainvälisissä tuotannoissa reunaehdot ovat tietysti yleensä tiukemmat, Haajanen ja Saarela totesivat.

– Me ostamme kansainväliset tuotannot yleensä niin sanotusti avaimet käteen -periaatteella, Saarela jatkoi.

Oikeudenhaltijat nostavat esitysoikeuksien hintoja jatkuvasti, kuten tapahtuu kaikessa muussakin liiketoiminnassa.

– Meidän pitää aina arvioida, joudummeko pudottamaan jonkun palasen pois pystyäksemme ottamaan uuden tilalle, Raatikainen kuvasi palettia.

– Kokonaiskustannus, mitä pystymme maksamaan, on rajallinen. Tavoitteena kuitenkin on, että kokonaistarjontamme pysyy kuta kuinkin ennallaan. ♦

←
Paneelikeskustelussa olivat mukana MTV:n Jukka Raatikainen (vas.), Warner Bros. Discoveryn Antti Haajanen ja Nelonen Median Tuomas Saarela.

Henkisen puolen asioista uskalletaan jo puhua urheilukentillä – vinkkejä myös urheilutoimittajille

Henkisen vahvuuden merkitys ymmärretään tänä päivänä aiempia aikoja paremmin myös urheilukentillä. Jo junioriurheilussa uupuminen on iso uhkatekijä ja voi murentaa yhtä lailla urheilijan kuin valmentajankin.

Teksti: **Matti Lehtisaari** Kuva: **Hannaleena Ronkaisen kotialbumi**

Valmentajien jaksaminen oli yhtenä teemana joulukuun Urheilutoimittajapäivillä Helsingissä.

– Valmentajilta vaaditaan hyvin monenlaisia taitoja, kertoo Mehiläisen urheilupsykologi **Hannaleena Ronkainen**.

– Valmentaja on urheilijan tärkein voimavara. Heidän välisessään vuorovaikutuksessa on turvallisuutta, asioista voidaan puhua avoimesti ja oikeilla nimillä. Näin ennaltaehkäistään psyykkistä kuormittumista, Ronkainen sanoo.

Menestyspaineet kuuluvat väistämättä huippu-urheiluun.

– Keskittyminen tekemiseen ja viisaiden tavoitteiden asettaminen ovat valmentajan vahvuuksia. Valmentaja kuitenkin johtaa sitä prosessia. On iso merkitys, miten asioista puhutaan. Puhutaanko pelkästään tulostavoitteista ja ennätyksistä vai puhutaanko enemmän prosessista, oppimisesta ja kehityksestä. Sanoilla on valtava voima, Ronkainen tähdentää.

Urheilumenestys edellyttää vahvaa sitoutumista, mutta liikutaan vaarallisilla vesillä, jos urheilijan koko identiteetti on rakentunut pelkän urheilun varaan.

– Jos identiteetti on kaventunut eikä urheilijalla ole elämässään oikein mitään muuta kuin urheilu, niin kyllähän sekin nostaa sitä painetta. Paine väheenee, kun kaikki ei ole vain urheilun varassa, Ronkainen miettii.

←

– Viimeisen viiden vuoden aikana urheilussa on alettu puhua avoimemmin mielen toimintaan liittyvistä asioista. Tietoisuus ja ymmärrys psyykkistä terveyttä ja hyvinvointia kohtaan on lisääntynyt huomattavasti, Hannaleena Ronkainen arvioi.

Tärkeitä vinkkejä urheilutoimittajille

Monet urheilutoimittajatkin tekevät työnsä intohimoisesti ja venyttävät työpäiviään. Milloin kellojen pitää soida, että työ hallitsee liikaa elämää?

– Palautuminen on riittävää, kun esimerkiksi vapaan viikonvaihteen jälkeen on virkistynyt olo ja haluaa lähteä palautuneena töihin, Ronkainen tiivistää.

Arjessa jaksamisessa on tärkeää, etteivät työasiat pyörisi päässä kellon ympäri. Työn vastapainona tulisi olla muitakin virikkeitä kuin mitä työ tarjoaa.

– Miten oma mieli pystyy irrottautumaan töistä? Jos työntekijä ajattelee työtään 24/7, niin palautumista ei tapahdu. On äärimmäisen tärkeää, että pystyy miettimään muitakin asioita ja olisi mielekästä tekemistä, Ronkainen korostaa.

– On keskeistä, että jäisi voimavaroja tehdä mukavia ja itselle merkityksellisiä asioita. Kaikki vapaa-aika ei saisi mennä töistä toipumiseen. On syytä huoleen, jos töiden jälkeinen ilta menee kokonaan palautumiseen eikä jaksata tehdä yhtään mitään.

Riittäväällä unella on suuri merkitys palautumisessa.

– Hyvää ja riittävää unta ei voi korvata millään muulla. On keskeistä, että tunnistaa ja tiedostaa unen määrän ja laadun. Näin kroppa saa palautua ja aivot puhdistuvat, Ronkainen painottaa.

– Minkälaisia valintoja teemme? Minkälaisista on alkoholin tai muiden pir-

teiden käyttö? Jokaisella on yksilölliset tapansa siihen, mitkä asiat auttavat rentoutumaan ja rauhoittumaan.

Miten yleistä uupumus tämän päivän maailmassa on? Hannaleena Ronkainen muistelee, että neljä vuotta sitten tehdyssä tutkimuksessa 25 prosenttia ihmisistä koki lievää tai jonkinasteista työuupumusta.

– Pelko uupumuksesta on lisääntynyt valtavasti. Psykkiset ja mielenterveydelliset syyt ovat yksi tekijä siihen, miksi ihmiset jäävät sairauslomille, Ronkainen toteaa.

Työelämässä on tapahtunut isoja muutoksia, eivätkä kaikki asiat ole muuttuneet hyvään suuntaan.

– Työtahti on kasvanut, työmäärät ovat kasvaneet. Työolosuhteet eivät välttämättä aina ole oman jaksamisen kannalta optimaalisia. Työn vaatimukset ovat välillä kohtuuttomia, Ronkainen kuvailee.

Toisaalta sopiva määrä stressiä voi jopa tehostaa ihmisen toimintaa.

– Tulee skarppi ja tietoinenkin ote tekemiseen. Stressiä ei pidä siis pelätä. Mutta jos on pitkittynyttä stressiä ja kokemuksia, ettei pysty palautumaan, niin silloin stressi saattaa kääntyä itseään vastaan, Ronkainen sanoo.

Leimautumisen pelko vähentynyt

Hannaleena Ronkainen on seurannut ilahtuneena, miten keskustelu henki-

sestä jaksamisesta on muuttunut avoimemmaksi.

– Viimeisen viiden vuoden aikana urheilussa on alettu puhua avoimemman mielen toimintaan liittyvistä asioista. Tietoisuus ja ymmärrys psyykkistä terveyttä ja hyvinvointia kohtaan on lisääntynyt huomattavasti, Ronkainen arvioi.

Psykkisen puolen asioita ei koeta enää samanlaisina mörköinä kuin ehkä joskus takavuosina.

– Psykkinen terveys on rinnastettavissa fyysisen terveyteen ja ihan keskeinen asia ymmärtää urheilussakin. Mieli ja keho tekevät koko ajan yhteistyötä, eikä niitä voi irrottaa toisistaan.

– Kynnys nostaa asioita esille on mataltunut ja leimautumisen pelko vähentynyt. Mielenterveyden asiat ovat olleet ylipäättään enemmän esillä yleisessä keskustelussa, Ronkainen sanoo. ♦

Urheilutoimittajapäivien
yhteistyökumppanina
Urheilu Mehiläinen

Kielenhuoltokoulutusta urheilutoimittajille 18.4. ja 25.4.

Urheilutoimittajain Liitto järjestää kaikille urheilujournalismista kiinnostuneille kaksi kielenhuoltokoulutusta hybriditapah- tumana kevään aikana. Ensimmäinen koulutus järjestetään **tiistaina 18. huhtikuuta 2023 klo 10.00–12.00** ja toinen koulutus **tiistaina 25. huhtikuuta 2023 klo 10.00–12.00**. Molemmat koulutukset järjestetään Olympiastadionilla Helsingissä (Paavo Nurmen tie 1). Koulutuksiin on mahdollista osallistua livenä tai etäyhteydellä (Teams).

Koulutuksissa pureudutaan muun muassa yhdyssanoihin, pilkkuihin, nimien kirjoittamiseen, sanojen taivuttamiseen, otsikointiin ja erilaisiin maneereihin niin teksteissä kuin selostuksissakin. Tarkemmat koulutuskokonaisuudet kerrotaan lähiviikkojen aikana. Kouluttajana toimii journalistiseen kieleen erikoistunut kielenhuoltaja, FM **Riitta Hyvärinen**.

Tule kuulemaan ja oppimaan, miten voit kehittää omaa journalistista kieltäsi teksteissä ja selostuksissa. Molemmissa koulutuksissa ensimmäinen tunti on alustusta aiheeseen ja toinen tunti on varattu keskusteluun, kysymyksiin ja harjoituksiin. Koulutukseen osallistujilla on mahdollisuus lähettää etukäteen kysymyksiä kouluttajalle, joten laitathan kysymyksiä rohkeasti tulemaan.

Koulutuksen hinta on liiton jäsenille 25 euroa/koulutus. Muille hinta on 50 euroa/koulutus.

Huom. Kysy työnantajaltasi, maksaako työnantaja tämän koulutuksesi!

Sitovat ilmoittautumiset molempiin koulutuksiin perjantaihin 31.3. mennessä ja mahdolliset kysymykset kouluttajalle erillisellä ilmoittautumislomakkeella. **Huom.** Jos ilmoittautunut jättää tulematta paikalle tai peruuttaa osallistumisensa alle 7 vuorokautta ennen koulutustilaisuutta, perimme koko osallistumismaksun.

Lisätiedot: pääsihteeri Nina Jakonen, puh. 050 44 84 845, toimisto@urheilutoimittajat.fi.

Liitto jakaa koulutusapurahaa ammatilliseen kouluttautumiseen kaksi kertaa vuodessa

Urheilutoimittajain Liiton koulutusapurahaa voivat hakea liiton A-jäsenet. Henkilökohtaista koulutusapurahaa voi käyttää ammatilliseen kouluttautumiseen. Apurahaa voi saada oman ammattitaidon kehittämiseen ja syventämiseen tähtääviin opintoihin (ei perustason opintoihin) sekä yleissivistävään itsensä kehittämiseen. Tällaisia voivat olla esim. kieliopinnot, ammatillinen täydennyskoulutus, opintojen loppuunsaattaminen, kielenhuoltokurssi, alan tutkimustyö, alan julkaisut, videokuvauskurssi tai digikuvauskurssi. Apurahaa ei myönnetä laitehankintoihin, eikä sitä voi käyttää työmatkoihin tai opiskelupaikan ja kodin välisiin matkoihin tai elinkustannuksiin. Apurahaa ei myöskään myönnetä jo toteutuneisiin tai meneillään oleviin hankkeisiin. Koulutuksen pitää tukea ja kehittää jäsenen ammattitaitoa ja journalistista osaamista.

Apurahaa voi jatkossa hakea kaksi kertaa vuodessa – vuosittain marraskuun tai toukokuun loppuun mennessä. Apurahaa haetaan sähköisellä lomakkeella liiton verkkosivujen kautta:

Hakuohjeet

www.urheilutoimittajat.fi/jasenedut/koulutusapuraha. Hakemus tulee perustella hyvin. Mahdollinen apuraha maksetaan toteutuneiden kulujen perusteella. Hakijan jäsenmaksun tulee olla maksettuna.

Apurahan käytöstä on tehtävä selvitys liittoon. Selvityksen liitteeksi tulee liittää koulutusapurahan osalta alkupe-
räiset kuitit kuluista.

Koulutusapurahaa saavan on toimitettava Fair Play -lehteen juttu apurahan käytöstä tai opinnäytteestä koulutustilaisuuden jälkeen. Aikataulusta on sovittava etukäteen lehden päätoimittajan kanssa (toimisto@urheilutoimittajat.fi). ♦

Koulutusta tarjolla urheilutoimittajille! Moderni urheilulääketiede ja valmennus 20.–21.4.

Pääkaupunkiseudun urheiluakatemia Urhea järjestää kaikkien aikojen ensimmäiset kilpa- ja huippu-urheilun asiantuntijaverkostopäivät **20.–21. huhtikuuta 2023** Urhea-hallissa Helsingissä. Päivillä keskitytään urheilijan terveyttä edistävään eri asiantuntijoiden moniammatilliseen yhteistyöhön.

Verkostopäivien ohjelmaryhmää johtanut Olympiakomitean ylilääkäri **Maurit Valtonen** sanoo, että osanottajat pääsevät kuulemaan asioista, joista ei Suomessa juurikaan aiemmin ole puhuttu.

– Esimerkiksi urheilulääketieteen ja

muun asiantuntijatoiminnan etiikasta ja juridiikasta on tähän saakka puhuttu aika vähän. Vaitiolovelvollisuus on asia, joka vaatii yhteisymmärrystä urheilun toimintaympäristöissä, jotta joukkueet ja tiimit toimivat laadukkaasti. Alan toimijoilla on myös kova keskustelutarve omasta oikeusturvastaan.

– Toinen todellinen hot topic on urheilijan suhteellinen energiavaje ja painon merkitys suorituskyvyssä. On korkea aika siirtyä painopuheessa sivistyksen tasolle. Ymmärrys painon merkityksestä ja painon optimoinnin vaikutuksista auttaa tätä muutosta.

Kysymys vaitiolovelvollisuudesta mietityttää usein urheilutoimittajia. Nyt urheilutoimittajilla on mahdollisuus päästä kuulemaan, mitä Valviran asiantuntija teemasta tuumii. Liiton jäsenet saavat osallistumismaksusta 50 % alennuksen (normaalihinta 100 euroa) ilmoittautumalla ja lähettämällä sähköpostia 1.4. mennessä Esko Heikkiselle (esko.heikkinen@urhea.fi).

Lisätiedot:

<https://urhea.fi/urhea/tapahtumat-urheassa/moderni-urheilulaaeketiede-ja-valmennus-20-21-4-2023>

Urheilutoimittajain Liiton golfin mestaruuskilpailut Salo Golfissa 5.–6.6.

Urheilutoimittajain Liiton golfin mestaruuskilpailut järjestetään **5.–6. kesäkuuta** Salossa. Liiton mestaruuskilpailuihin voivat osallistua kaikki liiton ja paikalliskerhojen jäsenet.

Sarjat ja pelimuodot: A-sarja: 36 reiän lyöntipeli scr ja hcp tasoituksilla 0,0-18,4. Scr-sarjan voitto ratkaistaan uusinnalla, jos tulos on tasan 36 reiän jälkeen. B-sarja: 36 reiän pistebogey tasoituksilla 18,5-36. Joukkuekilpailu: paikalliskerhojen välinen kolmen hengen joukkuekisa – tulokseen lasketaan kaikkien kolmen pelaajan pb-tulos kaikilta 36 reiältä. Muuta: molemmilla kentillä lähimmäs lippua ja pisin draivi -kilpailut – tasatuloksissa (hcp) voittaa pienempi tarkka tasoitus.

Osallistumismaksu ilmoitetaan myöhemmin.

Ilmoittautumiset 31.5. mennessä: caddiemaster@salogolf.fi. Ilmoittautumiseen on kirjattava kilpailijan nimi, seura, tasoitus ja paikalliskerho sekä mahdollinen osallistuminen joukkuekilpailuun.

Majoituksista ilmoitetaan myöhemmin.

Lisätiedot: Tomi Paju, puh. 0500 535063.

Järjestäjänä Urheilutoimittajain Liitto yhteistyössä Salo Golfin kanssa.

Tuhti koulutuspaketti luvassa – ilmoittaudu mukaan!

Urheilutoimittajien Kevätseminaari 30.3.

Urheilutoimittajain Liitto järjestää jäsenilleen Kevätseminaarin **30. maaliskuuta 2023** klo 12.00 alkaen Haaga-Helian auditoriossa (Ratapihantie 13) Helsingissä. Lounas on tarjolla vain ennakkoilmoittautuneille.

Kevätseminaarin teemoina ovat mm. urheilujournalismin nykytila ja otsikointi.

Seminaari on liiton jäsenille **maksuton**, muille seminaari maksaa 50 euroa.

Kevätseminaarissa puheenvuoron saavat *Hämeen Sanomien* urheilutoimituksen esimies **Samuel Savolainen**, joka avaa urheilujournalismin nykytilaa. Paneelikeskustelussa keskustellaan sisällöistä, jutuista ja työnkuvasta. Paneelikeskustelussa ovat mukana Yle Urheilun **Emma Hyyppä**, *Aamulehden* **Kirsi Teiskonlahti**, Viaplayn **Sami Hakala** ja *Ilta-Sanomien* **Tony Pietilä**. Juttujen otsikoinnista tulee kertomaan *Iltalehden* uutispäällikkö **Teemu Stubin**. Ohjelma täydentyy vielä lähiviikkojen aikana.

Sitovat ilmoittautumiset keskiviikkoon 15.3. mennessä liiton verkkosivuilla olevalla erillisellä ilmoittautumislomakkeella: www.urheilutoimittajat.fi. **Huom!** Jos ilmoittautunut jättää tulematta paikalle tai peruu tulonsa alle 7 vuorokautta ennen tilaisuutta, perimme 50 euroa.

Lisätiedot: pääsihteeri Nina Jakonen, puh. 050 44 84 845, toimisto@urheilutoimittajat.fi.

OHJELMA

klo 12.00 **Kevätseminaari osa 1: Urheilujournalismin nykytila: sisällöt, jutut ja työnkuva**

Journalismi on journalismia maakuntalehtien sivuillakin

Samuel Savolainen, Hämeen Sanomat/Forssan Lehti

Paneelikeskustelu

Emma Hyyppä, Yle Urheilu

Kirsi Teiskonlahti, Aamulehti

Sami Hakala, Viaplay

Tony Pietilä, Ilta-Sanomat

klo 13.30 **Tauko**

klo 14.00 **Kevätseminaarin osa 2: Millainen otsikko houkuttaa ja koukuttaa lukijan?**

Vetävä verkko-otsikko

Teemu Stubin, Ilta-lehti

Muutokset mahdollisia.

Valioliigastudion isäntä Tuomas Tahvanainen (kesk.) juttelee rennosti lähetyksen kommentaattorien Mika Kottilan (vas.) ja Jussi Jääskeläisen kanssa ennen ottelun Chelsea-Manchester City toista puoliaikaa.

Viaplay hemmottelee brittifutisfaneja

Virtuaalistudion vihreä keidas

Viaplayn jalkapallostudiossa on loppiaisaattona rauhallinen tunnelma ennen Valioliiga-ottelua Chelsea – Manchester City. Rauhallisuus johtuu siitä, että jokainen noin 15 hengen tuotantotiimissä tietää roolinsa.

Teksti ja kuvat: **Esko Hatunen**

Ohjaaja **Kaj Suominen** kysyy, onko tuotanto valmiina lähetykseen. Kello on hiukan vaille yhdeksän, jolloin suora lähetyks alkua studio-osuudella.

Lähetyksessä mukana oleva tiimi on ollut paikalla jo pari-kolme tuntia Vallilassa sijaitsevilla tuotantotiloissa. Lähetyksen ajolistaa ja käsikirjoitusta käydään läpi jalkapallotuottaja **Antti Salon** johdolla. Joulun ja uuden vuoden seutu on tunnetusti vilkasta aikaa brittinurmilla.

– Muistelen, että yhtenä vuonna joulun aikaan oli kuukauden aikana 19

ottelutapahtumaa, 16 vuotta Valioliigaottelujen parissa työskennellyt Salo kertoo.

Kun hän aloitti 2006 Canal+lla, saatiin kansainvälisestä materiaalista raavittua kasaan pari inserttiä. Nyt materiaalista ei todellakaan ole pulaa.

– Saamme joka joukkueesta ottelunakkeja pelaajan ja valmentajan 10-minuuttiset haastattelut ja muuta materiaalia. Sitä on lähtökohtaisesti liikaa, ja siitä pitää hylätä 75 %. Lopusta 25 %:sta pitää tarkkaan katsoa mitä hyödynnetään.

Lähes täysin virtuaalinen studio

Valioliigaoikeudet on Viaplay Groupissa yhdeksällä maalla. Kuusi maata – Suomi, Ruotsi, Norja, Tanska, Alankomaat ja Puola – tekee lähetyksistä myös omat studio-osuutensa.

– Nämä maat tekevät omia tuotantoja ja inserttejä. Olemme yhteydessä pari-kolme kertaa viikossa, kyselemme mitä kukin on tekemässä ja ideoimme lähettyksiä, Salo avaa yhteistyötä.

Monien Viaplayn Valioliiga-oikeudet omistavien maiden lähetykset ovat studioita myöten saman näköisiä, sillä ohjelmaa tuotetaan samankaltaisissa virtuaalistudioissa. Se mahdollistaa yleisölle

näkyvät identtiset puitteet maasta riippumatta.

Viaplaylla on Suomen tuotantotiloissa kolme studioita, joista yhdessä tuotetaan formuloita, talviurheilua sekä jääkiekon NHL:ää. Tässä niin sanotussa ykkösstudiossa virtuaaliset elementit toteutetaan lisätyn todellisuuden keinoin. Kakkosstudio, josta jalkapallolähetykset tehdään, on lähes täysin virtuaalinen. Kolmannessa pienemmässä studiossa tehdään muun muassa Bundesliiga-perjantaita ja pienempiä hiihtostudioita.

Jalkapallostudion vihreässä tilassa on ainoastaan pöytä, kolme tuolia ja lähetyksen aikana studioisäntä ja kaksi kommentaattoria. Vihreä tausta mahdollistaa virtuaalisten elementtien tuottamisen studiolähetykseen. Nämä elementit näkyvät studioisännälle ja kommentaattoreille vain pöytään piilotetuista monitoreista.

– Tänäpä testasimme, miten kommentaattori voi operoida näkymättömän virtuaalinäytön edessä.

Studioisäntä **Tuomas Tahvanainen** antaa toisena kommentaattorina olevalle **Jussi Jääskeläiselle** ohjeita, missä hänen pitää seistä siinä kohti lähetystä, kun tarkoituksena on osoittaa näytöltä joukkueiden taktiikoihin liittyviä asioita.

Sen lisäksi, että vihreään tilaan luodaan illuusio studiosta, mahdollistaa

virtuaalitekniikka myös sen, että katsoja voidaan viedä kamera-ajolla studios- ta toiseen tilaan, esimerkiksi stadionin yläpuolelle. Näin tapahtui myös Chelsea – Manchester City -ottelun alla, kun joukkueiden kokoonpanot ja kenttäryh- mitykset esiteltiin lintuperspektiivistä.

Studioiden lähetystekniikasta vastaa NEP Finland, joka on osa kansainvälistä studiotekniikkaa ja tiloja ylläpitävää ja tarjoavaa konsernia. Yritys on Viaplay Groupille elintärkeä kumppani ja mah- dollistaa viimeisintä tekniikkaa edus- tavat puitteet korkeatasoisten studio- ohjelmien toteuttamiseen.

Sisältöä suomen kielellä myös paikan päältä

Suomessa nähtävissä Valioliiga-otteluis- sa on studio-osuuksien lisäksi joissakin otteluissa myös suora yhteys kentän lai- dalle kanavan toimittajaan **Pauli Lou- kolaan**.

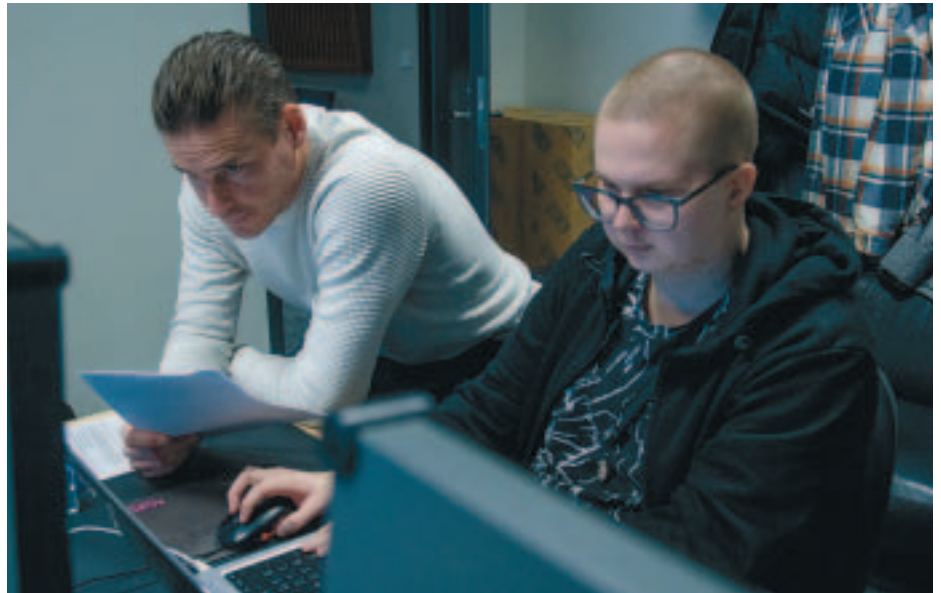
– Pauli tuli meille koronakeväänä, kun kaikki oli Englannissakin *lockdownissa*. Halusimme jonkun paikan pääl- le kertomaa, mistä ihmiset puhuvat ja ovatko he ollenkaan ulkona, Salo kertoo.

Loukola haastattelee kannattajia en- nen peliä, vierailee kotijoukkue Chel- sean pukuhuoneessa ja raportoi ottelun tauolla ja heti pelin päätyttyä tunnelmis- ta paikan päällä.

Valioliigaotteluissa on Salon mukaan usein jopa 20 Viaplayn akkreditoitunut- ta toimittajaa. Näiden tuottamat mate- riaalit ovat tarvittaessa myös Suomen tuotannon käytettävissä.

– Suurin ongelma on pitää fokus omassa suunnitelmassa ja näkökulmis- sa. Muuten kokonaisuus hajoaa käsiin.

Suuriin otteluihin Suomen Viaplay panostaa myös lähettämällä selostajan, toimittajan ja kommentaattorin paikan päälle. Tällainen kokoonpano on luv- sa Emirates-stadionilla 15. helmikuuta, kun lähes koko kauden sarjaa johtanut lontoolainen Arsenal kohtaa suurimman mestarisuosikin Manchester Cityn. Tämä

Viaplayn jalkapallotuottaja Antti Salo (vas.) käy läpi ottelun grafiikat ajolistan mu- kaan yhdessä Joni Ahosen kanssa ennen lähetystä.

ottelu peruttiin syksyllä 2022. Se siirret- tiin, jotta Arsenal sai pelattua Eurooppa- liigan ottelun, joka taas oli peruttu, kun koko Iso-Britannia halusi kunnioittaa kuningatar **Elisabethin** poismenoa.

Helmikuun suurottelussa Tuomas Tahvanainen on Lontoossa studioisän- tään ja kommentaattorina tuolloin on Suomen Viaplayn suurin tähti **Pasi Rau- tiainen**. Myös selostaja **Mikko Innanen** pääsee aistimaan tunnelmaa selostuk- seensa paikan päälle.

Jatkuvaa kehitystyötä

Reilun vuoden aikana Viaplayn jalkapal- lostudiot ovat hioutuneet virtaviivaisik- si kokonaisuuksiksi virtuaalistudiossa. Studioisännät ja kommentaattorit ovat kuin kotonaan maallikolle omituiselta näyttävässä vihreässä tilassa. Ruudussa näkyvät ohjelmaelementit solahtelevat paikalleen tekniikasta vastaavan joukon rutinoituneella yhteistyöllä ohjaajan ja tuottajan johdolla.

Valioliiga on tunnetusti hyvin suljettu urheilusarja mediaa kohtaan. Haastat- teluja on vaikea saada tai niitä joutuu ainakin jonottamaan jopa viikkokausia. Viaplayn tuotannoissa oikeuksien omis- tajalla ei tätä ongelmaa ole.

– Meillä on ollut tosi hyvä yhteistyö Valioliigan kanssa. Muutama seura on ilmoittanut haluavansa olla sarjan avoi- mimpia seuroja.

– Voimme silti lisätä vieläkin enem- män läsnäoloa ottelutapahtumissa ja niitä ennen sekä niiden jälkeen. Halu- amme välittää kokolattiamatolle läikäh- täneen ale-oluen tuoksunkin katsojien sieraimiin, Salo maalailee.

Sunnuntaina helmikuun 12. päivä tunnelmia välitetään Pohjois-Englannin kiihkeästä Leeds – Manchester United -ottelusta.

– Se on sarjan kuumimpia kamppailu- ja. Haluamme kertoa, millainen historia otteluparilla on, ja myös siitä, millainen seura Leeds on ja millaisia sen kannat- tajat ovat.

Viaplay Groupilla on oikeudet Valioliiga-ottelujen esittämiseen Suomessa kau- den 2027–2028 loppuun saakka. Se jatkaa suomalaisen brittifutisyleisön palvele- misen pitkää perinnettä, joka alkoi Ylen lauantaiotteluilla jo 1970-luvun alussa. Nykyisten lähetysten ja alkuaikojen mus- tavalkoisista televisioista tihrustettujen lähetysten ero on teknisessä mielessä val- tava. Ja yleisö viihtyy lähetysten äärellä.

– Journalistisesti ajatellen tämä mah- dollistaa yleisön viihdyttämisen visu- aalisuudella ja tarinan kertomisella sen avulla. Sportti ja tällaiset erikoislähe- tykset ovat viihdettä mitä suurimmissa määrin, Antti Salo kertoo.

Vuodessa Viaplayn studioista Vallilas- ta tehdään yli 200 lähetystä. ♦

←
Virtuaalistudion pääkameran monitoris- ta näkee, miltä studio näyttää katsojille.

Hyvässä selostustyössä on lopulta paljon samoja elementtejä kuin journalismissa muutenkin. Selostajan pitää pystyä tuomaan lisäarvoa lähetykseen ja samalla pystyä tunnistamaan ja suodattamaan, mikä on missäkin tilanteessa olennaista ja kiinnostavaa.

Roolien skaala kuin Le Carrén romaanista

Amerikkalaista jalkapalloa selostava **Mika Laurila** hallitsee työssään sen vaikean tasapainon, että hänen selostuksiaan kuuntelevat niin kivenkovat laji-ihmiset kuin aivan ensikertalaisetkin.

Teksti: **Topias Kauhala** Kuva: **Jari Turunen**

Amerikkalainen jalkapallo tarjoaa Laurilan mukaan pelinä loogisen rakenteen selostuksille.

– Se lähtee staattisesta tilasta liikkeelle ja päättyy vihellykseen. Siihen jää sellainen rutiininen ruutu, mitä tehdä, hän toteaa.

Siinä missä rytmi ei siten tarjoa erityisen isoja haasteita ratkaistavaksi, liittyy itse selostuksen sisältöön ja kohdeyleisön huomioimiseen vaikeampi nuora tanssittavaksi.

Selostaminen on Laurilalle, 42, monella tapaa hyvin tiedostettua, tarkkaan harkittua ja harjoiteltua toimintaa. Silloinkin kun se jo tavallaan kumpuaa alitajunnasta.

Alla on ensinnäkin jo yli kymmenen vuoden kokemus amerikkalaisen jalkapallon selostamisesta. Itsekin jenkkifutista pelannut Laurila ryhtyi selostamaan kotimaista Vaahteraliigaa 2010, ja NFL tuli mukaan 2014, jolloin selostamisesta tuli samalla säännöllisempää.

Hän kuunteli ensi alkuun selostuksiin oppiakseen tyylistään ja manereistaan, ja vuosien varrella hänelle on syntynyt hyvin vakiintuneita tapoja tehdä taustatöitä.

– Pikkuhiljaa on rakentunut sellainen tyyli, kun esimerkiksi tulee uusi kommentaattori, niin kyllä minulla on melkoinen luento ajatuksista, miten haluan, että me tätä tehdään, Laurila miettii.

Lisäarvoa lähetykseen

Porvoolainen Laurila toimi aiemmin varsinaiselta työltään opettajana, mutta tätä nykyä hän työskentelee *Uusimaa*-sanomalehdessä toimittajana. Mutta ei urheilutoimittajana.

Hyvässä selostustyössä on lopulta paljon samoja elementtejä kuin journalismissa muutenkin.

Selostajan pitää pystyä tuomaan lisäarvoa lähetykseen ja samalla pystyä tunnistamaan ja suodattamaan, mikä on missäkin tilanteessa olennaista ja kiinnostavaa.

– Jenkkifutiksen katsominenhan on vähän hippokampus-meininkiä. Eli tavallaan se, että miten pään sisällä aivoista vapautuu mielihyvähormonia, Laurila avaa.

– Mikä sen aiheuttaa? Totta kai se, mitä näkee kentällä, mutta sitä stimuloivat tosi vahvasti knoppitiedot ja yksittäiset yllättävät huomiot. Sen voi tehdä kommentaattori, sen voi löytää grafiikasta, tai sitten se voi olla selostajan esiin nostama yksittäinen tarina.

Suomalaisittain vähemmän tunnetun lajin kohdalla on myös tehtävä tarkkaa rajausta sen suhteen, mitä pitää katsojalle itsestään selvänä ja millä syvyydellä mitään asiaa avata.

– Edelleen tiedostan, että se suurin katsojakokemus ja onnistumisen kokemus on siinä vaiheessa, kun katsoja ymmärtää, mitä tässä tapahtuu – kun he ymmärtävät lajin dynamiikan. Minä

olen vain sellainen kuhnuri, joka on mukana auttamassa siihen suoritukseen.

Laurilan selostukset eroavat viitekehyksiltään paljon. Vaahteraliigaa selostetaan pienen lajiporukan ytimelle. Nyt C Moren ja sitä aiemmin Viaplayn suoratoistopalvelujen NFL-lähetyksissä katsojien skaala on vähän laajempi.

Sitten on uutena areenana MTV Sub, joka lähetti syksyllä yksittäisiä NFL-otteluja. Lajin kruununa on taas Super Bowl, joka tuo joka vuosi lähetyksen ääreen ihmisiä, jotka saattavat olla aivan ensimmäisiä kertoja kosketuksissa jenkkifutikseen.

Mitä laajempi ja monipuolisempi yleisö, sitä tarkemmin se pitää huomioida selostustyössä. Toisaalta suomeksi selostettuja NFL-lähetyksiä ei rakenneta varsinkaan enää liian "for dummies"-tyylisesti.

– Valistamispuolella olemme menneet jo aika pitkälle. Enää ei kerrota, että lajin ytimessä on neljä yritystä ja kymmenen jaardia. Se tulee selostuksen yhteydessä, Laurila avaa.

"Luotan niin täysin tähän lajiin, sen vetovoimaan ja sellaiseen mystisyyteen. Se lumoo."

Amerikkalaista jalkapalloa selostava
Mika Laurila

"Nautin tiedon etsimisestä"

Matkaopasluonnehdinta kumpuaa lopulta siitä, että esimerkiksi Roomassa itse kaupungin nähtävyydet synnyttävät lumoutumisen tunteen, mutta taitava matkaopas voi herättää tarinoillaan historialliset paikat uudella tavalla henkiin.

– Opas, joo. Ja kuitenkin sellainen, joka aina tuo myös kokeneelle katsojalle jotain pöytään. Enkä koe sitä haasteena, koska itsekin nautin tiedon etsimisestä. Jotenkin on kasvanut sellainen hunch, että mikä kiinnostaa ketäkin ja miten se kerrotaan niin, että se kiinnostaa, Laurila toteaa.

– Luokanopettajan työ on ollut ihan äärimmäisen kouluttavaa siihen, millä tavalla saa kiinnostumaan vähän vastahakoisen lapsen, jolla on nälkä ja jota väsyttää ja ärsyttää koulu. Sitä samaa sitten kevyemmässä roolissa.

Laurila on niin innoissaan lajistaan, että haluaakin toimia sen sanansaattajana. Yhdelle sukupolvelle suomalaisia NFL-seuraaajia ovat juuri hänen selostamansa ottelut olleet tärkeässä roolissa matkalla lajin ystäviksi.

Toisaalta hän näkee, ettei hän koukuta ihmisiä lajin pariin, vaan sen tekee itse amerikkalainen jalkapallo.

– Luotan niin täysin tähän lajiin, sen vetovoimaan ja sellaiseen mystisyyteen. Se lumoo. ♦

Amerikkalaisen jalkapallon selostaja, ennen kaikkea NFL:n Suomen äänenä tunnettu Mika Laurila kutsuu työminäänsä yhden ja saman haastattelun aikana niin opettajaksi, jenkkifutisdiakoniksi ja kenttäkuuluttajaksi kuin kuhnuriksikin. Haastattelija taas heittää roolileikkeihin mukaan myös matkaoppaan.

Opettajana Laurila ikään kuin avaa ovia lajimaailmaan ja opettaa peliä, kun taas kenttäkuuluttajana hän omien sanojensa mukaan "*stimuloi katsojassa tunnetta liittyen kulloiseenkin tilanteeseen*".

– Se ei tarkoita huutamista, vaan vaikka neljäs yritys ja yksi jaardi -tilanteessa äänenhiljentämistä, ikään kuin tyyntä myrskyn edellä. Ihan kuin se Tappajahai-elokuvan bassotunnari, mikä enteilee sitä, että kohta jotain tapahtuu, Laurila sanoo.

TULOSSA

TUTUSTUMISKÄYNTI VIAPLAYN STUDIOILLE 2.3.

Urheilutoimittajain Liitto järjestää jäsenilleen tutustumiskäynnin Viaplayn studioille **2. maaliskuuta** 2023 klo 11.30. Tutustumiskäynnin aikana pääsemme myös seuraamaan hiihdon MM-kisälähetystä.
Lue lisää sivulta 51.

URHEILUTOIMITTAJAIN LIITON VUOSIKOKOUS 16.3.

Urheilutoimittajain Liitto pitää sääntömääräisen vuosikokouksen **16. maaliskuuta** 2023 klo 13.00 Mandatum Lifen Pilarisalissa Helsingissä (Hietalahdenranta 9).
Lue lisää sivulta 59.

KEVÄTSEMINAARI 30.3.

Urheilutoimittajain Liitto järjestää jäsenilleen Kevätseminaarin **30. maaliskuuta** 2023 klo 12.00 alkaen Haaga-Helian auditoriossa (Ratapihantie 13) Helsingissä. Kevätseminaarin teemoina ovat mm. urheilujournalismin nykytila ja otsikointi.
Lue lisää sivulta 45.

KIELENHUOLTOKOULUTUS 18.4. JA 25.4.

Urheilutoimittajain Liitto järjestää kaikille urheilujournalismista kiinnostuneille kaksi kielenhuoltokoulutusta kevään aikana. Koulutukset järjestetään hybriditapahtumana **tiistaina 18. huhtikuuta** 2023 klo 10.00–12.00 ja **tiistaina 25. huhtikuuta** 2023 klo 10.00–12.00 Olympiastadionilla Helsingissä (Paavo Nurmen tie 1). Koulutukseen on mahdollista osallistua livenä tai etäyhteydellä (Teams). Kouluttajana toimii journalistiseen kieleen erikoistunut kielenhuoltaja, FM **Riitta Hyvärinen**. **Lue lisää** sivulta 43.

GOLFIN MESTARUUSKILPAILUT SALOSSA 5.–6.6.

Urheilutoimittajain Liiton golfin mestaruuskilpailut järjestetään **5.–6. kesäkuuta** 2023 Salossa. Liiton mestaruuskilpailuihin voivat osallistua kaikki liiton jäsenet. Ilmoittautumiset 31.5. mennessä.
Lue lisää sivulta 44.

Tarkemmat lisätiedot Urheilutoimittajain Liiton tulevista tapahtumista ja koulutustilaisuuksista seuraavassa Fair Play -lehdessä ja liiton sähköisissä viestintäkanavissa.

JÄSENEDET

Urheilutoimittajain Liiton A-, B- ja opiskelijajäsenyys oikeuttaa erilaisiin jäsenetuihin:

PRESSIKORTTI (A- JA B-JÄSENET)

Urheilutoimittajain Liiton A-jäsenet saavat pressikortin liittyessään liiton A-jäseneksi. Paikalliskerhojen B-jäsenet voivat hakea pressikorttia liitosta erillisellä hakemuksella. Pressikortin voimassaolo perustuu jäsenmaksuun (A-jäsenet) ja pressikorttimaksuun (B-jäsenet). Pressikortilla voi osoittaa ammatillisen asemansa erilaisissa työtilanteissa. Pressikortti oikeuttaa ilmaiseen sisäänpääsyyn useimpiin kansallisiin urheilutapahtumiin. Poikkeuksena ovat ainoastaan jääkiekon SM-liigan ottelut ja tapahtumat, joihin täytyy erikseen akkreditoitua. **HUOM!** Olemme siirtäneet sähköiseen pressikorttiin (mobiilisovellus) keväällä 2021.

KANSAINVÄLINEN LEHDISTÖKORTTI (A-JÄSENET)

Urheilutoimittajain Liiton A-jäsenet voivat hakea kansainvälisen urheilutoimittajien liiton (AIPS) lehdistökortin. AIPS-kortti on voimassa kaksi vuotta kerrallaan. AIPS-kortti myönnetään vain jäsenmaksunsa suorittaneille liiton A-jäsenille.

KOULUTUKSET JA SEMINAARIT (A-, B- JA OPISKELIJAJÄSENET)

Urheilutoimittajain Liitto ja paikalliskerhot järjestävät jäsenilleen erilaisia koulutustilaisuuksia ja seminaarimatkoja, joista suurin osa on maksuttomia. Yksityiskohtaiset kuvaukset koulutusten sisällöistä sekä ilmoittautumislomakkeet löytyvät liiton verkkosivuilta.

FAIR PLAY -LEHTI (A-, B- JA OPISKELIJAJÄSENET)

Urheilutoimittajain Liiton jäsenet saavat maksutta neljä kertaa vuodessa ilmestyvän liiton Fair Play -jäsenlehden. Fair Play -lehdet löytyvät myös liiton verkkosivuilta.

KOULUTUSAPURAHAA (A-JÄSENET)

Urheilutoimittajain Liiton A-jäsenet voivat hakea liiton koulutusapurahaa ammatilliseen kouluttautumiseen. Apurahaa voi saada oman ammattitaidon kehittämiseen ja syventämiseen tähtäviin opintoihin (ei perustason opintoihin) sekä yleissivistävään itsensä kehittämiseen. Apurahaa voi hakea kaksi kertaa vuodessa – toukokuun tai marraskuun loppuun mennessä. Koulutusapurahaa saavan jäsenen on toimitettava Fair Play -lehteen juttu apurahan käytöstä.

VUODEN URHEILIJA -ÄÄNESTYS (PRESSIKORTTIIN OIKEUTETUT JÄSENET)

Urheilutoimittajain Liiton Vuoden urheilija -äänestysoikeus on ainoastaan liiton pressikorttiin oikeutetuilla jäsenillä. Samalla voi äänestää myös Vuoden joukkuetta, Vuoden valmentajaa ja Vuoden nuorta urheilijaa.

IF:N JA KALEVAN VAKUUTUKSET (A-, B- JA OPISKELIJAJÄSENET)

If tarjoaa liiton jäsenille mahdollisuuden päästä mukaan kattavaan If Etuohjelmaan ja saada sitä kautta alennusta vakuutuksista. Keskinäinen Vakuutusyhtiö Kaleva tarjoaa liiton jäsenille Primus-henkivakuutusedun, joka on sekä liiton jäsenille että heidän perheilleen tarkoitettu jäsenetu. Vakuutus antaa turvaa sairauden ja tapaturman aiheuttaman kuoleman varalle. Henkivakuutuksen jäsenetu on 47,3 %. Uusiin Primus-henki- ja -tapaturmavakuutuksiin saa veloituksetta lisätuna myös 2 000 euron Selviytymisturvan.

Lisätiedot kaikista jäseneduista liiton verkkosivuilta:
www.urheilutoimittajat.fi

KALEVA

Tutustumiskäynti Viaplayn studioille 2.3.

Urheilutoimittajain Liitto järjestää liiton jäsenille avoimen tutustumiskäynnin Viaplayn studioille **torstaina 2. maaliskuuta** 2023 klo 11.30 alkaen Helsingissä (Elimäenkatu 25–27).

Ohjelmassa on kierros Viaplayn studioilla: studioiden esittely, tutustuminen virtuaalistudioon sekä hiihdon MM-studion valmistelujen seuraaminen. Tutustumiskierroksen jälkeen on mahdollisuus jäädä paikan päälle seuraamaan MM-kisälähetystä. Vierailun isäntänä toimii Viaplay Groupin jalkapallotuottaja **Antti Salo**.

Vierailu Viaplayn studioille on **liiton jäsenille maksuton**. Sitovat ilmoittautumiset **maanantaihin 28.2. mennessä** erillisellä ilmoittautumislomakkeella: www.urheilutoimittajat.fi.

Lisätiedot: pääsihteeri Nina Jakonen, puh. 050 44 84 845, toimisto@urheilutoimittajat.fi.

ALUSTAVA OHJELMA

klo 11.30 **Kokoontuminen**

klo 11.45 **Tutustumiskierros Viaplayn studioilla**
jalkapallotuottaja Antti Salo

klo 12.45 **Hiihdon MM-studion valmistelut**
Suvi Hakkarainen, Virpi Sarasvuo, Jussi Eskola ja Sami Jauhojärvi

klo 13.00 **Hiihdon MM-studion seuraaminen**

Muutokset mahdollisia.

18+

VEDONLYÖNNIN JA URHEILUN

**ENNAKOT,
UUTISET JA
PELIVIHJEET**

KÄY TUTUSTUMASSA OSOITTEESSA

veikkaus.fi/veikkausuutiset

VEIKKAUS

Apua pelaamisen hallintaan pelaamaltilla.fi

Aamupostin pienelle toimitukselle – Terhi Collin (vas.), Kaisa Estola-Haaranen ja Toni Vähämaa – riittää työtä, sillä printtilehti on jakelussa seitsemänä päivänä viikossa.

Aamupostia toimittaa kiireinen kolmikko

”Urheilutoimittaja oppii ihan varmasti kuvaamaankin juttujen kirjoittamisen ohessa”

Aamupostilla on mielenkiintoinen rooli alueellaan, sillä se sijaitsee kahden maakunnan alueella. *Hyvinkään Sanomilla* ja *Riihimäen Sanomilla* oli satavuotinen historia takanaan, kun ne yhdistettiin Aamupostiksi marraskuussa 2003.

Teksti: **Markus Karjalainen** Kuva: **Jarmo Toivanen**

Lehtien yhdistyessä pantiin myös urheilutoimitukset yhteen, maakuntien rajat Uudenmaan ja Kanta-Hämeen välillä ylitettiin yhdistäen Hyvinkään ja Riihimäen vilkkaat kaupungit. Nyt *Aamupostin* leikkialueeseen kuuluvat Hyvinkään ja

Riihimäen ohella Loppi, Hausjärvi, osin Janakkala ja Nurmijärvi.

Aamupostin urheilusta vastaa nyt **Kaisa Estola-Haaranen**, joka iloitsee pienen toimituksensa saavutuksista. Kolmen tai laskennallisesti noin 2,2 toimittajan vahvuinen urheilu on onnistunut työssään.

Tiimissä ovat mukana **Toni Vähämaa** sekä enimmänsen osan uutistoimituksessa työskentelevä **Terhi Collin**.

– Olen äärettömän ylpeä siitä, miten meidän urheilutriomme on viime vuodet – jo ennen koronaa – sopeutunut nopeasti kaikkiin uudistuksiin ja uusiin

tekniisiin asioihin. Uutuudet on otettu haltuun ja vieläpä usein ensimmäisenä omassa lehdessämme, kertoo Estola-Haaranen, jonka lehti kuuluu Etelä-Suomen Mediaan ja sitä kautta Keski-suomalaisen konserniin.

Jopa vaikeat koronavuodet on *Aamupostissa* selvitetty kunnialla, vaikka säästöjä oli pakko tehdä. Esimerkiksi avustajaverkostoa karsittiin kovalla kädellä. Lopputuloksena oli, että suurin piirtein kaikki tehtävät jäivät vakituisen väen kontolle. Erittäin tiukka linja tarkoittaa myös sitä, että reuna-alueet jäivät vähemmälle painoarvolle.

– Koronan alussa meidät kaikki siirrettiin useiksi kuukausiksi uutispuolen avuksi, mutta silti pidimme puoliväkisin paikallisurheilua esillä siinä ohessa. Halusimme pitää sitä elossa emmekä antaneet periksi.

Estola-Haaranen sanoo, että lehdellä on ehdottoman kunnianhimoiset tavoitteet tuottaa laaja lähtöjuttu jokaiseksi päiväksi.

– Mielestäni teemme erinomaisia paikallisurheilusivuja, koska meillä on jokaisella omat vahvuutemme ja täydenämme toisiamme hyvin.

– Terhi, joka on pääosin uutispuolella, seuraa aktiivisesti esimerkiksi liikuntapolitiikkaa kunnissamme. Hän tuntee erinomaisesti Hyvinkään urheilupuolen, minä tunnen Riihimäen urheilupuolen, ja Helsingissä asuva Toni näkee asiat raikkaasti tuorein silmin, kun hän katsoo alueemme urheilua hiukan ulkopuolelta.

– Teemme kaikki kaikkea, ideoimme yhdessä ja erikseen, ja ajatustenvaihto on vilkasta.

Estola-Haaranen kertoo tiimensä yhteispuolelta osuvasti niin, että hän on olevinaan urheilun päällikkö, ja Toni ja Terhi ovat olevinaan alaisia. Kaikki tekevätkin kaikkea, mutta yhteisesti kuitenkin sovitaan tarkka työnjako, jotta kiireen keskeltä selvittää dead linen vaatimuksissa.

Alueen omat asiat

Aamupostin pienelle toimitukselle riittääkin työtä, sillä printtilehti on jakelussa seitsemänä päivänä viikossa. Tosin sunnuntaina ilmestyvä lehti taitetaan valmiiksi jo perjantaina, ja se on myös alueella ilmaisjakelussa. Uutistyo kattaa verkon ansiosta kaikki päivät.

– Aika lailla digi edellähän me teemme työmme. Paikalliset uutiset pyritään julkaisemaan nopeasti, kuten otteluselostuksetkin, mutta pitemmällä tähtäimellä laaditut lähtöjutut tarjoavat printin lukijoillemme tuoretta aineistoa.

Aamupostilla on viimeisimmän KTM-tutkimuksen mukaan 56 000 lukijaa. Printin tilausmäärät ovat pienenemässä, mutta laskua on saatu hillittyä aktiivisella panostuksella nettisivustoon. Etelä-Suomen Mediassa *Aamupostilla* on ollut jatkuvasti hyvät lukijamäärät.

– Alueen omat asiat ovat ehdottomasti tärkeintä aineistoamme, muistuttaa Estola-Haaranen, vaikka noin 30 vuoden uran aikana hän joskus haikailee hie-man laajemmankin tarjonnan perään.

– Meillä on STT-Lehtikuvan palvelut, mutta niitä käytetään varsin vähän. Olisi hienoa tarjota kattaus valtakunnan palloilusarjoista ja tapahtumista. Myöskään ennen laaja tulospörssi ei kuulu enää ajatuksiimme, sillä tuloksista kiinnostuneet löytävät ne nopeammin muualta.

Hyvinkäällä isoimmat aiheet löytyvät Tahkon pesäpallon ympäriltä. Koripallo on talvisen Hyvinkään ykköslaji, ja yksilölajeista seurattavaa riittää esimerkiksi alppiihdistä. Riihimäellä Cocks on valtakunnallista käsipallohuippua, mutta myös salibandy kerää isoja katsojalukuja.

– Cocks on pelannut hienosti 2000-luvulla Mestarien liigaa myöten, mutta joukkue on leimautunut ostoporukaksi. Siinä on nyt yksi kirkas suomalainen tähti sekä iso joukko ulkomaisia pelaajia, eikä käsipallo kerää kuin 200–300 katsojaa, kun vaikkapa Hyvinkään Pontevan koripallo veti aiemmin SM-sarjassa naisten peleihin enemmän yleisöä, kertoo Estola-Haaranen.

"Koronan alussa meidät kaikki siirrettiin useiksi kuukausiksi uutispuolen avuksi, mutta silti pidimme puoliväkisin paikallisurheilua esillä siinä ohessa. Halusimme pitää sitä elossa emmekä antaneet periksi."

Kaisa Estola-Haaranen

Aamupostin urheilutoimituksen kiireisin aika on kesä, sillä kesätoimittajia ei ole saatu ottaa enää vuosikausiin säästöjen vuoksi.

– Sovimme lomat niin, että vapailla ollaan eri aikaan, sanoo Estola-Haaranen.

Normaalissa vuorokierrossa kaikilla kolmella on yksi pitkä viikonloppu töitä. Se tietää huisketta, sillä alueella on paljon tapahtumia. Toni Vähämaan mukaan varsinaisia pelijuttuja tehdään hyvin harkiten.

– Selostukset ovat pieni osa työtämme. Usein peliraportin sijasta pääosassa on vaikkapa haastattelu ja kainalona lyhyt peliselostus. Finaaleista ja esimerkiksi Tahkon pudotuspeleistä tehdään isompiakin selostuksia, mutta otteluisa käydään vain edustusjoukkueetasolla. Pyrimme olemaan paikalla, mutta juttu ei aina päädy isolla lehteen, kertoo Estola-Haaranen.

Juttujen kirjoittamista, valokuvaamista, taittoa...

Aamupostin urheilussa on koettu tehdä tilaa muille kuin ottelujutuille. Henkilö- ja taustajutut ovat tärkeässä asemassa, mutta oman alueen uutisille löytyy aina heti isokin tila.

Vähämaa kertoo, että dead line mahdollistaa illan tapahtumien saamisen kohtuullisen hyvin myös lehteen, kun kolmena päivänä viikossa dead line on kello 21.30 ja muina päivinä tasan kymmeneltä.

Aamupostissa urheilutoimittajat kuvaavat käytännössä kaiken itse. Toimittuksen kuvaaja on töissä arkisin aamuvuorossa eikä ehdi näin juuri urheilua kuvaamaan.

– Menetimme paljon *Hyvinkään Sanomien* tuottoisan freelancer-kuvaajan jäätyä pois. Meillä ei ole oikeuksia hänen arkistokuvinsakaan, mikä on lisännyt työmäärää, kertoo Kaisa Estola-Haaranen.

Aamupostin toimittajalla on kunnolliset järjestelmäkamerat, eikä Vähämaa pidä järjestelyä kestävämmän.

– Olen oppinut suorastaan nauttimaan kuvaamisesta. Olen huomannut, että olen vuosi vuodelta kehittynyt kuvaajana. Kävin Vierumäellä urheilujournalismin koulutuksen, jossa sain kuvaamiseenkin hyvät pohjat. Oma työtapanikin on muuttunut, sillä osaan käyttää aikaa henkilöjutun kuvitukseen. Mietin kuvitusta etukäteen enemmän kuin ennen, sanoo Vähämaa, jonka mukaan kuvaajan ja kirjoittajan päällekkäistyö onnistuu.

Vaikka muutoksia on tullut paljon, taittavat *Aamupostin* urheilutoimittajat sivunsa itse. Heidän jäljiltään sivu lähtee valmiina painoon.

– Digi tehdään tietysti ensin. Käytämme usein samaa versiota myös lehteen, johon taittovuorolainen tiivistää juttumme. Viikkokalenteriin on mietitty pääjutut pari viikkoa eteenpäin ja ne pyritään taittamaan valmiiksi ennen ilttaa.

Taittoa on nopeuttanut tulospörssin unohtaminen. Kun paikallisuus on etusijalla, saattaa lehdestä löytyä joskus muutamia tuloksia, vaikkapa paikallisista keilakisoista. Muuten jutun alaviitteenä saattaa olla "Katso tulokset netistä...".

– Näin emme ruuhkauta printtiä, toteaa Vähämaa.

Muutokset ovat herättäneet joskus mutinaa tilaajien keskuudessa, mutta se on rauhoittunut.

– Olen vastannut purnaajille kauniisti. Olen huomannut, että valitukset ovat hiljentyneet, kun ihmiset ovat tottuneet muutokseen ja osaavat etsiä vaikkapa jääkiekon SM-liigan tulokset muualta kuin meidän sivuiltamme. Täydellisen kattava palvelu ei ole mahdollista, vaan pidämme omat juttumme omista ihmisistämme esillä, kertoo Estola-Haaranen. ♦

Omia hiiharrastuksia kymmenkunta, työssä ykkösmielenkiintona ampumahiihto

Magnus Eklöv on ajankäytön tehopakkaus

Keskiviikko 28. joulukuuta 2022 kello 14.06. Puhelimeen vastaa aavistuksen hengästynyt kuntoilija, toimittaja **Magnus Eklöv**, 46. Parin tunnin hiihtolenkki Kokkonniemen liikuntapuistossa Porvoossa hengästyttäisi kenet tahansa.

Teksti: Reijo Suikki Kuva: Magnus Eklövin kotialbumi

← Magnus Eklövin ykkösmielenkiinto on ampumahiihto, jota hän kuvailee hienoksi lajiksi. Seuraavaksi tulee täyteen 1 000 ampumahiihtoselostusta.

Yle Sportenin urheilutoimittaja on vapaapäivänä elementtissään. Harrastuksia löytyy kymmenkunta, lähes kaikki perinteisiä hikelajeja: hiihto, pyöräily, jääpallo, kaukalopallo, salibandy, padel, sulkapallo, juoksu, golf, suunnistus, ja vielä tyttärensä jalkapallojoukkueen valmennus.

Eikä sovi unohtaa Akilleksen jalkapallojaoston ja kotiseutuyhdistyksen eli loviisalaisen Näse Hembygdsföreningin puheenjohtajuuksia, kalastusta, marjastusta ja rakentamista.

Kuuden minuutin puhelussa lähempi tarinatuokio on nopeasti sovittu seuraavaksi keskiviikoksi. Hiihto voi jatkua – ja sen jälkeen padel-sessio.

Hiljainen kaveri ja äärimäisen tunnelinen. Intohimoinen maantiepyöräilijä, perusjamppa, mukava tyyppi, täysin kaksikielinen, selviää taustatutkimuksista.

Ylen Pasilan Mediatalon aulaan asteelee teräsmiehen oloinen himokuntoilija. Keskivartaloaan kasvattanut veteraanitoimittaja kadehtii salaa mutta aiheesta pöydän vastapuolelle istahtavaa kollegaa ja kysyy: Miten ihmeessä ehdit olla näin monessa mukana?

– Kaukalopalloa, salibandya ja sulkapalloa pelaan joka viikko. Siinä samalla voi tavata kavereita. Kun kysytään, olen aina valmis lähtemään, kun urheilusta puhutaan, ajankäytön tehopakkaus selvittää.

Kesäisin hän pyöräilee usein töihin, koska ”eihän välimatka ole kuin 50 kilometriä”.

Eklövin ehkä eksoottisin sporttikokemus löytyy Kiinasta läheltä Harbinia. Vasaloppet-hiihto vuonna 2001. Tuloluettelosta löytyy nimi Magnus Eklöv sijalta 16.

Kestävyysshiihto on 75 kilometrin luokkaa, mutta lumipulan vuoksi Kiinassa lykättiin 4 x 12 kilometriä. Lumi suli yhä ja latu kului lähes hiekkapintaiseksi.

Parinsadan osallistujan kilpailun voitti ruotsalainen **Oskar Svärd**. **Juha Miettinen** oli mukana.

”Mietä” jäi Eklöville lähes kierroksen, joten porvoolainen ehti ottamaan Kurikan jätistä maaliintulokuvan!

Eksoottinen kokemus oli myös osallistuminen Paris-Roubaix-pyöräilyklassikkoon.

Into vei toimittajaksi

Eklövin urheilutoimittajauran alku oli ”se tavallinen tarina”: hirmuinen innostus urheilua kohtaan ja Akilleksen jääpallo-ottelujen seuraaminen pikkupoikana.

”Kesken kisan tuli kymmenessä minuutissa vettä kaatamalla parikymmentä millimetriä. Bunkkeripaperit eli valmistelutyöt kastuivat, ja puoli päivää oli vielä selostusta jäljellä. Nykyisellä rutiinilla en olisi ollut moksiskaan, mutta silloin ensimmäisissä olympialaisissa en todellakaan halunnut epäonnistua. Onneksi tästäkin selvittiin.”

Toimittaja Magnus Eklöv

– Teksti-tv:tä piti katsella ja kaikki urheilujutut lukea, mitä vain oli tarjolla. 1990-luvun alussa tein radioraportteja jääpallo-otteluista, mutta mitään toimittajakoulutusta en ole saanut. Töissä sitä vain on oppinut, Eklöv taustoittaa.

Opintoja kertyi myöhemmin. Eklöv valmistui filosofian maisteriksi aihealueinaan yleinen ja poliittinen historia. Professori **Matti Klinge** suosittelee tutkimaan Frenckelliä. Pro gradun (2008) otsikkona oli Olympiska spelen i Helsingfors 1952, Erik von Frenckell (1887–1977).

– Pääsin hakemaan Tammelasta Saarén kartanosta Frenckellin arkistolaitoksia ja vierailin viikon Tukholmassa **Sigfrid Edströmin** arkistossa.

Edström järjesteli Tukholman 1912 olympialaisia ja toimi 1942–1952 Kansainvälisen Olympiakomitean puheenjohtajana. Hän junaili **Paavo Nurmea** ammattilaiseksi 1932 ja oli estämässä Los Angelesin olympiaosanottoa.

– Frenckellin papereista löytyi paljon mielenkiintoista, mutta hän itse sekä muut olivat siivonneet osan papereista

”Kaukalopalloa, salibandya ja sulkapalloa pelaan joka viikko. Siinä samalla voi tavata kavereita. Kun kysytään, olen aina valmis lähtemään, kun urheilusta puhutaan, ajankäytön tehopakkaus selvittää.”

Toimittaja Magnus Eklöv

pois. Minä keskityin urheiluun, Eklöv virnistää ja viittaa rivien välistä Erikin tunnettuihin naisseikkailuihin.

– Frenckell oli innokas urheilumies ja aiheutti innokkuudellaan kiistoja. Hän kutsui omin päin Neuvostoliiton ja Saksan Helsingin olympialaisiin. Venäläiset tulivat, mutta itäsaksalaisia urheilijoita ei nähty. Jopa Taiwan saapui, tosin kaksi viikkoa myöhässä.

Ampumahiihto ykköslaji

Svenska Ylen alaisuudessa Yle Sportenin 12-henkisen ruotsinkielisen toimituksen tiimissä Eklövin ykkösmielenkiinto on ampumahiihto, jota hän kuvailee hienoksi lajiksi. Seuraavaksi tulee täyteen 1000 ampumahiihtoselostusta.

Takana on 13 kautta ampumahiihdon mc- ja MM-kilpailuja sekä lukuisia jääpallon, suunnistuksen ja yleisurheilun MM- ja EM-kilpailujen selostuksia.

– Ampumahiihto ei enää vaadi niin paljon ennakkovalmisteluja kuin esimerkiksi pyöräily olympialaisissa, Eklöv vertailee.

Olympiaselostukset alkoivat Sydneyn olympialaisista vuonna 2000, mutta Pekingin, Lontoon ja Sotshin olympialaiset sujuivat kisapaikoilla. Tutuiksi tulivat jopa lumilautailu ja skeittailu.

Ylen tv-selostukset Eklöv aloitti vuonna 1996. Leipätyö siitä tuli 2003.

Pekingin kesäolympialaisissa 2008 tapahtui sananmukaisesti olympiakaste. Ammunta-areenan yllätti rankkasade.

– Kesken kisan tuli kymmenessä minuutissa vettä kaatamalla parikymmentä millimetriä. Bunkkeripaperit eli valmistelutyöt kastuivat, ja puoli päivää oli vielä selostusta jäljellä. Nykyisellä rutiinilla en olisi ollut moksiskaan, mutta silloin ensimmäisissä olympialaisissa en todellakaan halunnut epäonnistua. Onneksi tästäkin selvittiin.

Nuorekkuutta olympialaisiin

Magnus Eklöv toteaa, että olympialaisia on nuorennettu esimerkiksi lumilautailun eli snowboardin mukaan otolla. Jotkut lajit kuten baseball ja softball sekä liian monet uintilajit eivät saa olympiaselostajaa lämpenemään.

– En haluaisi lähteä lajeja poistelemaan, mutta ehkä niitä voisi vuorotella.

Entä mitä monipuolinen urheilutoimittaja tavoittelee urallaan – ja mitä aikoo tehdä ”kun kasvaa isoksi”?

– Työ Ylellä on ollut mielenkiintoista ja tarjonnut haasteita sopivasti. Tahdotaisin päästä aikanaan hyväkuntoisena eläkkeelle, jotta voi harrastaa kaikkea kivaa ilman, että työt häiritsevät, mies naurahtaa. ♦

Lapin Urheilutoimittajakerho palkitsi vuoden parhaat

Teksti: **Jaarli Pirkkiö**
Kuva: **Jouni Porsanger**

Lappilainen urheiluväki kokoontui 14. tammikuuta Rovaniemelle Lapin Urheilugaalaan palkitsemaan vuoden 2022 parhaat urheilijat, urheilun taustajoukot ja urheilutapahumat. Toisena vuonna peräkkäin Lapin parhaana urheilijana palkittiin uimari **Ronny Brännkärr**.

Kemin Työväen Uimareita edustava Brännkärr paransi 100 metrin sekauinnissa Suomen ennätystä aikaan 52,28 ja sijoittui 17:nneksi lyhyen radan MM-kilpailuissa.

Kotimaan altaissa Brännkärr voitti pitkän radan SM-kilpailuissa kultamitalin 100 metrin perhosuinnissa, 100 metrin vapaauinnissa, 200 metrin vapaauinnissa sekä 200 metrin sekauinnissa.

Brännkärr on kautta aikojen ainoa uimari, joka on valittu Lapin parhaaksi urheilijaksi. Uintimaajoukkueessa paikansa vakiinnuttanut Brännkärr sai Lapin Urheilutoimittajakerholta myös Vuoden nuoren urheilijan palkinnon 2017.

Vuoden parhaan urheilijan valinnalla on pitkä perinne, sillä Lapin Urheilutoimittajakerhon jäsenet ovat äänestäneet parhaasta urheilijasta vuodesta 1964 lähtien. Ensimmäinen valinta – tosin yksimielisesti ilman äänestystä – kohdistui olympiasankari **Eero Mäntyrantaan**, jonka kultahiihdot Innsbruckin talviolympialaisissa innostivat samana vuonna myös kerhon perustamiseen. Pohjoisin paikalliskerho alkaa siis hiljalleen valmistella tulevaa juhluvuotta. Vuoden nuori urheilija on palkittu vuodesta 1994 ja Vuoden valmentaja vuodesta 2014 lähtien.

Nuoren urheilijan tunnustuspalkinnon, Allun lautasen, sai kahden lajin taitaja **Eeva-Liina Ojanaho**. Ounasvaaran Hiihtoseuraa edustava Ojanaho saavutti suunnistuksessa ja hiihtosuunnistuksessa yhteensä kahdeksan nuorten arvokisamitalia. Hiihtosuunnistuksessa hän voitti 17-vuotiaiden EM-kultaa pitkällä matkalla ja viestissä sekä EM-pronssia keskimatkalla. Suunnistuksessa lohkesi 20-vuotiaiden MM-hopeaa pitkällä matkalla sekä MM-pronssia keskimatkalla ja viestissä. 18-vuotiaiden EM-kilpailuissa rovaniemeläinen saavutti hopeaa pitkällä matkalla ja kultaa viestissä.

Suunnistaja ja hiihtosuunnistaja Eeva-Liina Ojanaho palkittiin Allun lautasella Vuoden nuorena urheilijana. Allun lautasen on kiertänyt vuodesta 1994 lähtien, ja sen on lahjoittanut Lapin urheiluopiston ensimmäinen rehtori Allan Pietilä.

Arvokisamitalien lisäksi Ojanaho sai neljä nuorten SM-mitalia.

Vuoden valmentajaksi valittiin Rovaniemen Kiekon historialliseen jääkiekon Mestiksen pronssimitaliin valmentanut **Maso Lehtonen**.

Lapin Urheilutoimittajakerho valitsee ja palkitsee voittajan kolmessa palkintokategoriassa: Vuoden urheilija, Vuoden nuori urheilija ja Vuoden valmentaja. Äänestykseen osallistui 28 Lapin Urheilutoimittajakerhon jäsentä. ♦

Lapin paras urheilija 2022

- 1) Ronny Brännkärr, uinti 35 (9 ykkösääntä)
- 2) Ville-Petteri Saarela, hiihtosuunnistus 31 (8)
- 3) Johanna Matintalo, hiihto 21 (4)
- 4) Hannes Keskitalo, painonnosto 14 (2)
- 5) Natalia Kuikka, jalkapallo 12 (4)
- 6) Jasmi Joensuu, hiihto 9 (1)
- 7) Susanna Saapunki, vuorijuoksu/yleisurheilu 9
- 8) Rovaniemen Kiekko, jääkiekko 7 (2)
- 9) Niko Heikkilä, maastopyöräily 6
- 10) Johanna Peiponen, yleisurheilu 3, Eveliina Taka, lumilautailu 3, Nelma Nieminen, voimailu 3
- 13) Oona Ylävaara/Pihla Luosujärvi, tankotanssi 2, Topi Still, pesäpallo 2, Ville Pokka, jääkiekko 2, Futsal Team Kemi-Tornio, futsal 2
- 17) Mandi Koskela, tankotanssi 2
- 18) Jerry Saarikangas, cheerleading 1, Severi Vierelä, freestyle 1, Elian Lehto, alppihiihto 1, Jesse Puljujärvi, jääkiekko 1, Jenny Rautionaho, mäkihyppy 1

Vuoden nuori urheilija 2022

- 1) Eeva-Liina Ojanaho, suunnistus/hiihtosuunnistus 12
- 2) Mandi Koskela, tankotanssi 3, Topi Still, pesäpallo 3
- 4) Waltteri Karhumaa, yhdistetty 2, Enni Aula, yleisurheilu 2, Jesperi Kemppainen, alppihiihto 2, Hanno Keskitalo, painonnosto 2
- 8) Otto Malinen, paini 1, Inka Limingoja, jousi-ammunta 1

Lassi Etelätalo esitti viime vuonna uransa parhaan kauden. Hän heitti elokuussa Münchenin EM-kilpailuissa EM-pronssille ennätyksellään 86,44.

Keihäänheittäjä Lassi Etelätalon EM-pronssi Pohjois-Karjalan paras urheiluteko 2022

Susirajan Urheilutoimittajien perinteisessä vuoden urheiluteko -äänestyksessä valittiin tällä kertaa voittajaksi Joensuun Katajan keihäänheittäjä **Lassi Etelätalo**. Pohjois-Karjalan vuoden 2022 urheiluteko oli Etelätalon saavuttama EM-pronssi. Etelätaloa äänesti kymmenen urheilutoimittajaa.

Teksti: **Jarmo Sieviläinen** Kuva: **SUL**

Lassi Etelätalo, 34, esitti viime vuonna uransa parhaan kauden. Hän heitti elokuussa Münchenin EM-kilpailuissa EM-pronssille ennätyksellään 86,44. MM-kilpailuissa Etelätalo ylsi kuudenneksi. Joensuun Kalevan kisoissa Etelätalo taisteli kotiyleisön edessä Suomen mestariksi viimeisellä heitollaan. Joensuulaiskasvatti otti voiton myös Ruotsi-maaottelussa.

Urheiluteko-valinta oli Susirajan Urheilutoimittajille kaikkien aikojen 15:s. Valinta kohdistui Lassi Etelätaloon

myös vuonna 2019, jolloin hän oli neljäs MM-kisoissa. Susirajan Urheilutoimittajien äänestykseen osallistui 21 henkilöä.

Toiseksi urheilutoimittajien äänestyksessä tuli joensuulainen jääkiekkoilija **Miro Aaltonen**, joka voitti olympiakulutta Suomen maajoukkueessa helmikuun talviolympialaisissa. Aaltoselle annettiin neljä ääntä.

Kaksi ääntä annettiin viisi EM-mitalia saavuttaneelle joensuulaiskeilaajalle **Tomas Käyhkölle**. Yhden äänen saivat Joensuun Kalevan kisoissa 5000 ja 10000 metrin Suomen mestariksi joossut Kata-

jan **Mika Kotiranta**, 100 kilometrin juoksun MM-viitonen Ultrajuoksuseura Si-sun **Satu Lipiäinen**, suunnistuksen EM-pronssimitalisti Kalevan Rastin **Marika Teini**, keihäänheiton poikien Euroopan mestari Tuupovaaran **Topi Parviainen** ja Macaon gp:n voittanut joensuulainen moottoripyöräilijä **Erno Kostamo**.

Susirajan Urheilutoimittajat aloitti maakunnallisen urheiluteko-valinnan vuonna 2008. Lassi Etelätalo palkittiin urheiluteko-valinnasta Pohjois-Karjalan maakunnallisessa urheilugaalassa 28. tammikuuta. ♦

Pikku paljastuksia ja suorasukaista kerrontaa

URHEILUN ALKUJA JA LOPPUJA

Arto Teronen & Jouko Vuolle
Kirjapaja 2022
296 sivua

Ylen tehokaksikko **Arto Teronen** ja **Jouko Vuolle** on takonut Kiveen hakatut -radiosarjaa jo 15 tuotantokautta, lähes 250 ohjelmaa, eikä loppua näy. Keväällä 2023 tarinoitsijat julkaisevat toistakymmentä jaksoa lisää.

Koosteita on hyödynnetty myös painettuna. Uusin kirja, *Urheilun alkuja ja loppuja*, Kiveen hakatut -sarjan kahdeksas teos, ilmestyi marraskuussa 2022. Kirjassa esitellään 20 henkilöä. Kun ikähaitari alkaa 1800-luvulta, niin urheilun alkuhämäristä naisia ei löydy juuri bongattaviksi.

Yksi havainto on, että urheilun alkutaipaleilla moni harrasti useita lajeja. Esimerkkinä Lappeella syntynyt liikunnanopettaja **Seppo Aarnivala** (1929–2003). Hän pelasi pääsarjassa jalka-, jää-, kori-, käsi- ja pesäpalloa; maajoukkueessa käsi- ja koripalloa ja pesäpalloa Itä-Lännessä. Keihäskin lensi yli 62 metriä. Jääkiekkobuumiin hän ei ehtinyt, vaikka tamperelaisseuroja edustikin.

Urheilujohtoa edustavat SVUL-järjestöpatruuna **Jukka Uunila** (1923–2021) ja Vierumäen kehittäjä, professori **Tapani Ilkka** (1941–2021). Uunilaa pidettiin jopa ”urheilun Kekkosena” ja Ilkkaa Uunilan perintöprinssinä.

Kiestingin motista selvinneen Uunilan sanotaan löytäneen **Kalevi Tuomisen**. Koripallomies ”Kallu” ehti saada epävirallisen arvonimen ”valmentajien valmentaja” – eli hyvin löydetty.

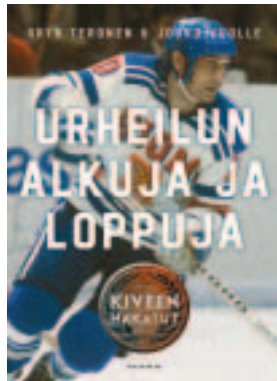
Keihäsmies **Jorma Kinnunen** (1941–2019) sai kirjaan otsikon ”Huutulaispojasta liikuntaneuvokseksi”. Hänen väitettään saaneen maailmanennätyksestään 92,70 kolmen kuukauden palkan.

Tokion kultamitalisti **Pauli Nevala** oli kaveri ja kilpakumppani. Kaksikkoa pidettiin hiukan omituisena, mutta kirjan mukaan Jorman **Liisa**-vaimo piti Nevalaa vielä ”pökömpänä”.

Terosen ja Vuolteen teoksessa hehkutetaan menestyksiä. Yhdeksi jumalaksi tai ainakin jumalasta seuraavaksi nimeään valmentajalegenda **Seppo ”Nitti” Nuuttila** (1939–2020), joka valmensi mm. kultamitalisoutaja **Pertti Karppista**. Nitti loikkasi hetkeksi jopa Palloliittoa johtaneen **Jouko Loikkasen** leipiin.

Vanhemmalla kaartilla on paikkansa kirjassa, mutta ehkä nuoremmat lukijat – sikäli kun kirjoja enää lukevat – ovat enemmän kiinnostuneita kiekkoilija Keinosesta ja rallikuski Mikkolasta.

Taustoja, pikku paljastuksia ja suorasukaista kerrontaa kirja tarjoaa pitkin matkaa. Eli kaikkea, mistä urheiluhimoitsijat ovat kiinnostuneita. Kiireen koittaessa paristakymmenestä esitellystä voi poimia eniten kiinnostavat.

Kiinnostavasti tarjoiltu matka

SELÄNNE – TEEMUN MATKASSA

Marko Leppänen
Readme.fi 2020
320 sivua

Ari Mennander kirjoitti Selänteestä kattavan elämäkertateoksen *Teemu* (Otava) 2014. Se avaa kattavasti **Teemu Selänteen** uran hänen omalla äänellään. Kun kuulin, että Selänteestä ilmestyy taas kirja, epäilin kyseessä olevan jonkinlaista kertausta Suomen kaikkien aikojen kiekkoilijan urasta. Sitä **Marko Leppäsen** kirjoittama *Selänne – Teemun matkassa* teos tietyllä tavalla on – mutta lukijan kannalta mielenkiintoisesti tarjoiltuna. Uran tärkeisiin hetkiin ja virstanpylväisiin on löydetty kiinnostavia uusia näkökulmia.

Suomen parhaisiin jääkiekkotoimittajiin kuuluva Leppänen on seurannut Selänteen uraa tiiviisti sekä Suomessa että NHL-kirjeenvaihtajana Pohjois-Amerikassa. Hän pyrkii vastaamaan kirjassa kahteen kysymykseen: miksi Selänteestä tuli niin hyvä pelaaja, ja mikä on hänen perintönsä jääkiekkoilulle?

Kirjassa kerrataan Selänteen uran tärkeimmät tähtihetket Leppäsen omien kokemusten sekä lukuisten pelikavereiden, valmentajien ja jääkiekkoasiantuntijoiden muisteluiden sekä kommenttien avulla. Leppäsen lennokas teksti ja tapahtumien kuvailu tempaa mukaansa. Samalla se toimii hyvänä läpileikkauksena suomalaisen jääkiekkohistoriaan, jonka yksi tärkeä palanen Selänne oli poikamaajoukkuevuosistaan 1987 aina peliuransa viimeiseen otteluun 2014.

Kirja ei etene täysin kronologisesti, vaan teemoittain. Valinta oli lukijan kannalta toimiva, sillä sen ansiosta pääsee kokemaan ja muistelemaan Selännettä erilaisissa tunnetiloissa. Selänne oli lähes kolme vuosikymmentä yksi Suomen haastatelluimpia ja seuratuimpia sankareita. Teemun kommentit aiheesta kuin aiheesta olivat haluttuja.

Kirjan suurin vahvuus on siinä, että nyt hänen tekemistään maalailaan ulkopuolisin silmin. Leppäsen ahkeruus ja vaivannäkö etsiä Selänteen elämän ja uran kannalta kiinnostavia henkilöitä tekee kirjasta mielenkiintoisen. Tarkkaan Selänteen uraa ja sen käännteitä seurannut löytää sivuilta lukemattomia uusia mielenkiintoisia yksityiskohtia. Selänteen matka Jokereiden junioreista Stanley Cup -voittajaksi ja aikakautensa erääksi kovimmista maalintekijöistä on poikkeuksellinen. Tämän teoksen ansiosta tiedämme taas vähän enemmän siitä, miten Teemu Selänteen upeasta matkasta tuli mahdollinen ja mitä kaikkea kiinnostavaa sen aikana tapahtui.

Helppolukuista kirjaa voi suositella kaikenikäisille urheilusta kiinnostuneille. Niille jääkiekon ystäville, jotka eivät vielä tiedä, miksi Selänteestä tuli Suomen kaikkien aikojen pelaaja **Jari Kurri** rinnalle, teos on suorastaan must-luetava.

Reijo Suikki

Jussi Heimo

Urheilutoimittajain Liiton vuosikokous Helsingissä 16.3

Urheilutoimittajain Liitto pitää sääntömääräisen vuosikokouksen torstaina **16. maaliskuuta** 2023 klo 13.00 alkaen Helsingissä Mandatum Lifen Pilarisalissa (Hietalahdenranta 9). Lounas on tarjolla klo 12.00 ravintola Salvessa vain ennakkoilmoittautuneille. Normaalien kokousasioiden lisäksi vuosikokoukselle esitellään ehdotukset liiton sääntömuutoksista. Vuosikokous on avoin kaikille liiton jäsenille.

Mandatum Lifen toimipiste sijaitsee Hietalahdessa, jonne pääsee julkisilla kulkuvälineillä hyvin (raitiovaunu 6). Ilmoittautumiset vuosikokoukseen **etukäteen 6.3. mennessä** liiton verkkosivuilta löytyvällä ilmoittautumislomakkeella.

Huom! Paikalliskerhon virallisella edustajalla on oltava paikalliskerhon myöntämä **valtakirja** mukanaan vuosikokouksessa.

Liitto maksaa yhden edustajan/paikalliskerho (valtakirjaan merkitty edustaja) matkakulut vuosikokoukseen edullisinta matkatapaa käyttäen. Käyttäkää siis mahdollisuuksien mukaan kimpapakyytejä, mikäli liikutte autolla. Matkakulut saadakseensa paikalliskerhon edustajan tulee täyttää liiton verkkosivuilta löytyvä matkalaskulomake ja siihen liittyvät mahdolliset matkaan liittyvät kuitit lähetetään erikseen sähköpostitse liittoon.

Lisätiedot: pääsihteeri Nina Jakonen, puh. 050 44 84 845, toimisto@urheilutoimittajat.fi.

Esityslista

1. Kokouksen avaus
2. Laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen
3. Kokouksen puheenjohtajan ja sihteerin valinta
4. Pöytäkirjan tarkastajien ja ääntenlaskijoiden valinta
5. Paikalla olevien jäsenten lukumäärän toteaminen
Henkilöjäsenet ja paikalliskerhot, joilla on yksi ääni kutakin alkavaa kymmentä henkilöjäsentä kohti.
6. Toimintakertomus vuodelta 2022 ja sen hyväksyminen
7. Tilinpäätös ja toiminnantarkastajien lausunto vuodelta 2022
8. Tilinpäätöksen vahvistaminen ja vastuuvapauden myöntäminen
9. Liittymis- ja jäsenmaksun vahvistaminen vuodelle 2023
10. Hallituksen puheenjohtajan ja jäsenten valinta (erovuoroisten tilalle)
Erovuorossa ovat Kari Linna (pj.) (Oulu), Esko Hatunen (Helsinki), Jussi Heimo (Tampere), Matti Lehtisaari (Helsinki) ja Tommi Roimela (Jyväskylä).
11. Kahden toiminnantarkastajan ja kahden varatoiminnantarkastajan valinta
12. Toimintasuunnitelma vuodelle 2023 ja sen hyväksyminen
13. Talousarvio vuodelle 2023 ja sen hyväksyminen
14. Kokouskutsujen julkaiseminen
15. Muut asiat
16. Kokouksen päättäminen

#vuodenurheilija
Jo vuodesta 1947.

